IMF AMIGOE

preké — Automobilisten: beklemmend

losse nummers 75 c. zaterdag met Napa Afl1,-

MAANDAG 4 DECEMBER 1995 - JAARGANG 112 NR 285

Tussentijdse verkiezing `waarschuwing' voor regering

Stakingen verharden in Frankrijk

PARIJS - Bij tussentijdse verkiezingen in zeven gemeenten in Frankrijk hebben naar het zich laat aanzien kandidaten van de regerende centrum-rechtse partijen een nederlaag geleden. In de drie gemeenten waarvan de uitslagen zondagavond bekend zijn geworden, zijn leden van de socialistische oppositie tot senator gekozen. De burgemeester van de Normandische badplaats Fecamp noemde de uitslag in zijn gemeente "een waarschuwing" aan het adres van de regering in Parijs in verband met de voorgenomen bezuinigingen in de sociale zekerheid. De stakingsacties gaan onveranderd verder. De regering overweegt alternatief transport te gaan aanbieden omdat de staking bij de spoorwegen negenoeg algemeen is.

Frankrijk is in chaos gedompeld door een staking van het openbaar vervoer uit protest tegen de maatregelen. Maandag is de elfde stakingsdag. Stakingsleiders hopen de acties uit te breiden naar de privé-sector. Meer dan de helft van de universiteiten in het land is in staking.

President Jacques Chirac van Frankrijk zei zondag in het Westafrikaanse Cotonou op een topontmoeting van Franstalige landen dat hij en zijn regering geen andere keus hebben om de staatshuishouding op orde te brengen. De Fransen moeten vertrouwen hebben "om de moeilijke, maar enige juiste weg, af te leggen die de regering uit economische noodzaak is ingeslagen". Zo verklaarde hij.

De Franse regering heeft zeventienhonderd bussen gevorderd om op 140 trajecten van en naar de Franse hoofdstad tenminste een minimumdienst te kunnen waarborgen. De vervoermiddelen rijden vanaf maandagmiddag. Daarnaast zijn drie grote rondvaartboten, elk goed voor duizend passagiers, gecharterd om mensen gratis over de Seine van het oosten naar het westen van Parijs te vervoeren, met een aantal stopplaatsen op de route. Eén zo'n boot telt voor vijftien a twintig bussen, die nog steeds in hun garages staan wegens de voortdurende staking. Voorlopig is er geen sprake van het inzetten van het leger, heeft een woordvoerder van de regering gesteld.

De Franse regering nam de maatregelen zondag na een extra ministerraad, wegens de heersende sociale onrust. Minister Bayrou van Onderwijs is geen stap verder gekomen in het wegnemen van de onvrede op de universiteiten. Overleg met de studenten is mislukt.

VERHARDING

Net als elders gaan ook op de universiteiten de stakingen en de acties door. Die verhardden zelfs na de plechtige oproep van voorman Blondel van de machtige vakbondsfederatie Force Ouvriere (FO) om volgende week langzaam maar zeker het hele land plat te leggen, ook de privé-sector, om premier Juppe af te houden van zijn hervor-

vervolg op pag. 15

De huidige golf van stakingen welke Frankrijk treft lijkt zich te gaan uitbreiden deze week. Daarmee wordt het een van de ernstigste aanslagen op de industriele rust waarmee het land in de voorbije veertig jaar heeft te maken gehad.

Niet-stemmers winnen Venezolaanse verkiezingen

■ *CARACAS - De winnaars bij de zondag in Venezuela gehouden regionale en stedelijke verkiezingen waren de niet-stemmers. Een ongekend hoog aantal Venezolaanse kiesgerechtigden bleef thuis. De race voor het burgemeesterschap van Caracas was spannend. De kandidaat namens Accion Democratica (AD) Antonio Ledezma riep zichzelf tot winnaar uit, maar zijn tegenstrever Aristobulo Isturiz, die al op het burgemeesterspluche zit en zijn bewind wil verlengen, deed evenzo. De foto toont de AD-kandidaat Ledezma. AD kwam over het algemeen beter voor de dag dan men had verwacht. Ook de andere traditionele partij COPEI vergaarde verschillende gouverneursposten. Gezien de spanning in het land verlengde president Dr. Rafael Caldera het militaire bestuur dat bij de verkiezingen normaal is voor onbepaalde tijd.*

(AFP-satellietfoto)

Bondsdagfractie verdeeld deelname Bosnië leger

Bij Duitse Groenen: Steun voor tussenkomsten groeit

BREMEN - De Duitse Groenen blijven bij hun verzet tegen militaire interventie om conflicten als in Bosnie te beeindigen. Maar op het partijcongres, dat zondag in Bremen is afgelopen, blijkt dat het aantal aanhangers van interventie gestaag toeneemt.

Het congres van Bundnis 90/Die Grunen riep de fractie in het parlement op deze week tegen het besluit van de regering te stemmen om troepen beschikbaar te stellen voor de NAVO-vredesmacht in Bosnie. Dat is een tegenslag voor mede-fractieleider Joschka Fischer. Deze voorman van de "realo's" binnen de partij, meent dat Duitsland de plicht heeft bij te dragen aan het beeindigen van bloedbaden op grote schaal, zoals in Ruanda of Bosnie.

Een motie van Fischer geweld toe te laten om genocide tegen te gaan, werd afgewezen. Toch kreeg zijn voorstel steun van 38 procent van de afgevaardigden, een teken dat een groeiend aantal Groenen een minder principiele houding over het pacifisme aanneemt. Fischer sprak daarom van een "uitstekend resultaat" voor zijn stellingen.

ULTIEME MIDDEL

Een ruime meerderheid van de 750 afgevaardigden bepaalde zaterdag na een hevig, urenlang debat dat militair ingrijpen niet kan worden gerechtvaardigd, zelfs niet om genocide te stoppen. Economische sancties zijn volgens het congres het ultieme middel om vrede af te dwingen.

Toch lieten de afgevaardigden daarbij voor het eerst de mogelijkheid open Duitse Blauwhelmen in te zetten als middel om sancties te bekrachtigen. Wel moeten zij dan onder strenge voorwaarden opereren: Duitse soldaten mogen alleen licht bewapend zijn om zichzelf te verdedigen, en dat mogen zij enkel "in het uiterste geval".

De 49 afgevaardigden van de Groene fractie in de bondsdag zijn hopeloos verdeeld over de inzet van Duitse troepen in Bosnie. Woensdag stemt het parlement over het besluit van de Duitse regering vierduizend man naar de Balkan te sturen. De Pacifistische standpunten in het buitenlandbeleid van de Groenen, de derde partij in de Bondsrepubliek, staan binnen de partij steeds meer ter discussie. Dit moet het mogelijk maken toenadering te zoeken tot de sociaal-democratische SPD om op federaal niveau een rood-groene coalitie te vormen, die de christen-democratische bondskanselier Helmut Kohl moet verdrijven.

De SPD maakt echter zware tijden door. Vorige maand koos ze een nieuwe voorzitter: Oskar Lafontaine, premier van de deelstaat Saarland en vertegenwoordiger van de linkervleugel. Fischer is bang dat hij hierdoor "groene" kiezers aan de SPD zal verliezen. Hij heeft Lafontaine opgeroepen zijn partij naar het politieke centrum te sturen.

Sarajevo-Serviërs blijven aandringen op speciale garanties

VS: Milosevic moet Serviërs overtuigen

SARAJEVO/ZAGREB - De Servische leider Slobodan Milosevic moet de Bosnische Serviërs ertoe bewegen zich te schikken in de bepalingen van het vredesakkoord van Dayton (van 21 november). Dat heeft de Amerikaanse president Bill Clinton gezegd. De Bosnische Serviërs werden in Dayton vertegenwoordigd door Milosevic, president van de dominerende deelrepubliek Servië in federaal Joegoslavië. Hij beloofde dat hij de Serviërs in Bosnië tot naleving van het akkoord zou brengen, maar Bosnisch Servische leiders sputteren tegen. Ondertussen beginnen de daadwerkelijke voorbereidingen met het oog op de legering van de zestigduizend man aan troepen voor hert vredesleger.

Ze eisen aanpassingen, met name wat betreft de Bosnische hoofdstad Sarajevo. Clinton sloot zondag opnieuw elke wijziging van het akkoord uit. De Franse minister van Buitenlandse zaken Herve de Charette zei zondag in Rome dat het akkoord van Dayton niet hoeft te worden veranderd, maar dat het kan worden aangevuld. De Charette voegde daaraan toe dat Franse militairen in Bosnië de veiligheid van de Serviërs in Sarajevo kunnen garanderen.

Clinton was zondag voor een kort bezoek in Madrid waar hij een samenwerkingsakkoord met de Europese Unie ondertekende. Hij heeft toestemming gegeven voor het sturen van de eerste zevenhonderd Amerikaanse militairen naar voormalig Joegoslavië.

Een Amerikaanse delegatie van parlementariërs heeft het afgelopen weekeinde van de regeringen in Zagreb, Belgrado en Sarajevo de verzekering gekregen dat de Amerikaanse troepen veilig hun missie op de Balkan kunnen volbrengen. Een derde van die zestigduizend man NAVO-troepen die moeten gaan toezien op de uitvoering van het vredesakkoord, bestaat uit Amerikanen.

De bevelhebber van de Bosnische Serviërs, generaal Ratko Mladic, liet er in het weekeinde geen twijfel over bestaan dat hij Dayton verwerpt: "We kunnen niet leven met de landkaarten van Dayton". Hij wil de Servische wijken van Sarajevo niet overdragen aan de (moslim)regering. De politiek leider, Radovan Karadzic, heeft zich herhaaldelijk inschikkelijk getoond, maar blijft er ook bij dat de Servische wijken niet zonder meer onder bestuur van de moslimregering mogen komen. De Serviërs eisen nieuwe onderhandelingen over Sarajevo en speciale garanties voor hun veiligheid.

Een Bosnische regeringsfunctionaris noemde dat zondagavond voor de Britse radio (BBC) belachelijk. Volgens hem vloeit uit het Dayton-akkoord voort dat er garanties moeten worden geboden aan alle Bosniërs, en speciale garanties voor alleen Serviërs is absurd. Volgens de Bosnische minister van Buitenlandse zaken, Mohamed Sacirbey, zijn de Serviërs bezig het vredesakkoord op het laatste moment te ondergraven.

Londen ziet geen formele rol voor Diana weggelegd

LONDEN - Aan prinses Diana, de echtgenote van de Britse troonopvolger, kan geen formele opdracht worden toevertrouwd. Dat zegt een anoniem aangehaalde Britse minister in het dagblad Times. Deze krant schrijft maandag dat verschillende ministers geen formele rol zien voor de prinses, die van tafel en bed is gescheiden van haar man Charles, de prins van Wales.

In een televisie-interview eind vorige maand presenteerde de prinses zich als slachtoffer van de in haar ogen koele koninklijke familie. Ze zei zelf een rol te willen vervullen als "koningin der harten" en als ambassadrice voor het land. Zaterdag maakte Buckingham Palace bekend dat functionarissen van het koninklijk huis een vriendelijk gesprek hebben gehad met de prinses en dat er meer overleg volgt over de toekomst van de prinses van Wales.

Zestig doden bij vliegramp Kameroen

YAOUNDE/DOUALA - Zeker zestig mensen zijn zondagavond omgekomen toen een Boeing 737 van Cameroun Airlines neerstortte. Het ongeluk gebeurde kort voor de landing in Douala, de economische hoofdstad van Kameroen.

Het toestel was opgestegen in de stad Cotoncu in Benin in West-Afrika waar een topconferentie van 47 Franstalige landen aan de gang is. Er waren 72 passagiers en vijf bemanningsleden aan boord. Het is onbekend of er afgevaardigden onder de passagiers zijn.

Volgens reddingsploegen hebben zeker vijf mensen de ramp overleefd. Het vliegveld van Douala ligt in dicht moerasgebied. De oorzaak van het ongeluk is nog niet bekend. Volgens de Franse radio waren er problemen met het landingsgestel. Ooggetuigen maakten melding van brand onder een van de vleugels van het vliegtuig.

Cameroun Airlines is een van de weinige maatschappijen die in West-Afrika lijndiensten uitvoert. Hierbij wordt een zeer intensief gebruik gemaakt van een beperkt aantal machines. Het meest recente in een reeks incidenten met toestellen van de Kameroense maatschappij deed zich begin september voor, toen een Boeing 747 motorproblemen kreeg toen die Parijs naderde. De piloot slaagde erin het toestel veilig aan de grond te zetten.

Zware straffen leden Van der Valk-familie

DEN HAAG — De rechtbank in Den Haag heeft vandaag topman Arie van der Valk van het gelijknamige horecaconcern veroordeeld tot dertig maanden cel waarvan tien maanden voorwaardelijk, en een boete van 500.000 gulden. Zijn zoons Ben van motel-restaurant Akersloot en Lucas van wegrestaurant Burgerveen en motel Haarlemmermeer en neef Gert-Jan van motel Tiel kregen dezelfde straffen opgelegd.

Ben's vrouw Marion en de vrouw van Gert-Jan, Elfriede, werden veroordeeld tot 240 uur dienstverlening en een voorwaardelijke celstraf van zes maanden. Lucas' vrouw Helen kreeg 180 uur dienstverlening opgelegd en vier maanden voorwaardelijk.

De straffen zijn aanzienlijk hoger dan de officier van justitie twee weken geleden heeft geëist. Enkele Van der Valk-familieleden liepen na de uitspraak geschokt de rechtszaal uit.

De rechtbank achtte bewezen dat de zeven verdachten zich schuldig hadden gemaakt aan belastingfraude of medeplichtigheid daaraan. Zo hebben ze over de jaren 1990 tot begin 1994 stelselmatig en opzettelijk de omzet op papier omlaag gebracht, waardoor te weinig omzetbelasting werd afgedragen.

Nobelprijswinnaar Paul Crutzen:

Klimaatgat niet onwaarschijnlijk

MAINZ - De Nederlandse medewinnaar van de Nobelprijs Chemie 1995 Paul Crutzen, 62, vreest dat er na het gat in de ozonlaag op een dag ook een "klimaatgat" kan komen. De oorzaak is volgens hem dat wij nog maar heel weinig weten van het klimaatstelsel.

Ofschoon het gat in de ozonlaag dit jaar een nieuw record bereikte, zal de bescherming door die laag tegen schadelijke UV-straling volgens hem niet geheel verdwijnen. "De politiek heeft gereageerd op de signalen van de wetenschap - laat, maar niet te laat". Het verbod op "ozonvreters" zoals de fluorchloorkoolwaterstoffen uit spuitbussen en koelkasten vindt stratosfeeronderzoeker Crutzen een schoolvoorbeeld voor het hand in hand gaan van politiek en wetenschap.

Op 10 december neemt hij, directeur van het Max-Planck-instituut voor chemie in Mainz, in Stockholm de Nobelprijs in ontvangst, samen met de Mexicaan Mario Molina en de Amerikaan Frank Sherwood Rowland.

Ramp tijdens schoolreisje in Zimbabwe

Boot kapseist: 22 doden

HARARE - Tijdens een schoolreisje zijn 22 leerlingen omgekomen nadat de boot waarop ze zich bevonden was omgeslagen. Dat gebeurde op het Chivero-meer, bij de hoofdstad Harare.

Dit heeft het Zimbabwaanse dagblad Herald zaterdag gemeld. Het ongeluk vond vrijdagavond plaats. De boot met aan boord ongeveer 75 schoolkinderen van elf en twaalf jaar, zou in moeilijkheden zijn geraakt toen plotseling een sterke wind opstak. Veel kinderen sprongen in paniek van boord, anderen konden niet meer uit de cabine wegkomen nadat het schip was gekapseisd.

Enkele kinderen verdronken nadat ze in paniek hun zwemvesten van het lijf rukten, aldus de krant, die verder meldt dat in het Chivero-meer veel krokodillen voorkomen.

Nog veel vragen over Selikor

WILLEMSTAD — Na de behandeling van de ingekomen stukken en het verslag van de Centrale Comissievergaderingen, startte de Eilandsraad maandagmorgen met de beraadslagingen over de verzelfstandiging van Selikor. Later in de week zal dit onderwerp weer terugkomen. Er zitten namelijk drie afzonderlijke kanten aan de verzelfstandiging.

In de ochtenduren was het eerste onderdeel aan de beurt: de ontwerp-eilandsverordening houdende regelen betreffende vaste en chemische afvalstoffen. Het volgende agendapunt is het ontwerp-besluit waarbij de Eilandsraad het BC machtigt een naamloze vennootschap op te richten met de naam Selikor nv. Pas als agendapunt 26 komt de ontwerp-eilandsverordening regelende de heffing en invordering van afvalstoffenbelasting en reinigingsrechten voor de dienstverlening van Selikor aan de beurt.

PNP-leidster Suzy Römer kondigde aan, dat -hoewel de PNP op zich achter de verzelfstandiging (en later privatisering) van Selikor staat- één en ander toch nog een nadere uitleg en regeling behoeft. In ieder geval zal de PNP later in de week een motie indienen, waarin wordt voorgesteld dat de verzelfstandigde Selikor elke zes maanden door de Eilandsraad zal worden geëvalueerd. De PNP hekelt vooral het feit dat er geen accountantsrapport is gemaakt over de waarde van de goederen en overige bezittingen van de dienst; dat geheel onduidelijk is wie met de inning van de heffing is belast; en dat het onverteerbaar is, dat al uit de berekeningen van het BC zelf blijkt, dat in 1996 waarschijnlijk slechts de helft van de in principe te innen heffing van twintig gulden per maand ook daadwerkelijk zal worden afgedragen. Met andere woorden: de helft van de burgers betaalt straks wel, de andere helft niet. Bovendien, zo bracht Faroe Metry naar voren, is het maar zeer de vraag of de eilandsontvanger in staat zal zijn al die bezwaarschriften af te handelen.

Verder vrezen de PNP-raadsleden dat de service geen milimeter zal verbeteren. Terwijl ondertussen wel betaald moet worden. Een ander punt van PNP-zorg heeft betrekking op de huidige situatie dat bedrijven die via onderaanneming bij Selikor hun vuil 'privé' laten ophalen straks de dubbele kosten op de consument zullen verhalen. Dat, gecombineerd met de verhogingen van water, electra, SVB-premies en benzine (en het ongetwijfeld doorberekenen aan de klant daarvan), levert een nog te onduidelijk beeld op van de financiële gevolgen voor de burgers.

Maar ook de PAR had nog wel vragen over de verzelfstandiging aan gedeputeerde Mayra Coffie. Zo wilde Mike Willem weten hoe dat gaat met mensen die bijvoorbeeld een weekendhuis hebben: moeten die tweemaal betalen?

Een vraag die het onafhankelijke lid Eduardo Cova volstrekt irrelevant vond. "De overgrote meerderheid van de bevolking heeft namelijk geen weekeindhuis." Cova is tegen verzelfstandiging. Het ophalen van huisvuil is een overheidstaak en moet dat blijven. Wel moet de service beter, maar wanneer de overheid de dienst de *tools* zou geven (materieel en personeel), zou verzelfstandiging helemaal niet nodig moeten zijn. De werknemers worden dan gemotiveerd. Ook vindt hij de voorgestelde twintig gulden erg hoog. Bovendien is het niet eerlijk: wie alleen in een huis woont en nauwelijks vuil aanbiedt, betaalt evenveel als degenen die met zijn tienen een huis bewonen.

Volgens Cova wordt de verzelfstandiging van Selikor en de daarmee gepaard gaande belastingheffing op papier gepresenteerd als het profijtbeginsel (de vervuiler betaalt), maar is het enige echte doel gelegen in het exploitatiebeginsel. Cova leidt dit af uit de mededeling, dat de overheid tot het voorgestelde bedrag komt omdat dit de werkelijke kosten van vuilophalen zijn. Veel aandacht was er ook voor het op te richten Klachtenbureau, waar burgers terecht kunnen als de service onvoldoende is. Als het klachtenbureau bij Selikor nu al niet goed werkt, welke garantie is er dan dat dit na 1 januari wel het geval zal zijn?

Raspa gaat de verkeerszondaars met meters en klemmen te lijf

WILLEMSTAD — Snelheidsduivels en foutparkeerders zullen binnenkort hard aangepakt worden. De politie heeft 2 snelheidsmeters in Nederland besteld en verder zullen volgend jaar wielklemmen in gebruik worden genomen en een wegsleepverordening aan het parlement worden voorgelegd.

Het diensthoofd van Raspa, de politie-eenheid belast met de verkeersveiligheid, Mario Williams verklaarde, dat er voortaan strengere controles zullen plaatsvinden op te hard rijden. In dit kader hoopt Raspa op korte termijn twee supermoderne snelheidsmeters in gebruik te kunnen nemen.

De apparatuur wordt geplaatst in de Raspa-wagens, die al rijdend de snelheid kunnen meten van overtreders. Het apparaat maakt bij elke snelheidsovertreding onmiddellijk een foto, dat als bewijsmateriaal dient, indien de automobilist het proces-verbaal aanvecht. Met de aanschaf van de apparatuur is een bedrag van 270.000 gulden gemoeid.

Wanneer de snelheidsmeters in gebruik worden genomen kon Williams niet met zekerheid zeggen. Wel benadrukte hij dat bijna geen enkele automobilist zich houdt aan de snelheidslimiet. "Het te hard rijden is een groot probleem op Curaçao. Binnen de bebouwde kom geldt een limiet van 40 kilometer per uur en buiten de bebouwde kom een limiet van 60 kilometer. Maar bijna iedereen rijdt harder. Uit onderzoeken is gebleken dat de meeste ongelukken veroorzaakt worden door te hoge snelheden."

Williams wou niet zeggen of de snelheidsmeters geplaatst worden in één van de vier in opvallende oranjekleuren geschilderde Raspa-wagens. De eenheid beschikt namelijk ook over twee personenwagens, die niet beschilderd zijn. Die kunnen dan ongemerkt de snelheid van overtreders meten.

Foutparkeerders, met name een groot probleem in de binnenstad, zullen op korte termijn aangepakt worden. Ondere andere zijn twee wetten in voorbereiding, die respectievelijk het plaatsen van wielklemmen en het wegslepen van foutgeparkeerde wagens, mogelijk moeten maken.

Williams benadrukte voor de zoveelste keer dat het rijden met fotokopiën van auto-documenten (rij- en verzekeringsbewijs, keurings- en belastingkaart) verboden is. De politie maakt wel een uitzondering voor automobilisten die via hun bedrijf een nieuwe nummerplaat hebben aangevraagd en in verband daarmee hun papieren enige tijd moeten afstaan aan de Eilandsontvanger. "In die gevallen kijken we door de vingers. Maar de automobilisten moeten een duidelijke brief van hun werknemer hebben dat hun papieren bij de Eilandsontvanger liggen. In alle andere gevallen ga je op de bon", aldus Mario Williams, die tevens opmerkte dat de verkeerswet erg verouderd is. "Onze wet stamt van 1957. In Nederland mag men wel rondrijden met fotokopiën, maar hier niet. Misschien is het tijd om de wet aan te passen."

Een steeds groeiend probleem waarmee de agenten trouwens geconfronteerd worden is het feit dat vele automobilisten hun verzekering betalen, met het verzekeringsbewijs hun nummerplaat kopen en vervolgens restitutie van het verzekeringsgeld eisen. Dit is dan ook de hoofdreden waarom zoveel wagens onverzekerd op het eiland rondrijden.

Williams pleit tot slot nog voor uitbreiding van Raspa. "We hebben nu tien mensen in dienst, die 8 uren per dag werken. Deze groep heeft in de zeven maanden van haar bestaan meer dan 7.000 boetes uitgedeeld. Door onderbezetting binnen het politiekorps kan Raspa echter niet uitgebreid worden. Als we meer mensen in dienst hebben en 24 uur per dag kunnen werken zal het aantal processen-verbaal behoorlijk stijgen."

Deel van buit teruggevonden

WILLEMSTAD — De politie heeft de hand weten te leggen op een gedeelte van het geld, dat is buitgemaakt tijdens de gewapende overval op Jumbo Supermarket te Muizenberg. Ongeveer 10.000 gulden werd gevonden in de tuin van de 19-jarige verdachte M.P.

Aanbevelingen op congres CGTC:

Loongrens voor SVB-verzekerden optrekken, bedrag AOV verhogen

WILLEMSTAD —De talrijke agendapunten van het negende statutaire CGTC-congres konden niet alle worden behandeld. Het thema: de kracht van de democratie in arbeidersorganisaties, werd verschoven naar 16 en 17 maart volgend jaar, op het tiende congres van de vakcentrale. De congresgangers brachten twee moties naar voren die unaniem werden aangenomen. Eén van de aanbevelingen luidt om de maandelijkse loongrens voor de SVB-verzekerden van f 2883,40 naar f 4550,- op te trekken en geleidelijk aan verder te verhogen.

De huidige loongrens is te laag. CGTC-voorzitter Oscar Semerel vindt het jammer dat de SVB dit punt niet heeft inbegrepen in het systeem van meeverzekeren van gezinsleden. "Het is juist hoog nodig." Volgens gegevens zitten enkele werknemers, die geen staffunctie hebben, in een hogere loongrens. Het gevolg is dat ze voor zichzelf en hun gezinsleden een veel duurdere ziektekostenverzekering bij een particuliere verzekeraar moeten afsluiten. "Bij langdurige ziekenhuisopname (meer dan drie maanden) worden de voorzieningen minder", aldus Semerel. Het voorstel van de MAN voor een totaal optrekken van de loongrens, is volgens de voorzitter niet haalbaar. "Dat heeft de partij gedaan toen ze in de oppositie zat, dan zien dingen er heel anders uit."

Ook de AOV-pensioenen moeten omhoog en wel naar 700 gulden per persoon maand. Het huidige bedrag is 425 gulden voor een alleenstaande. Zelfs met de verhoging blijven de Antillen ver achter op Aruba die sinds enkele jaren een bedrag gelijk aan het minimumloon hanteert (990 gulden).

Het congres werd bijgewoond door vertegenwoordigers van arbeidsorganisaties uit Aruba (FTA) en Bonaire, Fedebon en de Antilliaanse Federatie van Werknemers Bonaire en lid van het uitvoerende comité van de CLATT. Er werd geen nieuw CGTC-bestuur gekozen zoals de bedoeling was. Het zittingsjaar werd met drie maanden verlengd tot maart volgend jaar, terwijl het bestuur met twee personen uitgebreid werd naar een totaal van zeven leden. Het bestuur functioneerde tot voor kort met vijf leden.

De voorzitter van de vakcentrale, Oscar Semerel, vindt dat het onderwerp verbindend en onverbindend verklaren van de cao de meeste belangstelling had. Het bestuur gaat op korte termijn een verzoek aan de Staten doen voor behandeling van dit wetsontwerp. Eigenlijk een bijzonder voorstel vanwege de 'oudheid' van de landsverordening. Sinds 1967 ingediend en na een mislukte poging nooit meer behandeld. De vakbonden willen het dit keer serieus aanpakken omdat de tendens van werkgevers om vakbonden uit te sluiten groeiende is. De laatste tijd is er een sfeer van intimidatie rondom het afsluiten van cao's ontstaan. Volgens Semerel een hoogst ongewenste situatie. Als de werknemer een rechtszaak wint, tekent de werkgever veelal hoger beroep aan en wordt de weg van bodemprocedures ingeslagen. Ondertussen moet het personeel in deze ongezonde toestand functioneren, wat vaak tot gevolg heeft dat de werknemers zelf ontslag nemen.

De lijst met internationale ILO-verdragen die door de Nederlandse Antillen werden geratificeerd, maar niet ten uitvoer gebracht, is ook enorm gegroeid. De congresleden hebben de belangrijkste er uit gelicht voor een hernieuwd verzoek aan het Antilliaanse parlement voor medegelding en uitvoering. Het zijn de bekende nr. 172 over arbeidsregelingen in het Horeca-wezen waarin trunking (fooiensysteem) en onregelmatige werktijden worden geregeld. De hoognodige regeling voor werknemers bij het faillissement van een bedrijf is opgenomen in artikel 173. Dit ILO-voorstel houdt in dat werknemers na de Belastingdienst de eerste optie voor uitbetaling van loon en emolumenten krijgen. In artikel 140 is het recht op vrije dagen in verband met studiedagen geregeld. Ook dit onderdeel is nog niet bekrachtigd door de Antilliaanse regering.

CURAÇAO IN BAN VAN KASSAV'

De twee zangers, links Patrick Saint Eloi, Jean-Claude Naimro en zangeres Joceline Béroard van Kassav' zaterdagavond in de spotlights.

= door Marius Noort =

WILLEMSTAD - Niet vaak komt het voor dat het Festival Center echt vol loopt. Het tumba-festival trekt jaarlijks waarschijnlijk het grootste publiek, als internationaal evenement spant Kassav' absoluut de kroon. Vorig jaar vestigde de zouk-formatie al een record met 14.500 mensen, afgelopen zaterdag waren het er volgens promotor Mocky Job zeker meer. Kassav' gaf blijk de kunst te verstaan al deze mensen te 'bespelen'.

Best mogelijk dat andere Caribische sterren het Festival Center ook met zoveel mensen vullen. In de praktijk komt dat helaas nauwelijks voor. Grote namen spelen op Curaçao meestal voor grote prijzen in een wat kleinere zaal. Maar Kassav' speelt wereldwijd in enorme stadions en zalen. Muziek en show zijn daar perfect op afgestemd. Het muzikale repertoire bevatte veel dezelfde hits als in het vorige optreden, maar werd aangevuld met nummers van de nieuwe cd 'Dife'.

Ondanks de vreemde taal accepteert men hier de zouk-muziek volledig. Afro-Caribische ritmes met een duidelijk Franse tint klonken magistraal uit de enorme geluidsinstallatie. Voor lokale begrippen waren ook podium en licht buitengewoon goed. Behalve bij de nieuwste -onbekende- nummers staken vrijwel de hele avond zo'n 30.000 handen in de lucht. Was het niet om in de muziek op te gaan dan wel om een drankje te bemachtigen.

Voor veel aanwezigen het grote minpunt van de avond: de aanwezige bars kunnen de vraag bij lange na niet aan. En de iets tengere mensen worden bijkans doodgedrukt door degenen die nog meer dorst denken te hebben. Na ongeveer een half uur te hebben gemist speelt Kassav' de ergernis toch weer moeiteloos weg.

Met passend vuurwerk werd Kassav' uitgeluid.

Valsspeler mishandeld

WILLEMSTAD — Dat de gemoederen tijdens het domino-spel hoog oplopen, is alom bekend. Dat een persoon wegens vals spel zodanig mishandeld wordt dat hij op de intensive care-afdeling beland is echter nieuw.

Vier mannen speelden gisteren omstreeks 1 uur 's middags bij een snack te Steenen Koraal. Aanvankelijk ging het er gemoedelijk aan toe. Totdat één van de spelers betrapt werd op vals spel. De 55-jarige J.J. werd betrapt toen hij een dominosteen had verscholen.

Er ontstond een hevige woordenwisseling tussen J.J. en de overige drie spelers. J.J. werd daarbij uitgescholden voor alles wat vies is. J.J. pikte dat niet en trok een mes en viel de drie mannen aan. Daarbij stak hij de 43-jarige C.C. in zijn gezicht.

De overige twee mannen, respectievelijk 23 en 24 jaar oud, pakten vervolgens een alimunium honkbalbat en takelden J.J. ernstig toe. Met een diepe snijwond in zijn gelaat, opgezwollen gezicht en een gebroken arm werd het slachtoffer in zorgwekkende staat naar het ziekenhuis vervoerd. Daar moest onmiddellijk chirurgisch ingegrepen worden. Het slachtoffer verkeert niet in levensgevaar.

De drie verdachten zijn door de politie aangehouden.

Stichting Thomas College overgedragen

■ *Vrijdag 1 december hebben de fraters van Tilburg officieel het bestuur van de stichting St. Thomas College overgedragen aan leken. De stichting is eigenaar van het gebouw Sherpenheuvel met de daarbij behorende gronden (zoals de sportvelden) alsook van het gebouw Emmaus te Soto met de gronden. Doel van de stichting is opkomen voor de belangen van de minderbedeelde jeugd op Curaçao. Zittend een deel van het nieuwe bestuur vlnr: Ronald Statia (lid), André Eshuis (penningmeester) en Sixto Wallé (voorzitter). Staand Petrus van de Brandt, voormalig voorzitter Aurelio Verbunt en voormalig secretairs Maximus Ghering (alle drie frater), voorts van het nieuwe bestuur Elfried Aniceto (secretaris) en Carla Kleinmoedig (lid).*

Begrotingstekorten en schulden niet aangeroerd

IMF: De maatregelen pakken de kern van het probleem niet aan

WILLEMSTAD — Het Internationaal Monetair Fonds vindt de door de overheden afgekondigde maatregelen ter sanering van de precaire financiële situatie zwak. Daarnaast is het IMF van mening dat de overheden met geen woord reppen over de sanering van het ambtenarenapparaat, terwijl dit één van de grootste knelpunten is. Dat blijkt uit het verslag van het onderhoud dat een Antilliaanse delegatie eind vorige maand in Washington heeft gevoerd met het IMF.

Zoals bekend bedraagt het begrotingstekort van het Land in 1995 maar 98,3 miljoen gulden en die van de eilandelijke overheid liefst 190,3 miljoen. Het IMF maakt zich echter grotere zorgen om de begrotingstekorten in 1996, die bij de huidige stand van zaken alarmerend zijn. "De afgekondigde maatregelen gaan niet ver genoeg en pakken de aard van de problemen niet aan. Daarnaast zijn er enorme risico's verbonden aan de voorgestelde maatregelen", aldus het IMF.

Het begrotingstekort in 1996 wordt voor beide overheden geschat op 141,1 miljoen gulden. "Dit tekort moet teruggebracht worden naar 100 miljoen. Dat betekent dat er additionele maatregelen genomen dienen te worden."

De twee grootste knelpunten voor de overheden zijn volgens het IMF de hoge personeelskosten en de hoge achterstallige schulden. Het IMF vindt het echter vreemd dat de overheden met geen woord spreken over de sanering van het ambtenarenapparaat, terwijl dit zonder meer het grootste probleem is.

Volgens het IMF kleven er verder teveel risico's aan de nu door de overheden aangekondigde maaregelen. "Het heeft dan ook weinig zin om deze door te voeren als de risico's niet aanzienlijk verkleind worden," aldus het IMF. Zo vraagt de internationale financiële organisatie zich af of de inkomsten van de sales-tax, door de lokale overheden geraamd op 65 miljoen, wel realistisch zijn. Ook de inning van 75 miljoen gulden in 1996 aan achterstallige belasting wekt slechts scepsis op bij het IMF.

Ook zet het IMF veel vraagtekens bij de besparingen in de gezondheidzorg. "De overheid heeft niet eens een concreet plan ingediend", aldus het IMF, die dan ook aandringt op een realistische schatting. Hetzelfde geldt voor de privatisering van vele overheidsbedrijven. Ook de voorstellen voor een nieuwe pensioenregeling vallen in slechte aarde bij het IMF. "Dit is slechts uitstel en niet een echte besparing."

Ook wordt uitvoerig gesproken over het effect van orkaan Luis op de betalingsbalans. Volgens het IMF moeten de schattingen worden aangepast. Als gevolg van de orkaan is grote schade toegebracht aan de toeristenindustrie op St. Maarten waardoor er minder deviezen gegenereerd zullen worden. Dit zal in 1996 niet direct merkbaar zijn door de grote schadeclaims die door verzekeringsmaatschappijen uitbetaald zullen worden. Hierdoor zal er zelfs een positief surplus op de betalingsbalans ontstaan in 1996. De schade toegebracht aan de toeristenindustrie zal echter nog jaren gevoeld worden. Om dit lange termijn-effect op te vangen zal er in 1996 dan ook minstens 80 miljoen gulden gereserveerd moeten worden op de betalingsbalans.

De IMF-missie is maandag op Curaçao aangekomen en zal tot en met 19 december onderhandelingen voeren met de Antilliaanse en eilandelijke overheden. De bedoeling is om een *standby arrangement* te tekenen, waardoor de Antillen zo een 250 miljoen van Nederland kunnen lenen. Dit geld zal ter beschikking van de Centrale Bank worden gesteld, die het weer doorleent aan land en eilandgebied Curacao.

In plaats van naar huisarts

Patiënten gaan massaal naar EHBO-poli in Sehos

WILLEMSTAD — De klachten van patiënten over het functioneren van de poli-kliniek is niet gegrond. Op de EHBO-post van de Sehos-poli melden zich vaak mensen die eigenlijk naar hun huisarts moeten. Ze denken sneller hulpverlening te krijgen en komen massaal naar de kliniek bij de poort van het ziekenhuis. Hierdoor ontstaan dagelijks chaotische toestanden en overvolle wachtkamers met scheldende mensen die allerlei verwijten aan het medische team uiten. De rush op de poli neemt overigens toe door de groei van het gewelddadig gedrag onder de bevolking. Dit verklaarde Mariela Checotti-Nivellac, van de afdeling voorlichting van het Sint Elisabeth Hospitaal.

Volgens de woordvoerster komt dit onderwerp over de ziekenhuis-poli periodiek naar voren. De oplossing van het probleem zou gezocht moeten worden bij de overheid die een appèl zouden moeten doen op de huisartsen. "De poli treft geen blaam. Hoe druk het ook wordt, we mogen geen patiënten weigeren".

Mensen klagen erover dat de ziekenhuis-poli wegens een te vol patiëntenbestand geen tijd hebben en dat ze daarom lange wachttijden hanteren. Deze klacht wordt nu al jaren gehoord. De poli wil wel helpen maar dan moeten de minder-ernstige gevallen bereid zijn om te wachten. Het is vaak moeilijk. De persoon in kwestie en de familie vinden zelf dat hij erg ziek is.

Veel mensen die zich bij de poli vervoegen willen niet wachten en eisen onmiddellijk geholpen te worden. En dat kan niet altijd. Het poli personeel weet heus wel wanneer er sprake is van een spoedgeval. Zo worden personen die per ambulance worden binnengebracht meteen doorgestuurd voor behandeling. Maar iemand met een snee aan de vinger kan meestal niet meteen geholpen worden. Zo'n patiënt kan zich beter bij zijn huisarts melden, vindt de woordvoerder. Het personeel van de polikliniek heeft de laatste tijd nogal te kampen met agressief gedrag van patiënten. Personeelsleden worden soms aangevallen en dat komt niet in de publiciteit, aldus mevrouw Checotti.

Financieel-directeur van het SEHOS, Selim Berenos, momenteel met vakantie, heeft inmiddels via andere media gereageerd. Hij verklaarde dat het bestuur van het Sint Elisabeth Hospitaal binnenkort veiligheidsmaatregelen gaat nemen bij de polikliniek. Er zal betere bewaking moeten komen, teneinde excessen te voorkomen, zei hij.

Kadushi kok '95

WILLEMSTAD — Wie maakt het lekkerst kadushi klaar? Zondag dingen zes koks mee naar de titel Kampioen Kadushi Kookster 1995. De wedstrijd waarbij het publiek de winaar aanwijst vindt plaats in het Kadushi Cliffs Resort te Westpunt tussen 12.00 en 16.00 uur. Zondag wordt ook een nieuwe wijn gepresenteerd, één door de kok van het restaurant ontwikkelde Kadushi wijn.

IMF wil reeks saneringen op diverse gebieden

Aantal ambtenaren en ook loonkosten moeten omlaag

WILLEMSTAD — Behalve de cijfermatige kant van de financiële problemen, hebben het Internationale Monetaire Fonds (IMF) en de Antilliaanse overheden in Washington ook gesproken over het beleid. Zo blijkt uit het besprekingsverslag dat aan de volksvertegenwoordigers is aangeboden. Uit het verslag blijkt, dat nog tal van punten in de voorgestelde maatregelen onduidelijk zijn. Deze en volgende week moeten de besprekingen tot een afronding komen.

De besprekingen van de komende dagen zullen zich, op eilandsniveau, vooral richten op de prognoses voor Curacao voor 1997 na verwerking van de maatregelen van 1996; het maken van kwartaalsprognoses voor 1996, het maken van een maandelijkse opgave van de schuldenmutaties; en het nogmaals controleren van de wel erg hoog lijkende salariskosten voor 1996. Verder: moeten de ERNA-ramingen voor 1996 nog worden vastgesteld, alsmede de compensatieregelingen door het Land. Ook moet nog worden vastgesteld hoe achterlopende betalingen en/of aktiepunten zullen worden afgewikkeld. Ook moeten voorzieningen worden getroffen voor de nieuwe pesnieonregeling voor eventueel te betalen duurtetoeslagen.

Er is nog veel te regelen, blijkt uit het verslag dat de Eilandsraad ontving. Vooral het personeelsbeleid en het heffen en innen van belastingen kwamen in Washington aan de orde. De personeelskostenontwikkeling in de ambtenarij is verontrustend. In feite moet er zowel aan het aantal ambtenaren als aan de hoogte van de salarissen iets gedaan worden, zo blijkt uit het verslag. "Er moet iets worden gedaan aan de autonome stijging van de kosten via periodieke verhogingen, bevorderingen, indexering, funktiewaardering en een nieuwe salarisstructuur."

Het Structureel Aanpassings Programma (SAP), dat moet worden ingevoerd om in aanmerking te komen voor deviezensteun van Nederland moet gebaseerd zijn op twee uitgangspunten: vergroting van de belastingsbasis (er zijn nu hoge marginale tarieven maar lage inningspercentages) en het voorkomen van een loon-prijsspiraal. De verhoging van water, electra, benzine, reinigingsrecht, omzetbelasting en de AVBZ zullen een eenmalig effect hebben, al blijft een effectieve prijscontrole 'een aandachtspunt'.

De overheid verwacht dat dat zij in mei '96 alle achterstand in de belastingheffing van winst- en loonbelasting zal hebben ingelopen tot 12 maanden (tot en met 1994). Per juli gaan de aanslagen over 1995 de deur uit. Daarnaast wordt vanaf deze maand begonnen met het doorlichten van de Inspectie en de Eilandsontvanger. Dit gebeurt door een daarvoor uit Nederland overkomende technische bijstander. Probleem bij de belastingheffing en -inning is ondermeer een vervuild adressenbestand.

Ten aanzien van de in te voeren omzetbelasting is het nog onduidelijk of deze voor Sint Maarten zal worden geheven op groothandelniveau of op detailhandelniveau.

In Washington is door het IMF nogmaals gewaarschuwd voor een verhoging van de minimumlonen. Dit zou vooral de concurrentiekracht van de toeristische sector aantasten. Andere opmerkingen betroffen bijvoorbeeld de Stichting Studiefinanciering Curaçao: als de SSC op de lokale kapitaalmarkt geld zal lenen, zal dit ten koste gaan van de ruimte voor leningen door het eilandgebied Curaçao. En het terugdringen van de kosten in de gezondheidszorg (het BC wil het komende jaar tussen de 20 en 30 miljoen bezuinigen) "is overal ter wereld een riskante aangelegenheid. Dit behoeft extra aandacht gedurende de monitoringfase".

Nog een verdachte in moordzaak aangehouden

WILLEMSTAD — De politie heeft een derde verdachte aangehouden, die indirect betrokken was bij de moord op de 19-jarige Edsel Doran. De moord vond enige tijd geleden op een zondagavond plaats vlak voor de discotheek New Avenue in de Van Lindberghweg.

De politie heeft in een eerder stadium twee tieners (16 en 19 jaar oud) aangehouden, die verdacht worden van het plegen van de moord. Het tweetal probeerde een kostbare gouden ketting van het slachtoffer te stelen en toen dit mislukte schoten ze hem dood.

De derde verdachte R.C. wordt beschuldigd van heling. Hij zou het vuurwapen en de gouden ketting hebben gekocht of tenminste verborgen hebben gehouden voor de justitiële autoriteiten.

R.C. brengt zijn leven door in een rolstoel. Hij is vanaf zijn heup naar beneden geheel verlamd. Dat gebeurde tijdens een schietpartij in Nederland waarbij hij in de rug getroffen werd. Vanwege zijn handicap verblijft R.C. in het ziekenhuis, waar hij 24 uur per dag bewaakt wordt door agenten.

Door Zuidafrikaans regeringsbureau:

Alan Boesak werkt mee aan fraude-onderzoek

PRETORIA - Dr. Allan Boesak is bereid mee te werken aan het onderzoek naar de verduistering van geld bij de opgeheven stichting Voor vrede en gerechtigheid, waarvan hij de directeur was. Dit heeft het regeringsbureau voor onderzoek naar ernstige economische misdrijven in Pretoria bekendgemaakt.

De vroegere anti-apartheidsstrijder Boesak en zijn echtgenote Elna Botha bespreken op een nader tijdstip met de onderzoekers de financien van de stichting. Om hun persoonlijke levenssfeer te beschermen, wordt de datum niet bekendgemaakt. Boesak verblijft sinds enige tijd in de Verenigde Staten op uitnodiging van de Riverside church in New York.

Volgens kerkelijke en overheidsorganisaties in Denemarken en Zweden heeft de stichting ongeveer 1,4 miljoen gulden verduisterd die waren bestemd voor hulpprojecten onder de zwarte bevolking. Danchurchaid liet weten over bewijzen te beschikken dat er ook geld naar Boesaks eigen bankrekening was gegaan.

GEEN BEWIJZEN

De vroegere president van de WARC (Wereldbond van hervormde en gereformeerde kerken) ontkende tot dusver zichzelf te hebben verrijkt. Wel trok hij zich naar aanleiding van deze beschuldigingen begin dit jaar terug voor de functie van ambassadeur bij de Verenigde Naties in Geneve waarvoor president Mandela hem had aangewezen. Een eerder onderzoek, door een Zuidafrikaans advocatenkantoor op verzoek van de Scandinavische hulporganisaties uitgevoerd, wees uit dat Boesak zich op kosten van zijn stichting "substantieel had verrijkt". Een door de regering ingesteld onderzoek leverde vervolgens weinig op. Omdat boekhouder Freddie Steenkamp van de stichting veel documenten heeft vernietigd, viel misbruik niet te bewijzen.

Zuid Korea: Verantwoordelijk voor coup en bloedbad

Ex-president Chun aangehouden

SEOUL - De voormalige Zuidkoreaanse president Chun Doo-Hwan is zondagochtend (plaatselijke tijd) gearresteerd. hij wordt ervan beschuldigd het brein te zijn achter een militaire staatsgreep in 1979, die voor hem de weg naar de macht bereidde. Chun Doo-Hwan was van 1980 tot 1988aan de macht in Zuid-Korea.

Rechercheurs haalden de ex-president 's ochtends vroeg uit zijn familiehuis in Hapchon. Chun Doo-Hwan had gerechtelijke bevelen genegeerd, die hem sommeerden zich ter beschikking te stellen voor ondervraging. Een gerechtshof vaardigde daarom zaterdag een arrestatiebevel uit tegen Chun Doo-Hwan. Hij moet zich niet enkel verantwoorden voor zijn rol in de militaire coup van 1979, maar ook voor de bloedige onderdrukking van de studentenopstand in Kwangju het jaar daarop.

WEIGERING

De voormalige president weigerde eerder zich te laten verhoren. "Ik ga niet in op welk verzoek dan ook van aanklagers", aldus Chun. Hij zei dat de zaak was opgelost en nu "na een enkel woord" van president Kim Young-Sam was heropend. "Dit heeft niet tot doel de waarheid boven tafel te brengen", aldus Chun. Hij beschuldigt de regering ervan uit politieke motieven te handelen. "ik heb alles al beantwoord."

Eerder deze week is een speciaal onderzoeksteam gevormd, dat gaat kijken naar de rol die Chun en ex-president Roh Tae-Woo hebben gespeeld in de militaire staatsgreep van december 1979. De coup volgde op de moord op de toenmalige president Park Chun-Hee, waarna er een voorlopig bestuur kwam.

EENHEID BEWAREN

Toen Chun Doo-Hwan in mei 1980 met een nieuwe staatsgreep zijn macht vestigde, kwamen burgers in de zuidelijke stad Kwangju in opstand. Een elite-eenheid van paracommando's sloeg het verzet met geweld neer. Volgens officiële tellingen vielen hierbij tweehonderd doden, maar volgens de opstandelingen ligt het werkelijke aantal slachtoffers veel hoger. Eerdere onderzoeken hebben aangetoond dat Chun en zijn opvolger Roh verantwoordelijk waren voor het bloedbad. Besloten werd echter niets te ondernemen, teneinde de nationale eenheid te bewaren.

Bevolking zuid Kashmir: gegijzelden gezond

Ontvoerde toeristen gezien

SRINAGAR - De vier westerlingen, die sinds vijf maanden door separatisten in de Indiase deelstaat Kashmir in gijzeling worden gehouden, verkeren in goede gezondheid. Dit hebben bewoners van het gebied gemeld.

Dorpelingen in de regio Kokarnag, in het zuiden van Kashmir, verklaarden tegen de Indiase politie de vier maandag gezien te hebben. Ze werden gesignaleerd in het gezelschap van ongeveer tachtig rebellen, op ongeveer 75 kilometer van Srinagar, de zomerhoofdstad van de deelstaat Jammu en Kashmir. De gijzelaars leken in goede gezondheid.

Half november meldde Al-Faran, de afscheidingsbeweging die de westerlingen in juli ontvoerde, dat twee van hen ernstig ziek waren. De beweging stelde dat de Indiase regering met opzet de oplossing van de zaak vertraagt, en dat de regering verantwoordelijk is als de gijzelaars iets overkomt.

AMIGOE
CURACAO
tel: 672000
fax: 674744 (redactie)
fax: 674524 (advertentie)

Wim Statius Muller scoort met Debussy

Debussy heeft twee reeksen Preludes geschreven, twaalf van Boek I en twaalf van Boek II. Vierentwintig in totaal voor hen die kunnen rekenen. Zijn illustere voorgangers Bach en Chopin deden dat ook, maar daar houdt dan ook iedere verdere vergelijking op. De geesteskinderen van Debussy zijn minder vormvast en scherp omlijnd en op het eerste gehoor zou dat er toe kunnen leiden, dat deze muziek als minder "spannend" ervaren wordt dan van genoemde Bach en Chopin.

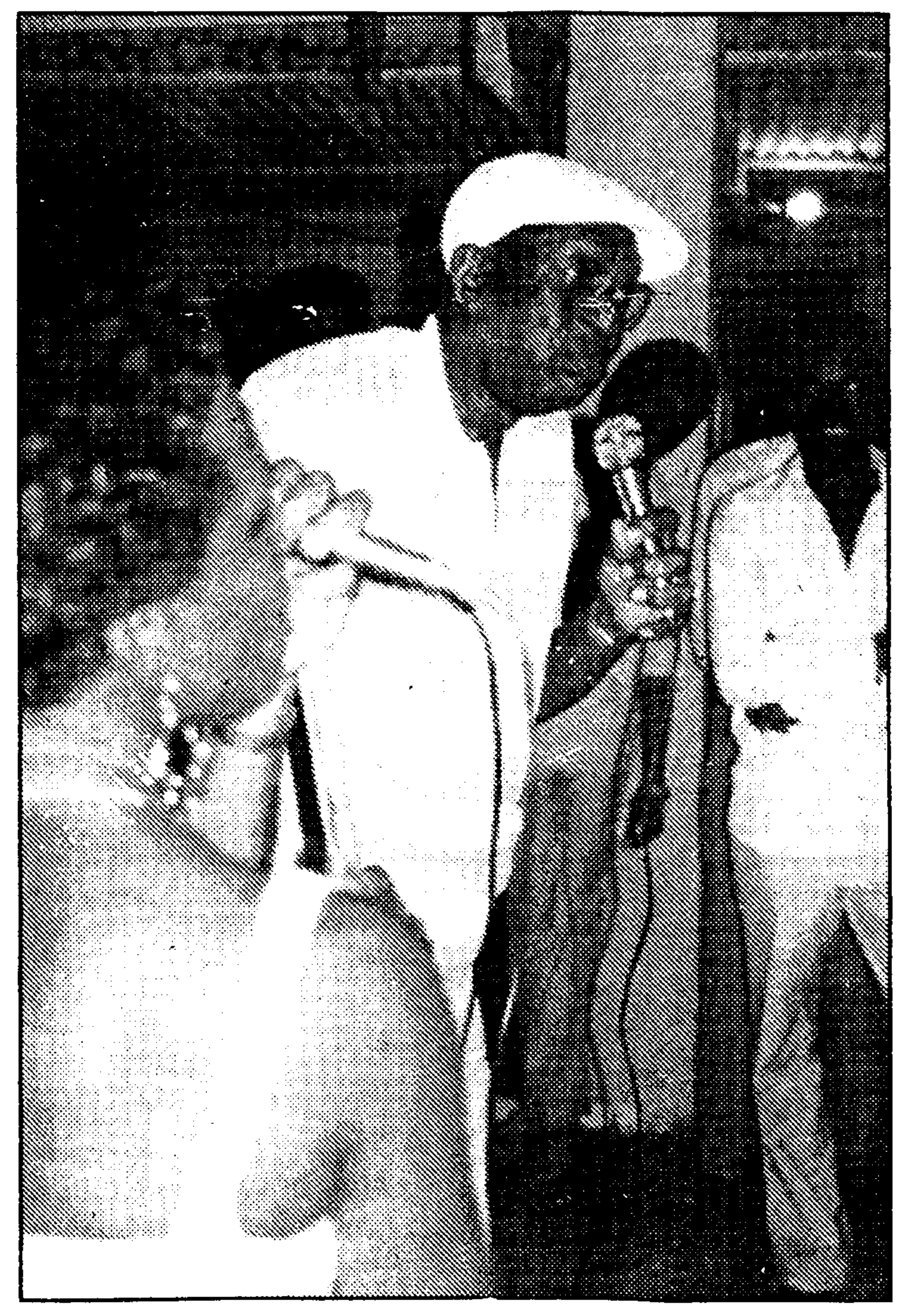
Welnu, Wim Statius Muller heeft zondagochtend in La Belle Alliance van het Avila Reach Hotel laten horen dat Debussy, mits op de juiste wijze benaderd, tenminste zo stevig de aandacht gevangen kan houden. Het gevaar bestaat immers, dat alles met hetzelfde wazige sausje wordt overgoten. Debussy wordt niet voor niets impressionist genoemd. Wim Statius Muller heeft met recht zich op het standpunt gesteld, dat het hier om twaalf volstrekt verschillende miniaturen gaat die elk hun eigen kleur en uitdrukkingskracht bezitten. Hij speelde Boek I en heeft dat zo gedaan dat je als luisteraar bij wijze van spreken, mentaal aan het handje werd genomen om samen te ontdekken hoe eindeloos gevarieerd en vindingrijk deze stukken in feite zijn opgezet.

Of het nu om de wat sensuele sfeer van "Les sons et les parfums tournent dans l'air du soir" , het raffinement van "Les collines d'Anacapri", de uiterste devoud en verstilling van "Des pas sur la neige", de stormachtige virtuositeit van "Ce qu'e vu le vent d'Ouest", de tederheid van "La fille aux cheveux de lin" of de sombere en dwingende kracht van "La cathédrale engloutie" ging, al die facetten die muziek maken tot wat het moet zijn, werden belicht.

Gelukkig was er voordat het concert begon, gevraagd niet te applaudiseren behalve aan het slot. Hierdoor konden concertgever en publiek zich tot het uiterste concentreren op deze Debussy, die de enige van zijn vakgenoten is geweest die in 1910 muziek van deze draagkracht en inhoud uit de pen wist te krijgen. Een ware revolutionair maar dan van het bescheiden, niet opdringerige soort.

Was er dan helemaal niets aan te merken? Wat mij betreft eigenlijk niet, ware het niet dat na het goed gekozen toegift "Clair de Lune" toch weer een eigen walsje van W.S.M. zelve moest volgen. Niets ten nadele van de eigen walsjes, maar utgerekend na zo'n ochtend waarin heel duidelijk de kracht van Debussy voelbaar was geworden, is elk walsje van wie dan ook, niet op zijn plaats.

●NARDO HENRIQUEZ

■ WILLEMSTAD —*Tambú is er, onvoorwaardelijk, om te blijven. Op de foto: de legendarische tambú-zanger Shon Kolá.* *(Foto Ieteke Witteveen)*

Negatieve beeldvorming rond Curacaos cultuurgoed

Vergunning Tambu-uitvoering aan tal van voorwaarden onderworpen

WILLEMSTAD Al vanaf de slavernij en de koloniale tijd wordt tambú-beoefening met argusogen bekeken door de gezagsdragers. Zoveel vitaliteit, creativiteit, improvisatie en participatie in zang, dans en ritme kon gewoonweg niet deugen. De 'tamboerdans' werd zelfs tot twee keer toe (1917 en 1935) verboden door de koloniale overheid. Al ruim vóór dat verbod bestreden Nederlandse pastoors eigenhandig, met paard en zweep, het in hun ogen schaamteloze tambú-gebeuren. Anno 1995 staan de tambú-beoefenaars en de orde-handhavers nog steeds op gespannen voet.

= door Ieteke Witteveen =

Op zich niet zo gek natuurlijk. Tambú heeft in onze samenleving een andere functie dan de politie. Wat wel bevreemding wekt is de rol van het departement van Cultuur. Verondersteld mag worden dat dit departement dit levendige Afro-Curaçaose cultuurgoed beschermt en stimuleert als een unieke vorm van participatie en improvisatie. Fout. Het Cultuurdepartement nam als taak het controleren van tambú.

Een ijverige ambtenaar gaf bij een persconferentie vorige week aan hoe serieus 'Cultuur' die taak neemt: hij had het aantal incidenten bij tambú van vorig jaar geturfd. Dit restrictieve cultuurbeleid dateert vanaf 1980, toen het departement van Cultuur het op zich nam te bemiddelen bij het verkrijgen van een vergunning voor tambú-optredens bij de snacks. In overleg met de politie en de gezaghebber werd dat beleid nader gespecificeerd.

ZEDELIJKHEID

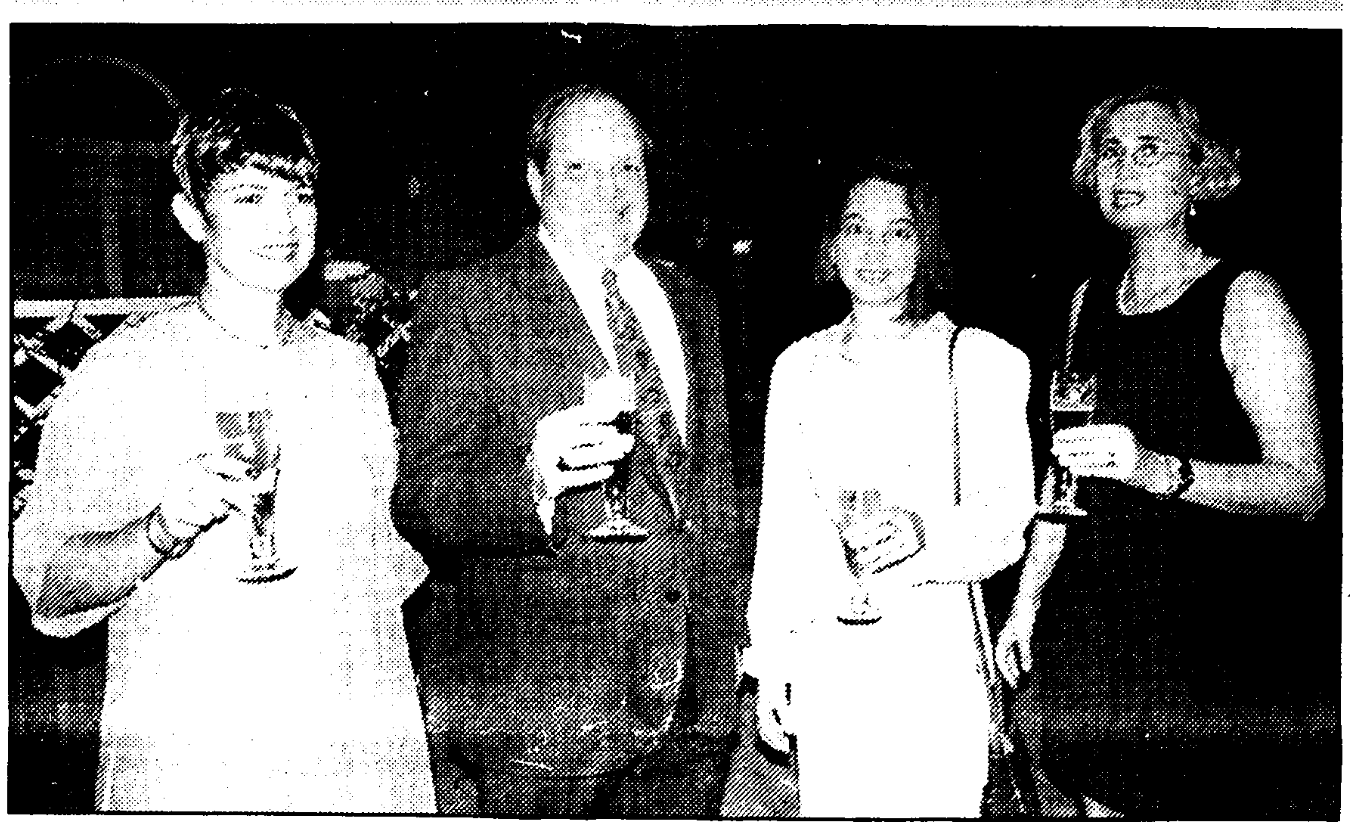
Om dit seizoen een vergunning voor tambú te krijgen, moet aan 22 voorwaarden voldaan worden. De voorwaarden hebben betrekking op rust, orde, veiligheid èn zedelijkheid. Dat laatste houdt in, aldus voorwaarde 2, dat er maatregelen getroffen worden zodat er geen 'zedenkwetsende voorstellingen gegeven noch zedenkwetsend taal worden gebezigd'. Wat in de jaren negentig zedenkwetsend is, wordt aan de fantasie overgelaten. De meeste andere voorwaarden kosten vooral tijd en geld: verlichting èn noodverlichting, aparte dames-en heren wc's, eigen bewakers, toezicht op een adekwate parkeerplaats, e.a.

Er is, mag geconstateerd worden, iets niet pluis met tambú. Of is het juister vast te stellen dat Culturele Zaken zelf slachtoffer is van de negatieve beeldvorming rondom dit Curaçaose cultuurgoed? De tambú-beoefenaars zelf reageren laconiek op al de voorzorgsmaatregelen. Tambú-speler Erwin Sambo, 'Zojojo', van de gelijknamige, razend populaire tambú-groep, lacht om al die koude drukte. 'Bij tambú zijn niet meer, eerder minder, problemen dan bij de discotheek. Trouwens, denk je dat als het gevaarlijk is dat ik tambú zou zitten spelen?'

Met enige vertraging is er nu, eind november bijna dagelijks, tambú verpreid over Curaçao. En dat is sinds de laatste jaren steeds minder in de snacks - waar zich de regelgeving vooral op richten méér in clubs, hòfi's èn weer bij de mensen thuis. Er komen bovendien nieuwe tambú-groepen bij (o.a. van scholieren en bario-jongeren), er wordt geëxperimenteerd en er wordt geproduceerd: door o.a. Shon Kolá, Zojojo, Elia, Benó Martis en door de nieuwkomer, journalist Rudsel van Lanoen met 'Pincho i su grupo'. Tambú is er, onvoorwaardelijk, om te blijven.

WILLEMSTAD —Het ILO/SS seminar gaat volgende week maandag van start met enkele lezingen over gezondheid en veiligheid in bedrijven. Aanwezig zullen zijn uit het buitenland Karl Kjaer en George Peana van het ILO. GGD-arts dr. Cabenda zal speciale aandacht besteden aan stressverschijnselen op de werkvloer en Hein van Sichem van de CFW gaat praten over het gebruik van chemicaliën op het werk. Het seminar duurt tot vrijdag 8 december.

Oudste agent Heineken bier

Willemstad - Heineken Brouwerij Nederland hield op 1 december een receptie voor enkele genodigden om het feit te vieren dat de lokale maatschappij Mensing & Co., op genoemd datum 70 jaar agent is van Heineken bier. De 75-jarige firma Mensing & Co., is tevens de oudste agent van Heineken. Op de foto v.l.n.r. Simone Trappenberg-Hoogenbergen, direkteur Sigurd Mensing, Anne Marie Heyer, allen werkzaam bij Mensing & Co., en Dorine v.d. Elzen van Heineken Trading.

Seminar over superhighway technologie

WILLEMSTAD — Landsradio en de Amerikaanse telecommunicatie-onderneming AT&T organiseren op dinsdag 5 december een seminar over de Information Superhighway en de zakelijke toepassing van deze technologie. Het seminar wordt in het ITC gehouden.

Er zal gedetailleerd worden gediscussieerd over de nu beschikbare telecommunicatietechnolgie en hoe bedrijven voordeel kunnen behalen door het gebruik daarvan. Volgens Phil Sitton, regionaal directeur van de AT&T voor het Caribische gebied, zullen markten die voorheen buiten bereik lagen, nu gemakkelijker toegankelijk worden voor ondernemingen, mits zij gebruik maken van het AT&T wereldwijde informatienetwerk. Volgens Landsradiodirecteur Russel Bernadina zal de studiebijeenkomst de deelnemers waardevolle informatie verschaffen.

Seminar over ISO-normering

WILLEMSTAD — Business School Caribbean organiseert komende week twee seminars. Het eerste zal gaan over Kwaliteit & Innovatie, het tweede over de voor- en nadelen van ISO-normering.

De discussie over kwaliteit speelt een belangrijke rol in veel Antilliaanse organisaties. Niettemin blijft het een punt op welke manier men de vele ideeën die over kwaliteit bestaan konkreet kan maken binnen organisaties. Bijvoorbeeld door zogenaamde Quality circles, Total Quality Management, Just in Time-management, etcetera. Belangrijk in dit kader is ook de ISO-normering. Verschillende soorten organisaties zouden kwaliteit kunnen garanderen als zij zich houden aan diverse internationaal vastgestelde kwaliteitsstandaarden. Maar in Japan, waar men toch in kwaliteit denkt, wijst men de ISO-normering af om dat kwaliteit niet te standaardiseren zou zijn.

Op het eerste seminar zal ir. J.M. van de Wiel spreken over de vraag hoe kwaliteitsprocessen geïmplementeerd moeten worden in ondernemingen. Kwaliteitsstreven impliceert innovatie.

Op het tweede seminar 'ISO-9000' gaan Van de Wiel en drs. A. Rijke in op dit normeringssysteem, weleke bezwaren er aan kleven en voor welke bedrijven ISO 9000 kan zijn.

Van de Wiel is directeur van Smeeke, Van de Wiel & Partners, Rijke is consultant bij Veritas Quality International.

Florida red tilapia 'chicken of the sea' ideale vis voor project

LVV en Aquaculture Aruba werken aan visteeltbedrijf

= door Patty Portier =

ORANJESTAD - De mogelijkheid is groot dat Aruba binnenkort een nieuwe attractie erbij krijgt. Bij minister Robertico Croes van Economische Zaken is onlangs een projectvoorstel ingediend door Aquaculture Aruba nv. Deze Arubaanse maatschappij heeft tot doel de mogelijkheden met betrekking tot aquaculture (visteelt) aan de noordkant van het eiland te ontwikkelen. Het voorstel is opgesteld in samenwerking met Directie Landbouw, Veeteelt en Visserij (LVV) te Santa Rosa.

Aquaculture Aruba nv is in 1994 opgericht door John Wiegardt, Tony Porti en Doug Ernst. Wiegardt is de vierde generatie van een oester-teelt familie aan de oostkust van de Verenigde Staten. Aan de universiteit van Oregon heeft hij een project Visserij en een project Farm management uitgevoerd. Wiegardt heeft een eigen bedrijf Newport Bay Seafoods, dat krab, rockfish, zalm en tonijn koopt, verwerkt, verpakt en distribueert aan lokale restaurants en *seafood* markten, maar ook aan distributeurs door heel de Verenigde Staten. Wiegardt is ervan overtuigd dat alleen door aquaculture de wereld van een stabiele visvoorraad kan worden voorzien.

Tony Porti is marine-bioloog bij het Maricopa Agriculture Center van de universiteit van Arizona. Porti probeert bij het ontwerpen van nieuwe irrigatiesystemen ook de produktie van schelpdieren en vissen te integreren. Zijn doel is om systemen te ontwikkelen die waar dan ook werken wanneer de boeren hun gewassen moeten irrigeren. De opbrengst van de vissen in het irrigatiewater is voor de boeren maar ook leveren deze vissen nutriënten aan het water dat de gewassen weer ten goede komt.

Doug Ernst heeft een studie Aquaculture Engineering achter de rug en heeft de laatste 6 jaar gewerkt aan het Caribbean Marien Research Center op Lee Stocking Island in de Bahamas en aan het onderzoekscentrum Sopchoppy van de universiteit van Florida. Zijn onderzoek is gericht op de ontwikkeling van broedplaatsen in brak water en een zoutwater-groei-technologie voor de Florida red tilapia.

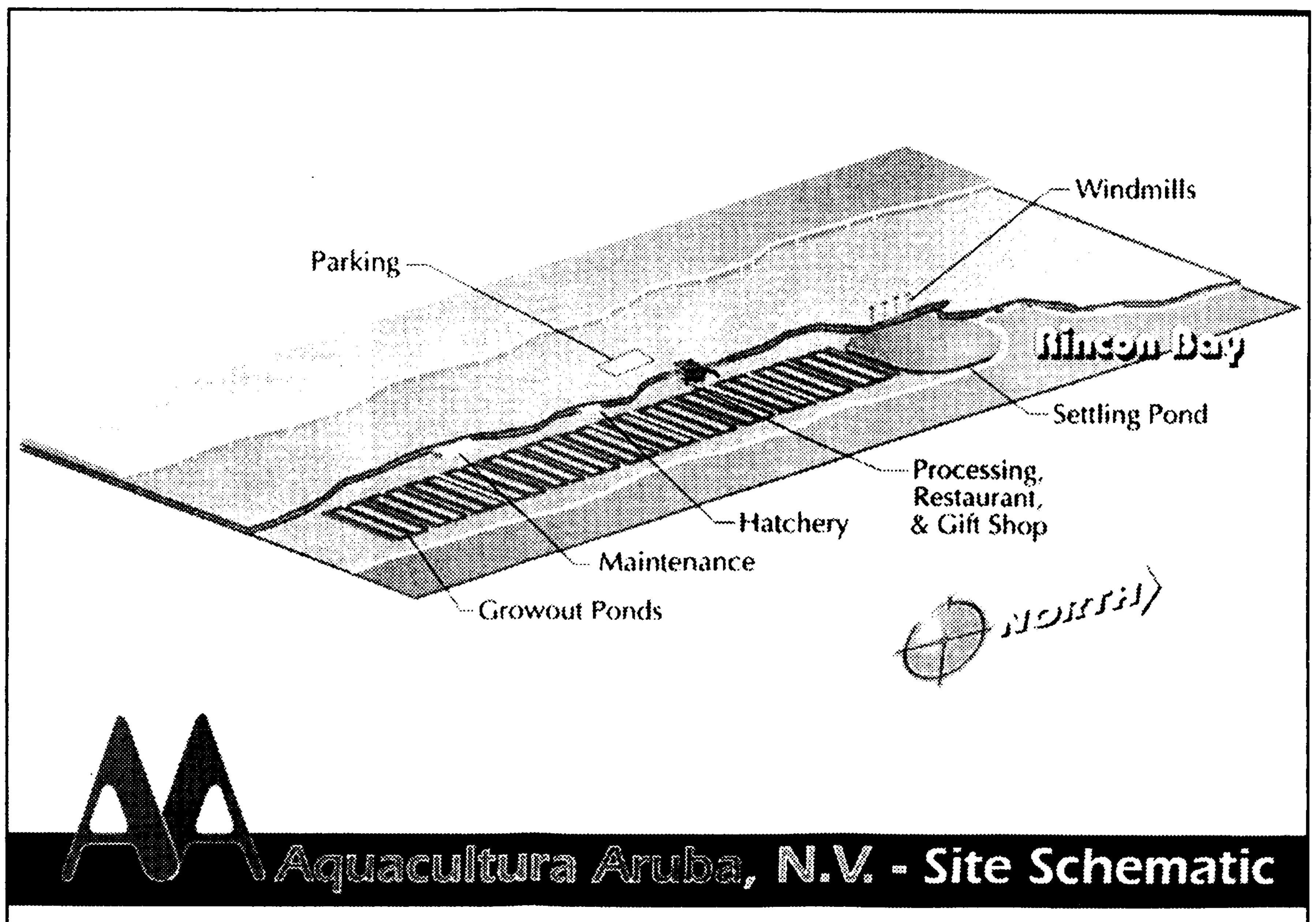
ARUBA

Bij het project op Aruba is voor deze drie heren een belangrijke rol weggelegd: Porti heeft de technische deskundigheid die nodig is bij het ontwerpen van aquaculture systemen en is door zijn wereldwijde contacten in staat een financiële bijdrage te leveren; Ernst draagt als visteler zorg voor de ontwikkeling en implementatie van produktieonderzoek op nieuwe soorten; Wiegardt is belast met het management, de verkoop en neemt de handel voor zijn rekening.

"Een vriend van Wiegardt is op Aruba geboren en, bij een vakantie naar zijn geboorte-eiland is het idee ontstaan voor een visverwerkende industrie hier op Aruba. Maar omdat de eigen vangst voor verwerking onvoldoende en niet constant genoeg zou zijn, werd naar een alternatief gezocht. De combinatie van een aquaculture project met verwerkende industrie zou wel een goede combinatie kunnen zijn, daarmee ben je immers verzekerd van een vaste hoeveelheid vis. En zo is het idee voor Aruba als locatie ontstaan", aldus Byron Boekhoudt, chef van de afdeling Visserij van de LVV.

Boekhoudt heeft een studie Marine Environmen-tal Science (marine bioloog) achter de rug aan de State University of New York. Hij is gespecialiseerd in 'Caribbean Coral reef fish and fisheries'.

Om te kijken of het plan ook een kans van slagen had, hebben deze drie Amerikaanse heren diverse trips naar Aruba gemaakt. Hierbij werd gekeken wat de mogelijkheden voor Aruba waren op aquaculture gebied. Aruba biedt bijna ideale biologische condities voor het bedrijven van aquaculture: schoon zout water; het hele jaar door een evenwichtige temperatuur zonder extreme omstandigheden, zoals orkanen; en veel zon. De vele toeristen maken dit aquaculture project ook economisch aantrekkelijk: enerzijds kunnen de hotels en restaurants, waar de toeristen eten, worden voorzien van vis van top-kwaliteit maar ook is het project een informatieve toeristische attractie. Daarbij komt dat Aruba politiek gezien erg stabiel is.

Een schematische weergave van het aquaculture project waarvan op dit moment het voorstel nog in behandeling is. Mocht dit project doorgang vinden, dan is Aruba behalve een visverwerkende industrie ook een toeristische attractie rijker pariba de brug. Duidelijk is de opzet te zien van het aquaculture project: een broedruimte, 26 groei-vijvers, de verwerkingseenheid maar ook een restaurant en een gift-shop. Daar komt nog bij dat de energie wordt geleverd door windmolens en in de vijvers oesters als filter fungeren. Qua opzet is dit project uniek voor Aruba maar ook voor het gehele gebied.

Omdat het niet mogelijk is een dergelijk project als buitenstaander van de grond te krijgen, is contact gezocht met Santa Rosa (LVV). Byron Boekhoudt, chef afdeling Visserij van de LVV is hiervoor benaderd en natuurlijk razend enthousiast: "Op het gebied van visserij zijn op Aruba de mogelijkheden beperkt, onder andere door een klein en relatief onproduktief visgebied. Een aquaculture project biedt natuurlijk enorm veel perspectieven op dit vlak." Op Aruba is onlangs een project opgestart voor het opkweken van garnalen, die daarna weer naar Venezuela worden gebracht.

PARADEPAARDJE

Een aquaculture project met een dergelijke opzet is voor Aruba een paradepaardje op het gebied van technologie en economische ontwikkeling dat bijdraagt aan de diversiteit van Aruba's economie.

Het voorstel gaat in eerste instantie uit van 26 groeivijvers (*nursery*) van 0,25 hectare, verschillende kleinere kweekvijvers en onderzoeksvijvers, een pakhuis voor voer en materiaal, een broedruimte (*hatchery*) en een gebouw waarin de verwerkende industrie is gevestigd maar ook aquaria, een restaurant en een *gift-shop*. Na inventarisatie bleek dat Rincon aan de noordoost kant de meest ideale lokatie voor het project zou zijn: de vijvers zouden in het vlakke zand komen te liggen, terwijl de visverwerkingseenheid tegen de rotsen aan komt te liggen.

Het project zal door middel van windenergie water tussen de verschillende vijvers verplaatsen. Hiervoor is reeds contact opgenomen met een expert.

Zoutwater voor de uitgroei vijvers wordt uit een zoutwater put gehaald, terwijl brak water voor de broedruimtes uit een bron zal worden gehaald. Het gebruikte water stroomt niet direct naar de zee. In de vijvers worden oesters geplaatst die dienen als filter feeders: oesters eten het plankton. Dan wordt het water eerst nog in een *setting pond* (stabilisatie vijver) gebracht, waarin het water door een biologische filter gehaald wordt. Daarna gaat het pas naar zee.

TILAPIA

De vis die voor dit project wordt gebruikt is de Florida red tilapia, ook wel de '*chicken of the sea*' genoemd. Niet alleen is deze vis gemakkelijk om mee te experimenteren maar omdat er al zoveel onderzoek mee is gedaan, is ook bekend wat de mogelijkheden zijn. Zowel Ernst als Porti hebben veel ervaring met deze vis.

Wiegardt heeft onlangs 300 tilapia's naar Santa Rosa meegenomen. Deze zijn geleidelijk op zoutwater gezet, waarbij ook onderzocht werd of deze vissen goed zouden reageren op het water waarin ze zouden moeten groeien, met andere woorden of er geen elementen in het water aanwezig waren waardoor de vissen eventueel ziek zouden kunnen worden. "Ze doen het nu uitstekend op zoutwater", aldus Boekhoudt. Deze vissen zullen worden gebruikt om mee te kweken.

De eerste jonge visjes (*fingerlings*) worden uit de Verenigde Staten of Venezuela gehaald, terwijl het voer ook in Venezuela verkrijgbaar is. Deze worden nog in de kweekvijvers (*nursery*) gezet. Wanneer deze groot genoeg zijn gaan ze naar de uitgroei (*growout*) vijvers, waarin ze blijven totdat ze op *harvest size* (marktgewicht) zijn.

FILETS

Na 6 maanden tijd zijn de vissen groot genoeg om te verwerken en op de markt te brengen, ze hebben dan de ideale *harvest size*. De tilapia's hebben dan een lengte van ongeveer 30 centimeter en wegen ongeveer 500 gram. Na deze periode groeien ze nog wel verder maar in een erg laag tempo. De periode van 6 maanden is dus net lang genoeg om de vis op ideale lengte en gewicht te krijgen. Van een vis van deze omvang zijn namelijk twee filets te snijden, waarvan de grootte overeenkomt met de *servingsize* van de restaurants.

Het is de bedoeling dat elke week een vijver geoogst en verwerkt wordt. Het fileren en het zouten gebeurt hier. Daarna gaat de vis op transport, voornamelijk naar de Verenigde Staten, omdat de projectontwikkelaars daar hun contacten hebben en daar ook al een markt aanwezig is voor dit produkt. Daarnaast is het ook mogelijk om de verwerkte vis op de lokale markt te brengen. Hierbij wordt in eerste instantie gedacht aan de toeristensector.

Boekhoudt: "Het is erg moeilijk om een Arubaan ervan te overtuigen dat vis uit zoet, dan wel brak, water net zo lekker smaakt als vis uit zoutwater. Op Aruba wordt vrijwel alleen vis uit zoutwater gegeten. Het is een kwestie van mentaliteitsverandering. Dat is een proces dat niet zo snel gaat, zodat we eerst onze aandacht vestigen op de toeristensector. Daarna zien we wel verder."

VOORDELEN

Een voordeel van het project is dat het ook mogelijk is om lokaal gevangen vis in tijden van overvloed te verwerken en de hotels en restaurants te voorzien van een vacuüm verpakte bevroren visfilet of vissteak, zodat de behoefte aan geïmporteerde vis gedeeltelijk gedekt wordt.

Van belang is natuurlijk de unieke toeristische attractie die speciaal *Pariba de Brug*, de omgeving van San Nicolas, ten goede komt. Deze verwerkende industrie vereist geen groot aantal werknemers, waardoor de arbeidsmarkt niet onder druk komt te staan.

Tevens bieden de faciliteiten van het project de LVV de mogelijkheid om andere aquaculture projecten met andere soorten, onder andere de Texas red drum, te ontwikkelen. Ook is het mogelijk om met nog 26 vijvers uit te breiden. Het doel is uiteindelijk om het project zo te ontwikkelen dat Aruba voor een deel zelfvoorzienend wordt in maar ook exporteur van *seafood* produkten en als voorbeeld dient voor de andere eilanden. Aruba komt daarmee op een andere wijze in de internationale belangstelling.

VOORSTEL

Het project kan volledig worden gefinancierd door Wiegardt, Porti en Ernst zodat overheidssubsidie dus niet nodig is. Samenwerking met de LVV is nodig voor kennis en research en de lokale contacten. Het voorstel is reeds ingediend bij minister Robertico Croes van Economische Zaken. Het plan moet aan enkele voorwaarden voldoen wil de bewindsman zijn goedkeuring hieraan geven. Ondermeer moet er een goed business-plan zijn, moet het financieel goed onderbouwd zijn en moeten een *environmental* studie en een *impact assessment* zijn uitgevoerd. Op dit moment, is er nog geen besluit genomen, maar we gaan er dan maar vanuit dat 'geen nieuws goed nieuws is'.

"Zodra we toestemming hebben, gaan we van start. Zo'n kans krijg je niet vlug meer. Voor mij als visteler is het erg interessant, maar voor Aruba biedt het project ook perspectieven. Wanneer het project doorgaat, heeft Aruba echt iets om trots op te zijn en kan het als voorbeeld dienen voor andere landen in de regio", meldt Boekhoudt nog tot besluit.

INGEZONDEN

Universiteit van Aruba

MET VERBAZING heb ik kennis genomen van de reactie van de minister van Onderwijs, de heer Eddy Croes. Dit aangezien de minister zich tracht te verschuilen achter niet terzake doende argumenten die volledig irrelevant zijn voor de huidige negatieve ontwikkeling inzake de Universiteit van Aruba. Zo verwijst de minister onder andere naar een Statenvergadering van 1988 waarbij de MEP-leden de vergadering inzake de her-introductie van de Universiteit zouden hebben geboycot. De minister verschuilt zich hier achter onwaarheden, aangezien de Landsverordening Universiteit van Aruba toentertijd unaniem door de Staten is aangenomen.

Met betrekking tot de benoeming van een administratieve kracht moet gesteld worden dat zelfs indien er door mij een fout zou zijn begaan, dit nog geen rechtvaardiging kan zijn voor eigen falen en dat, aangezien zijn voorganger in de fout zou zijn gegaan, dit reden is dat de minister thans bewust en opzettelijk ook in de fout gaat. Dit is een gevaarlijke gedachtengang.

In het laatste gedeelte van zijn reactie bevestigt de minister dat hij er slechts op uit was de Universiteit van Aruba te boycotten. Waaruit blijkt dit? Minister Eddy Croes stelt namelijk dat nu de heer Piet Pronk, die adviseur is van de minister, benoemd is tot 'Regeringscommissaris', hij ervoor zal zorgen dat de benodigde docenten worden benoemd voor de Juridische en Financieel Economische Faculteit.

Dit had de minister reeds een aantal maanden geleden, bij aanvang van het studiejaar kunnen doen. Dit overeenkomstig ook het verzoek van de waarnemend-rector en de decanen van de Juridische en de Financieel Economische Faculteit in hun verzoeken van 8 september 1994, 31 oktober 1995 en 14 november 1995. Duidelijker kan het niet.

Het is betreurenswaardig dat de minister de gestelde vragen niet beantwoordt. Na al zijn manipulaties en tegenwerking, om zodoende het College van Curatoren te dwingen ontslag aan te vragen, komt de ware reden hierachter boven water. De minister benoemt de heer Piet Pronk als 'Regeringscommissaris' van de Universiteit van Aruba, belast met de taken van het College van Curatoren voor de komende maanden.

1. Ten eerste kent de Landsverordening Universiteit van Aruba de functie van 'Regerings-commissaris' niet, zodat alle voorstellen en beslissingen gedaan uit hoofde van deze onwettige functie door de 'Comrnissaris' ook tegen de wet en derhalve nietig zijn.

2. Ten tweede stelt de Landsverordening Universiteit van Aruba dat benoeming van Curatoren geschiedt op voordracht van het College van Curatoren. Benoeming van Curatoren door de minister op eigen initiatief of op voorstel van een 'Commissaris' is dus eveneens tegen de wet en nietig.

3. Ten derde heeft deze regering de mond vol over behoorlijk bestuur. Echter, de heer Piet Pronk is rector van de Universiteit van Aruba, benoemd voor onbepaalde tijd (zie het Jaarverslag van de Algemene Rekenkamer 1994), hij functioneert als belangrijkste coördinator van de minister van Onderwijs en vervult thans ook de functie van 'Regeringscommissaris' met de taken van het College van Curatoren. Eén en dezelfde persoon benoemd op drie functioneringsnivo's. Dit is regelrecht in strijd met de beginselen van behoorlijk bestuur.

Geconcludeerd moet worden dat de autonomie van de Universiteit van Aruba overboord is gegooid en dat partijpolitiek zijn intrede heeft gedaan bij een van de instanties die vroeger altijd kon bogen op een goede naam in onze gemeenschap. Als minister van Onderwijs was ik destijds pertinent tegen partijpolitiek binnen de Universiteit van Aruba en heb altijd de autonome positie van dit wetenschappelijk instituut weten te respecteren.

Ik verzoek de minister zijn fouten te herstellen, de autonomie van de Universiteit in acht te nemen en zich aan de Landsverordening te houden. De heer Eddy Croes dient de benoeming van een 'Regeringscom-missaris' ongedaan te maken en het College van Curatoren te verzoeken aan te blijven totdat er een nieuw College is benoemd. Tevens dient hij het College van Curatoren te verzoeken om, een voordracht te doen voor de benoeming van nieuwe Curatoren.

FREDDY REFUNJOL
MEP-statenlid

Aruba als zetel van Parlatino-werkgroep

ORANJESTAD — Aruba is tijdens de vorige week te Havana, Cuba, gehouden vergadering van het Latijns-Amerikaanse Parlament (Parlatino) verzocht de zetel te zijn voor de werkgroep van Parlatino die de opdracht heeft een macro-wet voor bejaarden op te stellen. De vergadering te Havana werd bijgewoond door parlementariërs Noris van Lis, Felix Flanegien en de waarnemend griffier van het Parlement, Jossy Semeleer.

Tijdens de vergadering is besloten een werkgroep te benoemen om de problematiek van de *'tercer edad'* (de bejaarden) te bestuderen. Deze problematiek moet in al naar dimensies worden bestudeerd, met nadruk op de socio-economische kant. De werkgroep moet ook met een macro-wet komen voor bescherming van de bejaarden. Deze wet moet gepresenteerd worden op de volgende Parlatino-vergadering in mei 1996 te Sao Paulo.

Te Havana werd veel aandacht besteed aan de situatie van bejaarden in de regio. In de afgelopen 25 jaar is het aantal bejaarden in de wereld verdubbeld. Bovendien is ook het aantal levensjaren na pensionering toegenomen, overeenkomstig de gegevens van de Verenigde Naties.

...NORIS VAN LIS-DONATA...

De werkgroep bestaat uit parlementariërs van de verschillende landen in de regio die de steun hebben van de OPS, de Panamerikaanse organisatie voor de gezondheid.

Statenlid Van Lis, die gevraagd werd Aruba als zetel voor de werkgroep te dienen, zal dit verzoek aan de Staten presenteren. Zij sprak de hoop uit dat de Staten hun volle medewerking aan de werkgroep zullen geven. Deze wet is aldus Van Lis van uiterst belang voor de bejaarden op Aruba en die van Latijns Amerika.

Bestuur Universiteit maanden geleden al op de hoogte van de knelpunten

ORANJESTAD — Hoewel pas eind november bekend werd dat het College van Curatoren van de Universiteit van Aruba (UA) op 14 november was afgetreden, blijkt nu dat rector ad interim Renée van Aller en de decanen B. Sipkema en A. Ernes al op 8 september 1995 een zogenaamde *Knelpuntennota* stuurden aan het College van Curatoren over de '-stagnatiewerkzaamheden'. In deze nota gingen zij uitvoerig in op de problematiek van de Financieel Economische Faculteit (FEF), de stagnatie bij de Juridische Faculteit (JF) en de algemene problemen bij de universiteit.

In die nota werd ook melding gemaakt van de contracten van Van Aller, Sipkema en Ernes die in juli 1996 aflopen. Ongeveer een maand na het verschijnen van de nota, op 6 oktober 1995, bood Van Aller schriftelijk haar ontslag aan omdat haar werkzaamheden als fulltime docente haar niet toestonden om beide functies te combineren. De overige fulltime docenten gaven op dezelfde dag in een brief te kennen dat zij onder de huidige omstandigheden niet voor de functie van rector ad interim in aanmerking wensten te komen.

Gevraagd naar een reactie van Anco Ringeling, directeur van de Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV), dat hij zou zijn benaderd voor de functie van rector ad interim bij de UA, zei hij vanmorgen in gesprek met deze krant: "Gezien de gegeven omstandigheden kan ik daar geen commentaar op geven."

ZORGWEKKEND

Samenvattend stelden Van Aller, Sipkema en Ernes in de *Knelpuntennota* dat binnen de organisatie van zowel beide faculteiten als van de universiteit, de kwaliteit van de werkzaamheden niet kan worden gegarandeerd. "Het is voor de rector a.i. en de decanen onmogelijk het niveau dat voor het academisch jaar 1995/1996 was gepland, te bereiken. Een zorgwekkende ontwikkeling die wij aan uw College menen te moeten voorleggen, met het verzoek met ons naar oplossingen te zoeken voor de opgetreden, dan wel te verwachten problemen," zo liet het drietal weten.

In de nota werd uitvoerig ingegaan op de gerezen problemen bij de FEF, voor wat betreft de keuzevakken, de slechts gedeeltelijk ingevulde vacature voor de vacature Informatiekunde en de problemen rond het systeembeheer. Ook werd gemeld dat de belasting per docent onverantwoord groot was geworden. "Dit maakt het nu al onmogelijk bij uitval van colleges vervanging te regelen of roosterwijzigingen in te passen. Al in een eerder schrijven aan het College, namelijk op 29 juni 1995, werd al uitvoerig ingegaan op deze problematiek, zoals het aantal te maken tentamens, zorgvuldigheid tentamens, correctie tentamens, afhandeling tentamens, vak-ontwikkeling, stu-diebegeleiding, initiatieven en nieuwe taken."

Voor wat betreft de administratieve ondersteuning van de FEF, staat in de nota dat van de administratief medewerkster veel steun is ondervonden. "Haar taken zijn echter in de loop van dit jaar aanzienlijk toegenomen. Zij voert veel meer werkzaamheden uit dan een jaar geleden. Door haar capaciteiten wordt door iedereéén een steeds groter beroep op haar gedaan en is zij al lang niet meer de administratief medewerkster alleen voor de FEF, zoals in de begroting 1995 aangegeven staat. Zij heeft de taak van de rector en de decaan van de FEF overgenomen voor de gehele studenten-administratie. Dat betekent dat de voorziene reguliere administratieve ondersteuning voor de FEF nog steeds niet kon worden gerealiseerd."

WERKDRUK

Verder is in de nota te lezen dat er bij de Juridische Faculteit (JF) door de verhoogde werkdruk geen menskracht is om een zelfstudie te produceren. Deze gids wordt normaliter binnen de faculteit opgesteld met als onderwerpen de onderwijsfilosofie en doelstellingen van de opleiding, het programma, de scriptie, de studentenaantallen, de rendementen etc. Aan de hand van deze gids wordt de JF beoordeeld door een daartoe in te stellen visitatiecommissie.

Verder is gebleken dat onderzoeksprojecten vertraging hebben opgelopen en dat er voor het tweede semester geen oplossing voorhanden was voor het doceren van het vak Handelsrecht. Verder zou Renée van Aller door de ontstane vermenging van taken met verschillende prioriteiten nauwelijks toekomen aan de voorbereiding van het onderwijs en kon zich al helemaal niet verdiepen in de literatuur en in de laatste ontwikkelingen op de betrokken vakgebieden.

OBSERVATIES

In de nota werd tenslotte kort ingegaan op de organisatie en het management van de UA. Uit observaties van de Centrale Accountants Dienst (CAD) bleek dat de personeelsdossiérs te wensen overlieten.

Verder werd gesignaleerd dat er onvoldoende (institutioneel) overleg was met de ondersteunende staf.

"Het zou enorm schelen als er tijdelijk iemand was die de dagelijkse gang van zaken bijhield, reparaties naliep, de leveranciers belde als iets niet was aangekomen en de knelpunten binnen de dagelijkse gang van zaken oploste."

Dieven in weekeinde erg actief

ORANJESTAD — De politie had afgelopen weekeinde de handen vol met het behandelen van een groot aantal diefstallen. Er werd 32 keer ingebroken waarvan 21 autodiefstallen. Op de Wereld Aids Dag werd ingebroken in het kantoor van het Wit Gele Kruis in de Pampunastraat te Dakota. Niet alleen werd de computer met het ledenbestand ter waarde van 5000 florin gestolen, maar ook een groot aantal condooms.

De dieven hadden dit weekeinde veel belangstelling voor electronisch materiaal. Bij verzekeringsmaatschappij OHRA gingen de dieven met twee geluidssystemen en 35 CD's er van door. In Madiki Kavel werd een CD-speler gestolen; te Matadera werden een televisie, een CD-speler, een radio-casette recorder en 2500 florin ontvreemd. Bij Centro KibraHacha werd een radio-casette recorder en geld gestolen. Ook werd in enkele woningen ingebroken, waarbij voornamelijk drank en geld werd meegenomen. In enige hotels werden kamerdiefstallen gemeld, waarbij voornamelijk kleding en sierraden werden gestolen. Uit een auto in de Venezuelastraat werd een tas met 60 florin en een metalen tas met 60 CD's met een totaal waarde van 1200 dollar gestolen.

Advocaat Brown: 'We laten het er niet bij zitten'

E. de V. vecht beschuldigingen van Nelson Oduber (MEP) aan

ORANJESTAD - Advocaat Brown van E. de V. bevestigt vanmorgen in gesprek met deze krant dat zijn cliënt De V. 'het er niet bij laat zitten'. Oppositieleider Nelson Oduber van de MEP zou in het afgelopen weekeinde in het MEP-radioprogramma voor Radio Hit 94 FM gezegd hebben dat De V. *'un ladron'*, ('een boef') is. Oduber verklaarde dit nadat vrijdag De V., als een van de vier beklaagden in de Betazaak, in zijn laatste woord tegenover de rechter flink uithaalde over de politieke tegenwerking die hij had ondervonden van de kabinetten-Oduber.

De V. had gezegd dat het openbaar ministerie (OM) zijn macht heeft misbruikt en sprak van 'politieke persecutie', ingegeven door oud-premier Oduber. Tegen de rechter zei De V. dat de regering-Oduber alle projecten boycotte, ook die van hem, namelijk de bouw van het huidige Sonesta Hotel. "Oduber en zijn trouwe volgelingen hebben ons uitgescholden voor drugshandelaren."

Verder had De V. vrijdag gezegd: "In dezelfde tijd werd door Oduber publiekelijk verklaard dat ik schuldig was aan corruptie in de Betazaak." Volgens De V. is het Beta-dossier toentertijd door de procureur-generaal (PG) in handen van het kabinet-Oduber gelegd en zo in de publiciteit gekomen.

Deze uitspraken van De V. waren aanleiding voor Oduber om te reageren. De MEP-leider zou De V. voor de radio 'leugenachtig' en 'een politicus in de rechtszaal' hebben genoemd. Verder zou Oduber nadrukkelijk gesuggereerd hebben dat De V. 'een boef' is en dat voor de MEP 'alle boeven gelijk zijn: grote en kleine boeven, allebei moeten ze opgesloten worden'.

Dat is uiteraard weer in het verkeerde keelgat geschoten bij De V. In gesprek met *Amigoe* verklaart zijn advocaat Brown dat 'zij het er in elk geval niet bij laten zitten'. Er wordt zeer sterk overwogen een rechtszaak tegen Oduber aan te spannen en er zal sowieso aangifte bij de recherche worden gedaan terzake belediging.

Het is de bedoeling dat de politie dan een onderzoek doet en de geluidsband van het radiostation opvraagt. Het is overigens de vraag of die band er is, want naar verluidt zou de band gisteren '-verdwenen' zijn. "Iemand is pas schuldig als hij door de rechter schulig wordt bevonden", zegt Brown. En aangezien rechter Giltay pas op 22 december uitspraak doet in de Beta-zaak, zijn de uitlatingen van Oduber zondermeer voorbarig.

Overigens had De V. vrijdag tegen de rechter verklaard te weten dat er een 'vertrouwelijk rapport bestaat over de niet-onafhankelijkheid van het openbaar ministerie op Aruba'. Dat rapport zou bij KabNA in Den Haag liggen. Zijn advocaat Brown bevestigde even later deze uitspraak van De V. KabNA-hoofddirecteur Hans van Weeren, die het afgelopen weekeinde op Aruba was, weet echter 'nergens van'.

Cruise-toerisme speerpunt van beleid

ORANJESTAD - Het uitvaren van een toeristenschip levert altijd weer een mooi beeld op. Deze twee personen genieten van het uitzicht dat zij hebben over de haven van Oranjestad, terwijl de indrukwekkende .... Aruba weer verlaat. Cruise-toerisme is tot speerpunt van beleid gebombardeerd door minister Robertico Croes van Economische Zaken en Toerisme. Daartoe zal binnenkort de zogeheten Cruise Tourism Authority (CTA) opgericht worden. Het cruise-toerisme is de afgelopen tien jaar met enorme sprongen gegroeid: van 51 schepen en 30.151 passagiers in 1984, tot 345 schepen en 257.138 passagiers in 1994. De regering streeft naar twee cruise-schepen per dag. Dat komt neer op circa 350.000 passagiers per jaar, voor het eerst te realiseren in 1997. Als Benedenwinds eiland is het echter niet makkelijk om de toeristenschepen die hun cruise in de omgeving van Zuid-Florida beginnen aan te trekken; daarom zal Aruba proberen zich te richten op cruises die beginnen vanuit Puerto Rico en Jamaica of zelf startpunt van cruises te worden. Volgens het macro-economische beleidsplan 1995-1998 besteden cruise-passagiers op zich niet erg veel geld, maar indirect zijn er toch wel inkomsten zoals voor de Aruba Stevedoving Company (ASTEC), Aruba Port Authority (APA), leveranciers van eten en drinken, scheepsreparatieondernemingen, taxi's, luchtvaartmaatschappijen, brandstofleveranciers en zelfs de hotels. Bovendien is uit onderzoek gebleken dat cruise-toerisme een spinoff-effect heeft voor het zogenaamde stayover-toerisme. En zo bezien zijn de voordelen, volgens het beleidsplan, groter dan de nadelen. Want nadelen zijn er ook: behalve een mooi uitzicht zoals op de foto, is er ook sprake van milieuvervuiling en veroorzaken die vele honderden passagiers verkeersopstoppingen in de stad.

Foto: Paul van Driel

Dolfi Kock 30 jaar in onderwijs

ORANJESTAD — De directeur van de Julianaschool, Dolfi Kock, herdacht het feit dat hij dertig jaar in het onderwijs werkzaam is. In Cas di Cultura vond afgelopen vrijdag een huldiging plaats door leerkrachten, leerlingen en familie van de jubilaris. Met muziek, gedichten en toespraken, ook van minister Eddy Croes ouddirecteur van de school, werd Dolfi Kock in het zonnetje gezet. Hij begon in 1965 zijn onderwijsloopbaan aan de Abraham de Veerschool in San Nicolaas. Daarna volgde de Prinses Ireneschool en in 1993 werd hij directeur van de Julianaschool. Ook op sociaal en sportgebied is Kock actief.

Heropening Mi Cushina

ORANJESTAD — In La Quinta Beach Resort opende Wijkie Maduro zijn Arubaans restaurant 'Mi Cushina', dat voorheen te Cura Cabai was gevestigd. Minister Beke verrichtte de opening.

Sint Dominicus College 80 jaar

ORANJESTAD — Dit jaar is het 80 jaar geleden dat het Sint Dominicus College officieel geopend werd. De school werd ingezegend door de toenmalige pastoor van Oranjestad, P.I. Verriet, in het gebouw dat nu bekend staat als Centro Educativo Cristian.

Uit de stukken blijkt dat vanaf 1911 al de wens bestond voor een eigen Frater-school te Oranjestad. In datzelfde jaar werd een officieel verzoek hiertoe overhandigd aan monseigneur Vuylsteke tijdens diens bezoek aan Aruba. De eerste steen voor de school werd in 1914 gelegd en frater Gerontius, die samen met frater Dismas en frater Constantius op Aruba was gekomen, werd tot eerste schoolhoofd benoemd. Deze drie fraters behoorden tot de Orde van de Fraters van Tilburg.

De school kreeg de naam Sint Dominicus school en begon in 1915 met 115 leerlingen. In de loop de jaren kregen de Fraters hulp van de eerste Arubaanse leerkrachten, wijlen Conrado van Thijs Coronel en Jean de Cuba. De Fraters van Tilburg hebben tot 1937 op Aruba gewerkt. Ze werden in dat jaar opgevolgd door de Frères de La Salle.

De oud-leerlingen hebben hun dank en waardering voor de werk van de Fraters geuit door een herdenkingssteen te schenken, die nog steeds te zien is aan de voorgevel van Centro Educativo Cristian.

De Dominicusschool werd in 1939 verdeeld in het Sint Dominicus College MULO (Meer Uitgebreid Lager Onderwijs) en de La Salle School LOB (Lager Onderwijs B). De eerste leerlingen die hun MULO-diploma aan het Sint Dominicus College behaalden waren: E. Donati, C. Luydens, E. Quandt en A. Werleman, in 1941.

In 1949 volgde weer een wijziging: het Sint Dominicus College werd verdeeld in een onderbouw (klas 1 tot en met 6) en een bovenbouw (klas 7 tot en met 10). De bovenbouw kreeg in de jaren 1949 tot en met 1958 enkele HBS-klassen erbij. In 1962 werd de La Salle School geïncorporeerd in het Sint Dominicus Onderbouw, waardoor het aantal leerlingen op 1057 kwam te liggen. Er volgde nog een wijziging in 1962: de Bovenbouw werd het La Salle College en de Onderbouw bleef het Sint Dominicus College.

De school had tot 1969 altijd een Frère als hoofd. In 1969 werd Ronny Marugg het eerste leken-hoofd. De geslachtsbarrière op deze jongenschool werd in 1971 doorbroken toen Rosleen Oduber als eerste meisje op het Sint Dominicus College werd toegelaten.

Omdat het Sint Dominicus College met 18 klassen een tè grote basisschool was geworden, volgde in 1992 de zoveelste verdeling: Colegio Frère Bonifacius (kleine kant '-*pariba*') met 8 klassen en het Sint Dominicus College (grote kant '*pabao*') met 10 klassen.

Uit leerlingen van het Sint Dominicus College werden twee zeer actieve groepen opgericht: op muziekgebied in de jaren 20 de 'Banda San Miguel' en in latere jaren de culturele groep 'De Trupialen'.

Het Sint Dominicus College heeft ook op sportgebied veel plaquettes en bekers weten te veroveren. In 1987 kreeg de school de Gouverneur Leito wisselbeker uitgereikt, dankzij de vele inzet van de leerkrachten, in het bijzonder van wijlen Luis Zievinger, die leerlingen de best mogelijke sportopleiding hebben geven.

Opnieuw overleg bonden met minister Croes

ORANJESTAD - De ambtenarenvakbonden STT, SEPA en STA hebben vandaag weer met minister Glenbert Croes van Vervoer, Communicatie en Utiliteiten vergaderd over de nieuwe structuur voor Setar.

In vakbondskringen is men nog niet zeker of de vergadering van vandaag om 15.00 uur doorgang zal vinden. Dit vanwege de Ministeriële Samenwerkingsraad (MSR) tussen de Antillen en Aruba die vandaag op Aruba plaatsvindt. Sabino Boekhoudt, voorzitter van de Setar-vakbond STT, zei dat punten als 'toekomstige onderhandelingen met Fabela' niet relevant zijn voor de STT. Dit omdat, aldus Boekhoudt, Fabela eerst 'binnen moet komen' via de Setar of via een openbare aanbesteding.

NOTITIES UIT PARAMARIBO

Door Max Ooft

PARAMARIBO—De **Onafhankelijkheidsviering** is een groot succes geworden. De Waterkant, het Onafhankelijkheidsplein en de Palmentuin waar de festiviteiten plaats vonden, zagen op 25 november zwart van de mensen. Ook in de districten werd het feest voor 20 jaar Onafhankelijkheid gevierd, voornamelijk op het terrein van de verschillende districts-commissariaten. Na lange tijd had Suriname weer echt zin in feestvieren, mede dank zij de economie die herstellende lijkt door de stabilisatie van de wisselkoers (hoewel dit volgens sommigen slechts een kunstmatige stabilisatie is). Velen deden ook mee met de activiteiten om bewust eens de zorgen van alledag van zich af te zetten, want goed gaat het echter nog lang niet en baart vooral de enorme criminaliteit grote zorgen.

De dag begon met twintig kanonschoten, om zes uur 's morgens. Later vond er een buitengewone openbare vergadering van de Nationale Assemblee plaats. President Venetiaan inspecteerde de troepen, waarna een defilé van alle gewapende machten langs het Plein voorbij trok. Opvallend was de grote bijval die de verschillende troepen oogstten; met spontaan applaus van het publiek ging de parade voorbij. Vooral de militairen schenen een goede indruk te maken. In de Assemblee riep voorzitter Lachmon het volk op haar verantwoordelijkheidsbesef te onderkennen en zich in te zetten voor de opbouw van Suriname, met bundeling van alle positieve krachten en lerend uit de fouten van het verleden.

Evenals twintig jaar geleden, werd aan het eind van de vergadering het volkslied gezongen in het parlement. Tijdens de druk bezochte open receptie op het grotendeels gerestaureerde presidentiële paleis, richtte ook president Venetiaan zich tot de bevolking, waarin hij wees op de moeilijke omstandigheden en de resultaten die de regering bereikt heeft in economisch opzicht. Hij herhaalde dat de beloften die toen gedaan zijn als volk van Suriname, onder andere de verdediging van de soevereiniteit, het zelfbeschikkingsrecht en de samenwerking met andere volkeren, nog rechtovereind staan.

Venetiaan had ook een boodschap voor Surinamers in het buitenland: "U heeft bij vertrek een stukje van ons meegenomen. Wij weten dat u een stuk van uzelf hier achterliet. Kom terug, zodra u er klaar voor bent".

Een groot aantal personen werd gedecoreerd voor de verdiensten voor het land, onder andere Eddy Bruma, die de hoogste onderscheiding van de republiek kreeg, het Grootlint in de Ere-orde van de Gele Ster.

***

Een **valse noot** in de viering was het hardhandige optreden van militairen tegen burgers op de avond van de 25e. De militairen werden naar het kamp terug gereden in grote bussen, na een "taptoe"-demonstratie verzorgd te hebben op het Plein. Daarbij gingen ze langs de Waterkant, die druk bezocht was in verband met een culturele show en het "Waterside Art Festival", een openlucht-tentoonstelling van Surinaamse kunstwerken uit de afgelopen twintig jaren. Een militaire motorrijder die de bussen vooraf ging, reed met loeiende sirene haast in op de menigte, die in paniek uiteen stoof, ook uit angst voor de direct daarop volgende grote bussen die in volle vaart achter de motorfiets aan kwamen.

Onder het publiek bevonden zich buitenlandse gasten en een filmploeg van de Caribbean Broadcasting Union. Een aantal personen werd onder de voet gelopen en liep keuzingen op. Een der organisatoren van de Academie voor Hoger Kunst- en Cultuur-Onderwijs (AHKCO) maakte een officier zijn misnoegen kenbaar, terwijl de woedende menigte rondom verwensingen uitte naar de militairen.

De spanning liep zodanig op, dat de organisator met kracht opzij werd geduwd door een viertal militairen dat de bus uit stapte. Een grote vechtpartij tussen burgers en militairen kon worden voorkomen door interventie van enkelen die het hoofd koel hielden. Daarna kwam de Militaire Politie eraan te pas die de colonne militairen sommeerde verder te rijden.

In een persbericht van de publiciteitsdienst van het Nationaal Leger wordt gepoogd het optreden te rechtvaardigen en wordt gesteld dat een militaire colonne, voorafgegaan door een motorrijder met loeiende sirene, onmiddellijk doorgang moet worden verleend. De burgers zouden zich provocerend en agreasief hebben gedragen. De AHKCO heeft aan de minister van Defensie een brief geschreven, waarin om een onderzoek naar het gebeurde wordt gevraagd, schadeloosstelling en verontschuldigingen van de militaire veroorzakers van het incident.

***

Het telecommunicatiebedrijf Telesur heeft haar **tarieven voor binnenlands telefoonverkeer** drastisch verhoogd, terwijl internationaal telefoneren met ongeveer 20% verlaagd wordt in verband met de daling van de koersen. Het motief voor de verhoging van de binnenlandse tarieven is, dat het bedrijf al jaren op hetzelfde, niet markt-conforme tarief is gebleven en nu genoodzaakt is aanpassingen door te voeren om de gestegen kosten te kunnen dekken. In plaats van 45 cent per impuls en een abonnementsgeld van nog geen Sf.100,-, zal de burger per 1 december een vastrecht moeten betalen van Sf.1000,- en eventueel meergebruik (bij meer dan 200 impulsen telefoneren per maand) van Sf.15,- per impuls. Tot nu toe betaalde de gemiddelde gebruiker ongeveer Sf.500,- per maand voor telefoon.

Door burgers is verontwaardigd gereageerd, door te stellen dat nu de gewone man moet opdraaien voor onkosten die gemaakt worden om een kleine groep van dienst te zijn (bedoeld wordt de uitbreidingen door Telesur voor aansluiting op het Internet en cellulaire diensten). Hoewel het ministerie geen beslissingen neemt inzake de tarieven van Telesur (parastataal bedrijf), heeft het ministerie van Handel en Industrie in een persbericht verklaard niet eens te zijn met de verhoging, die niet is doorgevoerd op basis van inflatie noch in samenspraak met het ministerie dat over prijsbeleid gaat, maar lijkt op een vorm van afwenteling en misbruik van de monopolie-positie. Het ministerie zegt maatregelen in voorbereiding te hebben om dergelijke maatregelen te kunnen tegengaan.

***

Tussen de Surinaamse Kamer van Koophandel en Fabrieken (KvK) en de Nederlandse Vereniging voor Middel- en Kleine Bedrijven (MKB) en het Nederlandse Instituut voor Technologisch en Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO)is een **samenwerkingsovereenkomst** gesloten ter bevordering van handelsbetrekkingen, bevorderen van investeringen en uitwisseling van technische en praktische kennis tussen middelgrote en kleine bedrijven in beide landen. Een deel van het Surinaamse bedrijfsleven, met name de ASTA, heeft de overeenkomst echter niet mede-ondertekend, aangezien ze de mening is toegedaan dat de KvK slechts voorwaarden moet scheppen, maar niet zelf overeenkomsten moet sluiten. Dat moet bilateraal en direct tuesen bedrijven onderling worden gedaan. De samenwerking op zich wordt echter wel toegejuicht.

+

De Centrale Opleiding voor Verpleegkundigen en Aanverwante Beroepen (COVAB) is van start gegaan met een intensieve **cursus voor "schoolverpleegkundigen"**.De bedoeling is, dat de cursisten na afloop van de training op verschillende scholen zullen werken en in staat zullen zijn om lichamelijke en geestelijke afwijkingen in een vroeg stadium te herkennen. De verpleegkundigen zullen geïdentificeerde "gevallen" effectief kunnen door-verwijzen, en ook statistische gegevens moeten produceren. De training wordt georganiseerd in samenwerking het Bureau Openbare Gezondheidszorg (DOG) en de PAHO. De 28 cursisten zijn reeds grdiplomeerde verpleegkundigen, die door de dienst waar zij werken zijn voorgedragen. Een groot deel is afkomstig uit de Regionale Gezondheidsdienst (RGD). In het verleden werd dit systeem al toegepast in Suriname, maar is in de loop der economisch slechte tijden vrijwel doodgebloed.

***

Tenslotte enkele korte berichten: Onder leiding van ex-gedetineerde Lucien van Holt, is de stichting belangenbehartiging van gedetineerden "A Sa Musu Man' (Het zal moeten kunnen) opgericht. De oprichting is een voortvloeisel uit aanhoudende klachten tot zelfs een gevangenisopstand toe, over mishandeling van gedetineerden, slechte hygiënische en voedingsvoorziengen en gebrek aan begeleiding in en na de gevangenis.

* De medische specialisten in dienst bij het St. Vincentius ("R.K.") ziekenhuis hebben nog steeds geen overeenstemming bereikt met de directie over hun voorzieningen (salaris, poli-uitrusting en dergelijke).

* De problemen aan het waterleidingnet (doorgesneden en oude buizen, verouderde motoren) heeft ertoe geleid dat de Fernandes Bottling Company al een week geen frisdranken kan produceren. Vele buurten in Paramaribo hebben geen stromend water, terwijl er in grote delen van de stad exteem lage waterdruk is.

* Een drugkoerier en een Braziliaanse drughandelaar hebben kans gezien te ontsnappen uit respectievelijk het cellenhuis Keizerstraat en het Academisch Ziekenhuis. Al geruime tijd wordt aangenomen dat de reeks "ontsnappingen" mogelijk zijn dank zij medewerking van agenten en/of cipiers.

Elf orkanen en acht tropische stormen

1995 sinds `33 zwaarste jaar

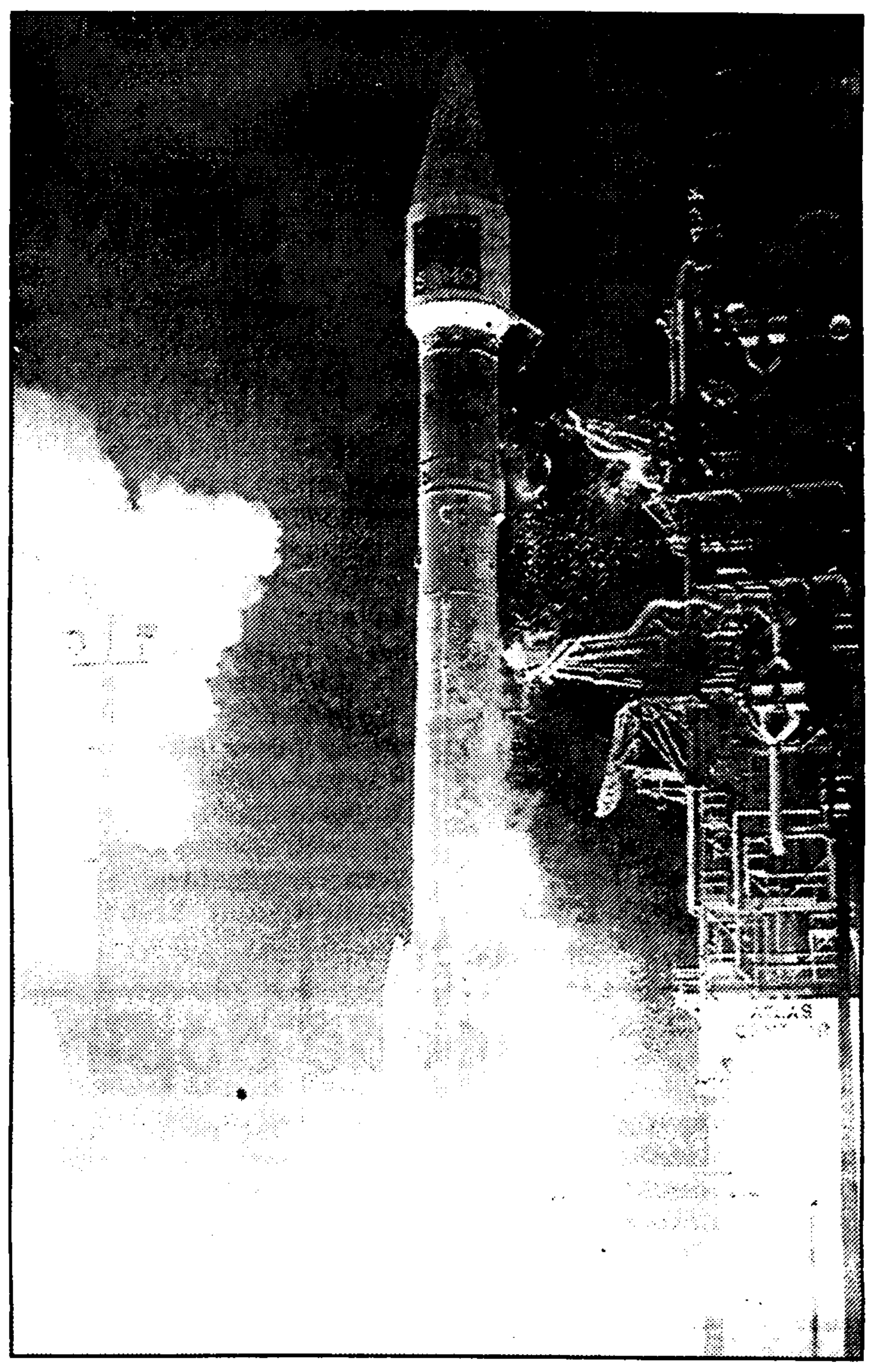
WASHINGTON - De Atlantische kust van de Verenigde Staten, het Caribisch gebied en de Golf van Mexico zijn tussen juni en november getroffen door elf orkanen en acht tropische stormen. Dat maakte het ``seizoen" 1995 het onstuimigste sinds 1933, zo blijkt uit een bericht van het Amerikaanse centrum voor Orkanen (NHC) in Miami.

``Op zeker moment woedden er zelfs vier tropische cyclonen tegelijk", aldus de organisatie. Bij de negentien tropische stormen en orkanen kwamen zeker 121 mensen om het leven, van wie alleen al 36 in de Amerikaanse kustgebieden. De schade was enorm: twaalf miljard gulden, waarvan ongeveer acht in de Verenigde Staten.

De zwaarste orkaan van het seizoen was Opal, die windstoten bereikte met een snelheid van 240 km per uur. Tussen 27 september en 5 oktober raasde Opal eerst over het Mexicaanse schiereiland Yucatan voordat hij koers zette naar de kust van Florida. Deze orkaan alleen al kostte aan 59 mensen het leven, vooral in Mexico en Guatemala, en veroorzaakte voor 2,5 miljard gulden schade.

Eind augustus/begin september richtten de orkanen Luis en Marilyn forse schade aan, vooral op de kusten van de eilanden Saint-Thomas, Saint-John, *Sint Maarten* en Dominica.

Atlas brengt Soho in ruimte

■ *CAPE CANAVERAL - Met een Atlas-raket is de zonne-sonde SOHO in hogere sferen gebracht om aan zijn wetenschappelijke taak te beginnen. Dit is een project waarbij de Europese ruimtevaart en die van de Verenigde Staten samenwerken.'*

(AFP-satellietfoto)

Soho moet zon gaan onderzoeken

CAPE CANAVERAL - Een Atlas-Iias raket met aan boord de Europese satelliet Soho is zaterdag gelanceerd vanaf het Amerikaanse ruimtevaartcentrum Cape Canaveral.

In de satelliet Soho (Solar and heliospheric observatory) bevinden zich twaalf wetenschappelijke instrumenten, waarmee de omgeving van de zon bestudeerd zal worden. De Soho zal anderhalf miljoen kilometer naar de zon vliegen, om vervolgens in een zodanige baan gebracht te worden dat de aantrekkingskracht van zon en aarde elkaar neutraliseren.

Soho is een project van het Europese ruimtevaartagentschap ESA, en kost ongeveer anderhalf miljard gulden. ESA en NASA betalen ieder ongeveer de helft van de satelliet, die in Europa is gemaakt. De satelliet moet onder meer gegevens verzamelen over magneetvelden rond de zon.

Collectie Antilliana in Den Haag geopend

= van onze correspondente =

DEN HAAG/WILLEMSTAD — De collectie Antilliana van de Openbare Bibliotheek in Den Haag wordt uitgebreid met boeken van het kabinet van de gevolgmachtigde minister in Den Haag. Dat maakte gevolmachtigd minister Carel de Haseth donderdag bij de opening van de collectie Antlliana bekend.

De boeken die het kabinet niet dagelijks nodig heeft, worden in bruikleen aan de bibliotheek gegeven. De collectie Antilliana bestaat verder uit de boekencollectie die in de loop der jaren door de nu opgeheven stichting voor culturele samenwerking (Sticusa) is opgebouwd. De in Den Haag verzamelde werken kunnen niet worden geleend, ze zijn er slechts ter bestudering.

De Haseth heeft er absoluut geen moeite mee dat de boeken in Nederland en niet in de Antillen worden bewaard. Uit eigen ervaring weet hij, zo vertelde hij in zijn openingstoespraak, hoe boeken in de tropen niet zelden zijn aangetast 'door termieten, zilvervisjes, kakkerlakken en ander ongedierte'. In zijn studietijd in Nederland werd de gevolmachtige minister voor het eerst geconfronteerd met boeken die 'eruit zien alsof ze gisteren nog werden gedrukt en archiefstukken die niet onder je handen verpulveren'. Dankzij de moderne technieken (microfiches, het elektronisch koppelen van catalogi) kunnen collecties over en weer voor elkaar worden opengesteld, zodat men er ook in de West van kan profiteren.

Bovendien draagt de boekencollectie in Den Haag bij tot de bevordering van de kennis van de Antillen en de Antilliaanse cultuur bii het Nederlands publiek.

Fiat Clinton voor vertrek 700 man naar Bosnië

MADRID - De Amerikaanse president Clinton heeft toestemming gegeven voor het vertrek naar Bosnië van zevenhonderd Amerikaanse soldaten.

Hij heeft minister van Defensie Perry opdracht gegeven de troepen in te zetten omdat hij ervan overtuigd is dat het militaire plan in orde is. Clinton maakte dat bekend op een persconferentie tijdens zijn bezoek aan de Spaanse hoofdstad Madrid. Het gaat om een eenheid die deel uitmaakt van 2500 kwartiermakers uit verschillende NAVO-landen. Deze voorhoede moet de komst voorbereiden van een zestigduizend man sterke NAVO-troepenmacht, die zal gaan toezien op uitvoering van het vredesakkoord voor het voormalige Joegoslavië. De eerste Amerikaanse soldaten zullen naar verwachting in het begin van de week in Bosnië aankomen.

Van der Weerden mee naar Bremen

EINDHOVEN - Trainer Dick Advocaat heeft voor de wedstrijd van PSV tegen Werder Bremen de beschikking over een fitte selectie. Ook rechtervleugelverdediger Chris van der Weerden, die de duels tegen FC Utrecht (beker) en Sparta miste door een liesblessure, is genezen.

PSV verdedigt morgen in het Weserstadion een voorsprong van 2-1, in de derde ronde van het toernooi om de UEFA-beker. Bremen, getraind door Aad de Mos, heeft de afgelopen tijd slecht gepresteerd. De ploeg heeft tien competitieduels op rij niet meer gewonnen, waardoor de degradatiezone nabij is. Inclusief het treffen met PSV in Eindhoven zijn de laatste vier wedstrijden verloren.

AC Milan steviger aan kop

ROME - Milan-spits George Weah in een schotpoging, aanschouwd door Cristiano Bergodi van Lazio gisteren in de onderlinge topontmoeting in de Serie A. Milan won met 1-0 en verstevigde daarmee zijn koppositie. Rechts op de foto Lazio-doelman Fransesco Mancini.

Barcelona stijgt na gelijkspel

BARCELONA - Johan Cruijff zat zaterdag ziek thuis. Hij volgde de verrichtingen van FC Barcelona op de televisie. Zijn club kwam in Nou Camp niet verder dan 1-1 tegen Racing Santander. "Ondenkbaar", mompelde voorzitter Nuñez na het gelijke spel. Gek genoeg was FC Barcelona in het weekeinde de beste club van de top-3 in de *Primera Division*. Atletico Madrid (bij Betis) en Español (bij rode lantaarndrager Rayo Vallecano) verloren.

Santander is een kleintje in het Spaanse voetbal, Barcelona zaterdagavond ook. Het elftal speelde voor 70.000 toeschouwers zonder Cruijff ongeïnspireerd en maakte aanvallend nooit een vuist. Cruijff's assistenten Bruins Slot en Rexach hielden Prosinecki en Popescu op de bank en stuurden Hagi, Kodro en Figo als buitenlands trio het veld in.

Kodro gaf Barcelona in de twintigste minuut de leiding, 1-0. Daarna liep de aanval van de Catalaanse ploeg zich stuk op de versterkte defensie van de Basken. Santander kwam drie minuten voor de rust gelijk. Aanvoerder Bakero blunderde en Chema passeerde doelman Lopetegui, de vervanger van Busquets die een meniscus-operatie onderging.

VERLIES

Stadgenoot Español verloor in Madrid met 1-0 van Rayo Vallecano. Aquino besliste in de zeventiende minuut de wedstrijd. Het was de eerste competitienederlaag van Español in twee maanden.

Atletico Madrid ging ten onder bij Betis: 2-1. Alle doelpunten vielen voor rust. Jarni gaf Betis de leiding. Penev maakte gelijk met een penalty. Pier zorgde voor de winst. Atletico heeft na 15 wedstrijden nog maar een punt voorsprong op Barcelona en twee op Español.

Real Madrid droogde Sevilla af met 4-1 en steeg naar de vierde stelling, overigens op acht punten van Atletico. Na de nederlaag tegen Ajax zette Real's trainer Valdano het mes in het middenveld. Tegen Sevilla speelde hij met vier spelers onder de twintig: Raul, Alvaro, Sandro en debutant Guti. Van het viertal maakten Raul en Alvaro, beiden 18 jaar, de meeste indruk. Het duo was goed voor drie van de vier doelpunten.

Alkorta maakte in de eerste minuut 1-0 na een blunder van Sevilla-doelman Toni. Alvaro en Raul verhoogden de voorsprong naar 3-0 bij rust. Vijf minuten voor de rust kreeg Suker van Sevilla rood. Moya scoorde vier minuten na de rust tegen, voordat Raul de eindcijfers vastlegde, 4-1.

Uitslagen

Vallecano - Español	1-0
Bilbao - Valladolid	2-1
Betis - Atletico	2-1
Compostela - Albacete	3-1
Merida - Deportivo	0-2
Real - Sevilla	4-1
Zaragoza - Celta	0-0
Salamanca - Tenerife	1-2
Valencia - Sociedad	0-1
Barcelona - Santander	1-1

Stand aan kop

Atletico	15-33
Barcelona	15-32
Español	15-31
Compostela	15-27
Real	15-25

Meijer goudvinkje van De Graafschap

DOETINCHEM - Hennie Meijer is goud waard voor De Graafschap. De robuuste centrumspits schoot donderdag de eredivisieclub uit Doetinchem naar de volgende bekerronde en legde zondag de basis voor de kostbare overwinning op FC Utrecht (3-0).

In de negentiende minuut werd Meijer weggestuurd door Matthaei. Via doelman Van Ede van FC Utrecht schoot hij raak, 1-0. Het was de eerste aanval van De Graafschap in het zes-puntenduel, dat in de openingsfase beheerst werd door de Utrechters.

"Na het doelpunt was het over bij FC Utrecht. We werden afgetroefd door een scherper De Graafschap", evalueerde trainer Kistemaker van FC Utrecht na de nederlaag. Hij besefte dat zijn elftal tot de degradatiekandidaten zal behoren. "Wij zullen moeten vechten voor ons eredivisieleven."

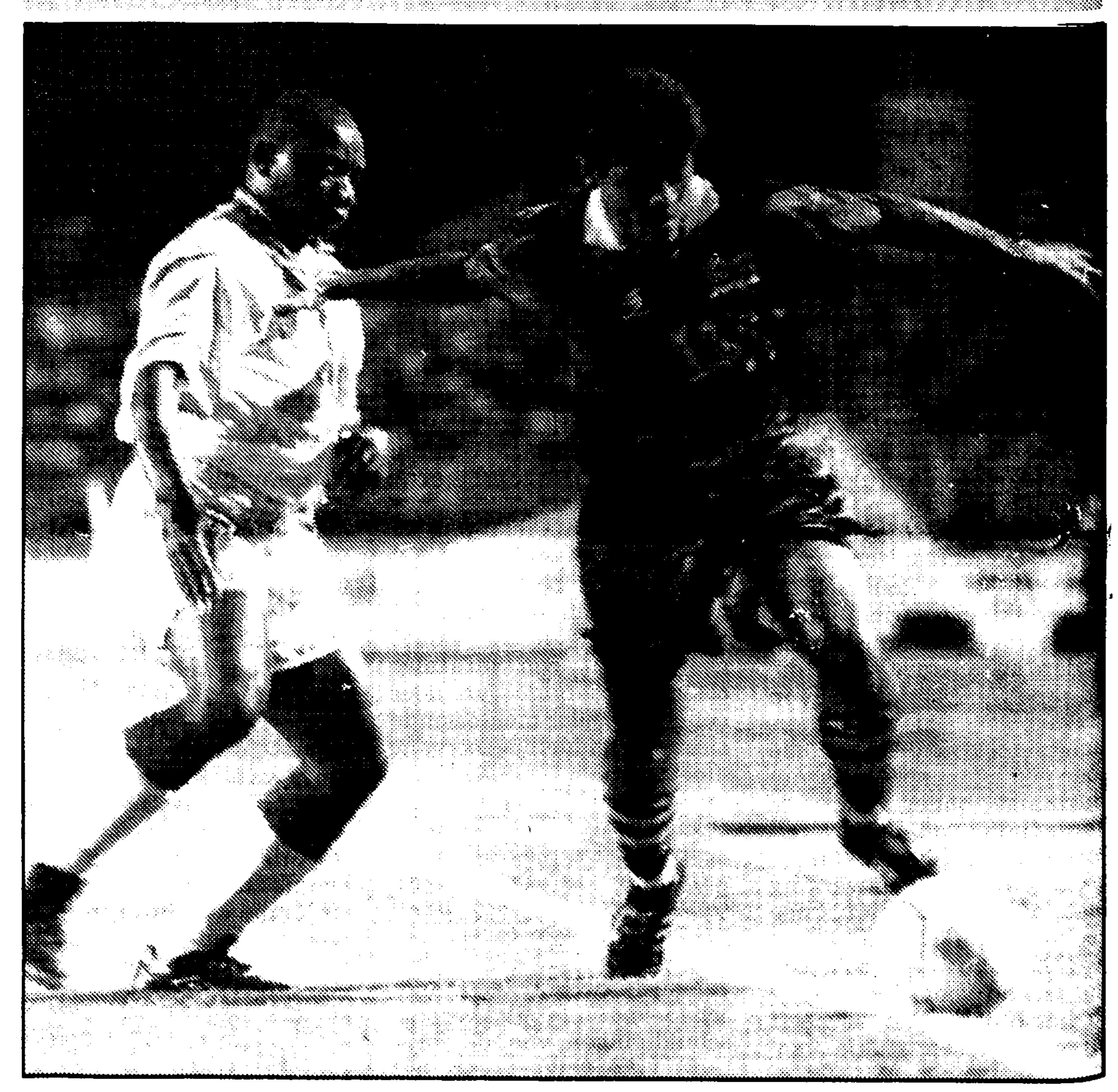
Het verschil heette zondag Hennie Meijer. Donderdag goed voor twee doelpunten tegen Sparta 2, zondag voor twee tegen FC Utrecht. Meijer deed met voorstopper Nascimento van FC Utrecht wat hij wilde. In de 43e minuut stuurde hij Nascimento en Refos de verkeerde kant op en haalde met links verwoestend uit, 2-0.

"Daarna liep het qua zelfvertrouwen op rolletjes en dicteerden we de wedstrijd", zei een opgewekte Korbach, trainer van De Graafschap. "Meijer was nadrukkelijk aanwezig en maakte twee knappe goals." Op zijn advies werd de 33-jarige spits op huurbasis van Heerenveen overgenomen. "Door zijn produktiviteit krabbelt het hele elftal op."

In de 50e minuut had Meijer een aandeel in het derde doelpunt. Hij stuurde Van de Brink met een eentweetje op het juiste moment diep. Van de Brink joeg de bal als een streep achter Van Ede, 3-0. Het was de genadeklap voor FC Utrecht. Refos raakte nog wel de paal. Vierklau en Graanoogst vonden doelman Olyslager op hun weg.

De zege had nog groter kunnen uitvallen als Breetveld niet de paal had geraakt en twee dotten van kansen onbenut had gelaten.

El Salvador verslaat Belize

■ SAN SALVADOR - Het Salvadoriaanse elftal heeft donderdag in een wedstrijd om de 'Copa de las Naciones' met 3-0 gewonnen van Belize. Op de foto een spelmoment uit deze wedstrijd: Ronald Cerritos van El Salvador (rechts) dribbelt langs Edward Swift van Belize op weg naar het doel.

China te groot voor goede dopingcontrole

RIO DE JANEIRO - Een effectieve strijd tegen doping in de Chinese zwemwereld zal wel een utopie blijven. Het land is eenvoudig te groot om succesvol te kunnen controleren. Dat zei Gunnar Werner, secretaris van de internationale zwemfederatie (FINA), gisteren na afloop van het WK korte baan in Rio de Janeiro.

"Het is heel moeilijk om in China een goed testbeleid te ontwikkelen en uit te voeren", zei hij. "Je kunt nooit helemaal zeker weten wat er in welke stad of provincie aan de hand is. Het land is zo ontzettend groot. Bovendien zijn er vele honderdduizenden zwemmers in China. Dat maakt de controle alleen maar lastiger."

Werner toonde begrip voor de felle kritiek van Australische en Amerikaanse trainers in Rio. Zij benadrukten dat er in feite nog steeds niet goed op het gebruik van verboden stimulerende middelen in China wordt gecontroleerd. "Maar er zijn grenzen aan de eisen die je aan de Chinese bond kunt stellen", stelde hij. "Er zijn nu eenmaal grote praktische problemen in dat land."

Chinese zwemmers wonnen vijf titels bij het WK in Brazilië. Sprinter Le Jingyi was zowel op de 50 als op de 100 meter de snelste. Ze prees in Rio het strengere anti-dopingbeleid van de FINA. "Hoe harder de straf, hoe beter", liet ze weten.

AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
(Tel. 376620/376626)
zwembad:
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): ma. t/m vri. van 10.00-14.00 uur; wo. gesloten; za. en zo. van 14.00-17.00 uur.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vri. van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWÉ
dammen:
do. van 15.00-18.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 8-18 jaar.
Schaakvereniging Janwé:
za. van 09.00-12.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGÍA
(Tel. 612573)
lessen:
di. van 19.30-23.00 uur - **Sentro di Bario Janwé**.
za. van 09.00-12.00 uur - **IPK-gebouw** (naast Martinus mavo, Plasa Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

PAROCHIEHUIS STA. FAMIA
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **damlessen** o.l.v. S. Riedel.

KURÁ DI SHON FIL
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **voetballen** o.l.v. S. 'Papi' de Windt.

MAANDAG

DAMMEN
(Dambont Curaçao)
Torneo Djo Margaritha
19.30 uur vervolg wedstrijden - IPK-zaal, Conscientieweg (Otrobanda).

ATLETIEK
(Road Runners Club Kòrsou)
18.00-20.00 uur gelegenheid tot inschrijving voor de halve marathon (21 km) - kantine Sentro Deportivo Kòrsou.

Weer succes Beenhakker

MEXICO-STAD - Guadalajara, het team van Leo Beenhakker, heeft zondag een uitstekende prestatie geleverd in de Mexicaanse voetbalcompetitie. Guadalajara won met 1-0 van Necaxa, één van de sterkste teams van Mexico.

Voor Beenhakker was het zijn vierde zege in vijf wedstrijden bij zijn nieuwe werkgever. Vorige week werd de succesvolle reeks van Guadalajara onverwacht onderbroken door een 1-0 nederlaag tegen Toros Neza. Dat team is een van de zwakste in de Mexicaanse liga, die in vier groepen is onderverdeeld. De eerste twee van elke groep spelen een soort nacompetitie, waaruit de kampioen tevoorschijn komt.

Beenhakker is sinds begin november coach van Guadalajara, na mislukte voetbalavonturen in Saudi-Arabië en Turkije en een eerder verblijf bij America. Deze voormalige club van Leo Beenhakker speelde zaterdag 1-1 tegen Cruz Azul. Circa 90.000 toeschouwers woonden de derby in het Estadio Azteca in Mexico-Stad bij.

Kalusha, sterspeler van America, is al enige weken geblesseerd. De voormalige aanvaller van PSV komt dit jaar waarschijnlijk niet meer in actie.

Verlies komende week kost De Mos z'n baan

BREMEN - Voor Aad de Mos worden de wedstrijden tegen PSV en Schalke'04 van levensbelang. Bij verlies van beide is hij zaterdag zijn baan als trainer van Werder Bremen absoluut kwijt.

Werder Bremen staat al tien wedstrijden droog. Er wordt niet meer gewonnen. Vrijdagavond verloor de club thuis met 0-1 van FC Köln, dat met tien man speelde, door een blunder van doelman Rost in de slotminuut. "Sportief zijn we bankroet", meende vice-president Fischer. "We moeten overleggen hoe het verder moet."

Begrip voor De Mos bestaat er nog steeds bij het presidium van Werder Bremen, maar nederlagen tegen PSV morgen in de return van de derde ronde van het UEFA-bekertoernooi en tegen Schalke'04 zaterdag in de competitie zijn onacceptabel. "Wij kunnen niet blijven verliezen", aldus manager Lemke.

De Nederlandse trainer wil zijn systeem niet wijzigen. "Werder moet aan de toekomst denken en modern voetbal spelen." Financieel belangrijk wordt het resultaat tegen PSV. "Bij winst kunnen we een aanvaller kopen", zegt Fischer. "De Mos wil Suker. Die mogelijkheid is dan aanwezig." De Kroaat staat onder contract bij Sevilla.

Voor Josef Hattig, directeur van een grote brouwerij in Bremen en co-sponsor van de club, is De Mos de zondebok. "De misere ligt aan de trainer. Hij neemt onbegrijpelijke tactische maatregelen."

Onze Mondial:

Van Gaal beste trainer van '95

PARIJS - Het Franse voetbalblad *Onze Mondial* vindt Louis van Gaal de beste trainer-coach van 1995. Dit is in het weekeinde bekendgemaakt in Parijs.

Onze Mondial organiseerde in samenwerking met het eerste Franse televisienet een verkiezing van de beste Europese voetballer van de laatste 20 jaar. Met overweldigende meerderheid won de Fransman Michel Platini. Met 74,07 procent van de stemmen. De Nederlander Marco van Basten had 10,25 % en de Argentijn Diego Maradona 4,75%.

In de verkiezing *Beste speler van '95* won de Liberiaan George Weah (42,40 procent) voor de Italianen Roberto Baggio (10,40) en Paolo Maldini (8,27).

Frank Rijkaard kreeg als enige Nederlander een plaats in het Europese elftal van '95: Doel: Lama (Fra), achter: Karembeu (Fra), Roche (Fra), Rijkaard (Ned) en Maldini (Ita), midden: Desailly (Fra), Guerin (Fra), Baggio (Ita) en Del Piero (Ita), voor: Weah (Lib) en Savicevic (Mac). Coach: Van Gaal (Ned).

'Air' Jordan wil voor drie jaar bijtekenen

CHICAGO - Basketballer Michael Jordan wil voor drie jaar bijtekenen bij de Chicago Bulls. Dat zei hij tegen een verslaggever van een lokaal radiostation uit Chicago.

Jordan, die in februari 33 jaar wordt, verbond aan zijn contractverlenging wel enige voorwaarden. Zo zullen forward Scottie Pippen en trainer Jackson moeten blijven. De verbintenis met Pippen loopt over twee jaar af.

Jordan kwam in 1984 bij de Bulls. Daarvoor speelde hij bij de Tarheels, van de universiteit van North-Carolina. In de zomer van 1996 loopt zijn verbintenis af en is hij transfervrij.

Bouw amphitheater gaat niet door

ATLANTA - Atlanta ziet af van het amphitheater in het Olympic Park. De financiering komt niet rond, de bouw voor het muziekstadion is afgeblazen.

In het amphitheater van het Centennial Olympic Park in Downtown Atlanta zou tijdens de Olympische Spelen een serie van 22 popconcerten plaats hebben. Onderhandelingen met sterren als James Brown en Gloria Estefan waren al in een ver gevorderd stadium.

Voor het amphitheater was een bedrag tussen zes en negen miljoen dollar, (10 tot 15 miljoen gulden) noodzakelijk.

Hattrick Vialli

TURIJN - Landskampioen Juventus haalde gisteren in de Turijnse derby tegen Torino flink uit: 5-0. Spits Gianluca Vialli was in de eerste helft niet te stuiten. Hij maakte drie treffers op rij. Na de zuivere hattrick van Vialli bouwden Ferrara en Ravanelli (strafschop) de score in de tweede helft verder uit. Vialli bracht voor eigen publiek zijn competitietotaal op zeven treffers.

Door de afgetekende zege klom Juventus naar de vijfde plaats in de *Serie A* van de Italiaanse voetbalcompetitie.

VOLENDAM - Foppe de Haan hekelde zondag na FC Volendam-Heerenveen 1-1 het aanstellingsbeleid van de KNVB. De coach van Heerenveen had gegruwd van scheidsrechter Hans Reygwart, die vijf keer de gele kaart trok voor zijn ploeg. "Alle vijf onterecht", vond De Haan. Dit ongenoegen bracht hij na afloop van de spectaculaire wedstrijd ook over aan de arbiter.

"Ik begrijp niets van de aanstellingen van de scheidsrechters in het Nederlandse voetbal", tierde De Haan. "Herman van Dijk uit De Knipe mag ons nooit fluiten, want hij woont niet ver van Heerenveen, dus is-ie partijdig. Reygwart komt uit Zaandam, nog geen twintig kilometer bij Volendam vandaan. Brrrr. In het zuiden zien we dat ook vaak, scheidsrechters uit de buurt die de wedstrijden leiden."

Scheidsrechter Reygwart had de opmerkingen van De Haan gehoord. Hij zei niet wat hij er mee zou doen. Over de kaarten was hij pertinent: "Alle vijf terecht."

Stich niet in Grand Slam Cup

MUNCHEN - Na de Amerikaan Andre Agassi heeft ook Michael Stich zich teruggetrokken voor het tennistoernooi om de Grand Slam Cup dat dinsdag in München begint. De Duitser nam het besluit zondag na een laatste test tegen zijn landgenoot Boris Becker. "Ik ben nog niet 100 procent fit en niet in staat me volledig te geven. Daarom heb ik besloten niet te spelen."

Zeven weken geleden raakte Stich tijdens het toernooi in Wenen zwaar geblesseerd aan zijn linkerenkel. De blessure is inmiddels zo goed als genezen. "Ik heb nauwelijks meer pijn", zei de nummer twaalf van de wereld. "Maar ik kan mijn voet nog niet volledig belasten." Stich gaat zich nu in alle rust voorbereiden op het toernooi van Qatar en de Australian Open in januari. Met als nieuwe vaste trainingspartner de Nederlander Sven Groeneveld, die eerder als zodanig actief was bij Monica Seles en Mary Pierce.

Stich zal worden vervangen door tweede reserve Cedric Pioline uit Frankrijk. Eerder in de week meldde Agassi zich wegens een nog niet geheel herstelde borstspierblessure af. Voor hem kwam Byron Black uit Zimbabwe in de plaats. Eerstvolgende reserve is nu de Amerikaan David Wheaton, winnaar van het toernooi in 1991. Jacco Eltingh is de enige Nederlander, die zich via zijn prestaties in de vier Grand Slams van 1995 voor het met zes miljoen dollar gedoteerde evenement heeft geplaatst. Hij speelt dinsdag de derde partij tegen de Amerikaan Michael Chang.

Eltingh is in de zesjarige historie van het toernooi de derde Nederlander die tot de strijd om de Grand Slam Cup werd toegelaten. Paul Haarhuis (1991) en Richard Krajicek (1993) gingen hem voor. Haarhuis verloor in de eerste ronde van de latere winnaar Wheaton, Krajicek won van de Spanjaard Emilio Sanchez maar ging vervolgens in de kwartfinale ten onder tegen Stich. Het toernooi krijgt in elk geval een nieuwe winnaar omdat de Zweed Magnus Larsson, vorig jaar de man van 3,2 miljoen gulden, zich door een lange blessure-onderbreking niet heeft gekwalificeerd.

Het aangepaste wedstrijdschema ziet er als volgt uit:
Dinsdag: Muster (Oos)-Black (Zim), Becker (Dui)-Pioline (Fra), Chang (VSt)-Eltingh (Ned), Korda (Tsj)-Ivanisevic (Kro).
Woensdag: Bruguera (Spa)-Martin (VSt), Sampras (VSt)-McEnroe (VSt), Medvedev (Oek)-Krickstein (VSt), Furlan (Ita)-Kafelnikov (Rus).

Goud en wereldrecord

RIO DE JANEIRO - Claudia Poll uit Costa Rica zwaait naar het publiek na het ontvangen van de gouden medaille voor winst op de 200 meter vrije slag. Behalve goud betekende de 1.55.42 ook een nieuw wereldrecord op die afstand.

Davis Cup

Sampras verovert in z'n eentje Davis Cup

MOSKOU - Pete Sampras heeft de Davis Cup veroverd en met Sampras de Amerikaanse ploeg. De beste tennisser van de wereld versloeg Rusland in Moskou in zijn eentje.

Sampras zette vrijdag zijn one man show in het Olympisch Stadion in met de emotionele vijfsetter op Tsjesnokov. Met kramp in het linkerbeen werd hij na zijn winnende klap weggesleurd. Zaterdag werd hij een half uur voor de wedstrijd door coach Tom Gullikson opgeroepen voor het dubbel. Hij groeide uit tot de beste man en won met Todd Martin in drie sets. Zondag deklasseerde hij Jevgeni Kafelnikov tot een beginneling. In drie sets stelde hij de 31e Amerikaanse overwinning sedert 1900 veilig (3-2).

Het Amerikaanse team bestond uit Sampras, Courier, Martin en Reneberg. Courier nam de enkelspelen waar voor Agassi, die met een onwillige borstspier als toeschouwer op de spelersbank vertoefde. Hij verloor vrijdag van Kafelnikov en zondag van Tsjesnokov. Reneberg werd toegevoegd na het vertrek van Agassi en had moeten dubbelen met Todd Martin. Ware het niet dat Sampras gehoor gaf aan de oproep van coach Tom Gullikson.

TIMMY/TOMMY

"Ik deed het voor Tommy", zei Sampras. "En voor Timmy." Tommy en Timmy zijn tweelingbroers met telepathische gaven. Tommy is coach van de Davis Cup-ploeg van de Verenigde Staten, Timmy was de privécoach van Sampras totdat hij tijdens de Australian Open 1995 geveld werd door een hersentumor. Timmy was de man, die Sampras naar de wereldtop coachte. Vrienden voor het leven.

Sinds hun scheiding in januari droeg Sampras elke overwinning op aan Tim Gullikson. Dat waren er niet veel in het eerste half jaar. Hij won zijn eerste toernooi op Queens, in juni. Dat was de bevrijding. Hij won Wimbledon, de US Open en knipoogde na elke zege op de televisie naar Timmy, die thuis de ene chemo-kuur na de andere doorstond.

Na de twee Grand Slams en de terugkeer aan de top van de wereldranglijst werd de Davis Cup zijn doel. Rusland deed er alles aan de finale te verzieken voor de Amerikaan. Het strooide tonnen gemalen baksteen in het Olympisch Stadion, legde een buitengewone trage gravelbaan neer en bestelde de zwaarste ballen. Sampras had er last van tegen Tsjesnokov. Hij speelde grillig, raakte in het nauw maar bezat het killersinstinct in de slotfase van de vijfsetter toe te slaan, 6-4. "Dat was een morele overwinning", vond de 24-jarige Amerikaan. "Ik stond onder grote druk en kwam er als winnaar uit."

Zondag speelde Sampras zijn beste gravelpartij ooit tegen Kafelnikov, 6-2, 6-en 4 7-6. "Ik was geduldiger dan Tsjesnokov en serveerde veel beter. Als ik dit niveau op gravel kan vasthouden, ben ik kandidaat voor Roland Garros." De jonge Rus, 21, werd van de baan geveegd. "Pete speelde perfect. Ik had geen enkele kans. Misschien een piepkleintje in de derde set."

Honduras verslaat Guatemala

SANTA ANA - Ivan Leon, links en rechts Erlin Luna het Guatemalteekse verdedigingsduo, in gevecht om de bal tegen de Hondurese spits Carlos Pavon. Honduras won de wedstrijd met 2-0 en komt in de tweede ronde van de Nations Cup uit tegen Costa Rica. Het toernooi wordt gespeeld in Santa Ana, El Salvador.

PSV verliest generale voor Bremen

EINDHOVEN - In het voetbaltheater van Eindhoven zijn de acteurs van PSV voor het eerst deze competitie bestraft met een langdurig fluitconcert. De eerste valse tonen waren na een uur tijdens de verloren wedstrijd tegen Sparta (1-2) te horen, de motie van afkeuring duurde tot even na het eind. In plaats van het door politie-acties vrije Ajax tijdelijk tot op twee punten te naderen, ziet PSV de achterstand mogelijk oplopen tot acht punten.

Negentien duels in competitie, Europees voetbal en nationale beker duurde de ongeslagen reeks van PSV, sinds de uitwedstrijd tegen NAC die met 3-0 werd verloren. "Deze nederlaag is niet goed te praten", vond trainer Advocaat na de gebruikelijke vraag of PSV soms meer dacht aan de Europese wedstrijd tegen Bremen.

PSV hield tot nog toe in ieder geval de schijn van spanning op in de eredivisie. "Het zal mij een zalige zorg wezen", zei trainer Ten Cate van Sparta terecht op de suggestie dat zijn ploeg die spanning nu goeddeels bedorven heeft. Ten Cate, die zijn ploeg in Amsterdam met 4-0 zag verliezen en toen eigenlijk wel tevreden was: "PSV is een stuk minder dan Ajax. In alles. Bij Ajax zit overal meer kwaliteit, op Ronaldo na misschien, maar zelfs dat betwijfel ik. Ajax is langer bij elkaar, PSV is een nieuwe ploeg die aardig ver is."

Ten Cate had de tactiek enigszins bijgesteld in defensieve zin. Hij koppelde Veldman en Noorlander aan de Eindhovense briljanten Ronaldo en Nilis, daar achter posteerde hij Gerard de Nooijer als slot op de deur. "Anders is het zelfmoord, tegen aanvallers met zoveel individuele kwaliteit."

Het werkte perfect. Gaandeweg verzandde het spel van PSV in gepriegel door het overvolle centrum. Bovendien dachten de meeste PSV'ers met gepingel een opening te forceren, met een desastreus gevolg. Vooral invaller Hoekstra deed telkens de trucendoos open, maar leek op een goochelaar die pas zijn eerste les achter de rug heeft.

Ten Cate had zijn mannen verteld dat in Eindhoven kansen lagen. PSV zou zo snel mogelijk een of twee doelpunten willen maken en dan, met het oog op de Europese confrontatie tegen Werder Bremen morgen, de wedstrijd proberen uit te tikken zonder al te veel lichamelijke schade. Aldus geschiedde.

PSV voetbalde twintig minuten heel goed. De bal ging razendsnel van voet tot voet en een overwinning met een nulletje of drie leek in het verschiet te liggen. Vink kopte via Groenendijk vallend over. Ronaldo kwam een pas tekort na een prachtige combinatie met Nilis door het centrum. Volgens scenario verscheen de 1-0 na een minuut of tien uit een van de vele varianten die PSV beheerst van de vrije trap. Cocu stond vlak bij Jonk, die de bal echter naar Nilis aflegde, wiens schuiver doelman Metgod verraste. Opvallend was dat PSV in het verdere verloop nog maar een paar kansjes kreeg, een schot van Valckx en kopballetjes van Ronaldo, in de tweede helft zelfs geen.

AARDIG

Sparta was wat zenuwachtig begonnen maar dat was volgens de trainer verklaarbaar. Jongens als Smith en Noorlander spelen op Spangen doorgaans voor weinig volk en hadden nog nooit in zo'n mooi stadion gevoetbald, voor zoveel publiek. Vervolgens ging het steeds beter. De verdediging was geconcentreerd en fel. Onder leiding van Jalink en Groenendijk was het Spartaanse middenveld aanmerkelijk beter dan dat met Vink en Jonk bij PSV, de aanvallers Fortes en Dennis de Nooijer zijn handig en balvast. Ten Cate: "Wij kunnen gewoon aardig ballen."

Van de weinige kansen benutte Sparta er twee. Nog voor rust was De Nooijer net eerder bij een diep gespeelde pass dan de uitlopende doelman Waterreus en liet hij Van der Laan scoren. Halverwege de tweede helft was het de beurt aan Sparta's topscorer zelf, na een fraaie voorzet van Fortes.

Sparta, vooraf door velen gezien als degradatiekandidaat, nestelde zich in de subtop en de supporters zongen al over Europa. Ten Cate trachtte nog de euforie te temperen. "Ons enige doel is leuke wedstrijden spelen, met name thuis."

Steffi Graf verder zonder haar vader

BONN - Tennisster Steffi Graf wil zonder haar vader en manager Peter Graf verder. Ze heeft vijf miljoen mark over voor haar financiële vrijheid. Dat schrijft het Duitse weekblad *Der Spiegel*.

Peter Graf heeft sinds de eerste bal die zijn dochter sloeg de financiële zaken beheerd. De speelster wordt verdacht van belastingfraude. Haar vader zit sinds 2 augustus vast. De speelster heeft 20 miljoen mark gereserveerd voor nabetalingen aan de fiscus.

Peter Graf weigert veel medewerking te verlenen aan het gerechtelijk onderzoek. Hij pleitte wel zijn dochter vrij van medeplichtigheid. Die wil op haar eigen zakelijke benen verder en biedt haar vader een afkoopsom van vijf miljoen mark. Peter Graf, die 40 procent van alle verdiensten van zijn dochter (180 miljoen mark) op eigen bankrekening schreef, houdt het bod in beraad.

Jalabert gewond

MAZAMET - De Franse wielrenner Laurent Jalabert is zaterdag tijdens een valpartij in een trainingsrit in zijn woonplaats Mazamet licht gewond geraakt. Zijn linkerhand werd in het gips gezet. Donderdag moet hij terugkomen in het ziekenhuis.

Heerenveen wint niet meer

DEN HAAG -. De wereldkampioen uit Amsterdam kwam door een verbod van de burgemeester zondag niet in actie tegen Willem II. Om dezelfde reden ging ook het duel tussen Feyenoord en NAC niet door. Heerenveen kon ook in het duel (1-1) met het laag geklasseerde Volendam niet voor een kentering zorgen.

De ploeg van trainer Foppe de Haan is alweer negen competitiewedstrijden ongeslagen, maar heeft in de laatste vijf duels niet meer gewonnen. Volendam koesterde bijna een uur een voorsprong aan De Dijk, afgedwongen door Ferrier in de zesde minuut. Hansma maakte na de rust gelijk. Het veldoverwicht leverde Heerenveen in de slotfase niet de begeerde zege op. Door de vijfde opeenvolgende remise zakte de Friese formatie van de vierde naar de vijfde plaats. Vlak voor zijn afscheid als interim-coach pakte Leen Looyen met NEC het eerste punt. De Nijmeegse degradatiekandidaat hield FC Groningen in het Oosterpark op 0-0. Met iets meer geluk had NEC, dat de beste kansen kreeg, Looyen zelfs na drie nederlagen een overwinning kunnen meegeven. Sumiala, Pothuizen en Van Diemen waren echter slordig in de afronding. Komende week wil NEC, dat pas voor de tweede keer dit seizoen de nul hield, de opvolger voor de ontslagen Cees van Kooten (Eddy Achterberg?) presenteren.

FC Twente won voor eigen publiek eindelijk weer eens van Vitesse: 1-0. De laatste zege in Enschede op de Arnhemmers dateerde van vijf jaar geleden. Met een kopbal tien minuten na de rust besliste de bijna vergeten Ellerman het duel tussen de twee ploegen met (nog) vervangende trainers. Boerebach speelde bij FC Twente zijn 350e wedstrijd in het betaalde voetbal. De Graafschap deed de laatste plaats over aan Go Ahead Eagles, dat bij RKC genoegen moest nemen met 1-1. Beide ploegen waren in Waalwijk lief voor elkaar. Arbiter Uilenberg kon zijn kaarten op zak houden en de verzorgers hoefden niet één keer in actie te komen. Dick Schreuder opende de score voor RKC, Michels maakte via Petrovic op gelukkige wijze gelijk.

Uitslagen

Wedstrijd	Uitslag
PSV - Sparta	1-2
Graafschap - Utrecht	3-0
RKC - GA Eagles	1-1
Volendam - Heerenveen	1-1
Twente - Vitesse	1-0
Groningen - NEC	0-0

Stand

Ajax	15	14	1	0	43	55-5
PSV	16	12	2	2	38	53-11
Willem II	15	7	6	2	27	35-18
Sparta	16	8	3	5	27	24-25
Heerenveen	16	6	8	2	26	26-24
Roda JC	16	6	7	3	25	18-17
NAC	15	6	6	3	24	26-13
Feyenoord	15	6	4	5	22	34-26
Groningen	16	6	4	6	22	24-29
RKC	16	6	3	7	21	20-24
Vitesse	16	5	5	6	20	25-28
Twente	16	5	5	6	20	21-27
Fortuna	16	4	4	8	16	14-31
Volendam	16	3	5	8	14	14-33
NEC	16	3	3	10	12	15-41
Utrecht	16	2	5	9	11	14-31
Graafschap	16	2	4	10	10	17-38
GA Eagles	16	1	5	10	8	20-34

Jeugdtitel baseball
Succes Santa Rosa Indians kompleet

WILLEMSTAD - 1995 kan worden geboekstaafd als een waar topjaar voor de organisatie van Sta. Rosa Indians. Na de successen in de AA-klasse (subtitel) en de A-klasse (kampioenschap en overwinning voor Azucar in de promotie-degradatie serie), werd zondag ook in de jeugdafdeling beslag gelegd op de kampioenstitel. De Sta. Rosa-ploeg won in het weekeinde twee wedstrijden van Sta. Maria Pirates en bracht de best of five finale met 3-1 op zijn naam.

De twee negentallen ontliepen elkaar niet erg veel qua pitcherswerk en slagvaardigheid maar het veldspel van de Sta. Maria-ploeg was beduidend minder.

In de wedstrijd van zaterdag was Pirates gedurende zes innings aan de leiding. Via 1-1 liep de Sta. Maria-ploeg uit tot 3-1. De voorsprong werd tot de zevende inning met succes verdedigd, maar daarna kreeg het treffen een gunstige wending voor Indians. De zevende inning was beslissend aangezien Indians drie runs fabriceerde en voor het eerst in de wedstrijd met 5-3 op voorsprong kwam. Dit was mogelijk door een misgreep van de Piraten, achtereenvolgende tweehonkslagen van Shyron Isenia en Clifford Domatilia en twee wild-pitches. Pirates reageerde in de achtste inning (driehonkslag van Gianfranco de Lima en honkslag van Randolph Reif maar kwam niet verder dan een vierde punt.

De eindcijfers van deze wedstrijd waren: 5-5-1 en 4-8-5. Alle vijf Sta.Rosa-punten waren het directe gevolg van veldfouten. Rileynou Legito. die Stanford Landburg in de zesde inning verving, eindigde als winnende werper. De nederlaag kwam op naam van Yurendel de Castro. Consuelo Balentin wierp de eerste vijf innings voor de Pirates en deed dat op uitnemende wijze. Beste aan slag was Randolph Reif met 4-3.

Met een 1-2 achterstand stond Sta. Maria dus met de rug tegen de muur en moest het zondag winnen om zijn kans op de kampioenstitel te behouden. Zover heeft de Sta. Rosa-ploeg het niet laten komen. Na zes innings was Pirates met een achterstand van twee punten (1-3) nog steeds een redelijke kans op winst en dus op het forceren van een vijfde, beslissende wedstrijd. De zevende inning werd hen echter weer noodlottig. De rampzalige zevende inning begon met een honkslag van Terrence Elisabeth die in dezelfde slagbeurt nog eens aan slag zou komen. Alhoewel Sta. Rosa slechts twee honkslagen liet noteren -van Elisabeth en Dave Leonard. Pirates beging echter drie veldfouten terwijl twee spelers een vrije loop kregen. Verder was er nog een sacrifice-fly waarop een run werd gescoord.

De eindcijfers waren: 8-11-3 en 1-6-5. In totaal 10 veldfouten dus voor de Sta. Maria Pirates in twee wedstrijden was beslist aan de hoge kant is, vergeleken met de prestaties van de Sta. Rosa-ploeg. Winnende werper Clifford Domatilia wierp een uitstekende wedstrijd. De verliezer was Gerswin Celestina die in de zevende inning vervangen werd door Yurendel de Castro. Beste aan slag was Shyron Isenia met 4-3.

Wedstrijd ontaard in vechtpartij
Sithoc verrast Undeba: 1-0

WILLEMSTAD - Niet Undeba, dat in de voorronde nog zoveel furore maakte, maar Sithoc heeft zich voor de zevende maal in de afgelopen tien jaar voor de finale geplaatst om de Curacaose voetbaltitel. Voor 2799 toeschouwers, het grootste publiek dat dit seizoen naar een eerste divisie wedstrijd gelokt werd, pakte Sithoc met 1-0 de zege. Het winnende doelpunt werd al halverwege de eerste helft gescoord op een moment dat Undeba massaal in de aanval was.

Dit was trouwens de strategie van Undeba's coach Nooi Girigorie voor de tweede wedstrijd. Met massale, offensieve acties Sithoc vastpinnen op zijn terreinhelft zodat het niet tot onplooiing van zijn spel kon komen. Het bleek echter dat de Collegialen dit helemaal niet wilden doen. Hun taktiek was juist de Bandabao-ploeg de nodige speelruimte te geven en zich verder te beperken tot snelle counters. Het aantal schoten op het doel en de hoekschoppen-verhouding (8-1) gaven het strijdbeeld duidelijk weer.

Sithoc had succes met zijn speelwijze. In de 25ste minuut al. Een snelle counter die geïnitieerd werd door Raymond Rovina, verraste de defensie van Undeba volkomen. De bal werd lang op de watervlugge Oswin Luciano gespeeld die naar het midden speelde waar Derrel Dorotal eerst mistrapte maar daarna bij een tweede kans raak schoot. Undeba schiep zich daarna legio kansen om langszij te komen maar faalde keer op keer in de afronding. In de tweede helft veranderde er weinig aan het strijdbeeld: een voortdurend oprukkend Undeba met vijf man in de voorlinie en een zich met man en macht verdedigend Sithoc. De Collegialen bleven overeind ondanks het feit dat Terry Rosina, Egbert Alberto en anderen goede scoringskansen kregen.

GEVECHT

Sithoc handhaafde zijn voorsprong maar het duel kreeg toch een onverwachte ontknoping toen in blessuretijd een massale vechtpartij uitbrak tussen spelers en supporters. Het begon allemaal met een opstootje tussen Raymond Rovina en Garrison Hooi. De zaak liep uit de hand doordat supporters het speelveld opliepen. Na een oponthoud van meer dan 20 minuten werd de wedstrijd door de overigens goed leidende scheidsrechter Cranston afgefloten. Echter niet voordat hij maatregelen had genomen tegen drie spelers: twee van Sithoc (Raymond Rovina en Giovanni Regales), dat in de eerste wedstrijd van de finale dus geen gebruik zal kunnen maken van de diensten van deze twee sleutelspelers. Shurmel Lodowika van Undeba kon vertrekken.

BRIDGE

WILLEMSTAD — Vrijdagavond 1 december werd bij Bridgeclub Corsow op Scherpenheuvel het kersttoernooi voortgezet met de derde wedstrijd. Met vier gastparen vanuit Nederland was het een volle zaal met 23 paren, van wie de volgende twaalf boven 50% speelden:

1) Dames Bouwmeester - Griffin 64.79%; 2) heren Cox - Rietveld 60.89%; 3) echtpaar Van Hellenberg Hubar 57.50%; 4) dames Den Dulk - Grijmans 56.79%; 5) dames De Vries - Van den Ende 56.43%; 6) mevr. Kraft van Ermel - heer Van den Ende 55. 36%; 7) dames Van den Brink - Van Beek 55.00%; 8) dames Willy & Nini (Holland) 54.62%; 9) dames Loes & Willemien (Holland) 54.29%; 10) mevr. Van Vliet - heer Veenekamp 51.67%; echtpaar Jan & Bets de Jong (Holland) 51.67%; 12) dames Mous - Pieters Kwiers 50.89%.

Volgende week vrijdagavond 8 december wordt de vierde wedstrijd gespeeld van het kerstbouten toernooi. Men dient tenminste vier maal mee te spelen om voor een prijs en meesterpunten in aanmerking te komen.

AZ naar Curaçao

Elton Eisen, voor zitter van de FFK onvangt van AZ-scout Klaas Bakker een AZ-handleiding. Links op de foto Marelva Bakker-Kleinmoedig de vrouw van Klaas Bakker. Volgend jaar komt de eerste divisie-ploeg uit Alkmaar naar Curaçao voor een aantal wedstrijden tegen de lokale top.

Shearer brengt Rovers overwinning

LONDEN - Alan Shearer raakt op schot en daardoor wint Blackburn Rovers weer. De landskampioen versloeg west ham united met 4-2. Shearer maakte drie doelpunten. Het was de zesde overwinning van Blackburn, dat een buitengewoon slechte seizoensstart had.

Manchester United verspeelde twee punten door de 1-1 tegen Chelsea, dat zonder de geblesseerde Gullit aantrad op Old Trafford. Beckham maakte gelijk na de openingstreffer van Wise voor Chelsea. Bij United ontbraken doelman Schmeichel, Pallister en Giggs. Cantona kreeg geel. De achterstand van United op koploper Newcastle bleef vijf punten.

Newcastle speelde zondag met 3-3 gelijk tegen Wimbledon. Les Ferdinand gaf Newcastle in de negende minuut de leiding, 0-1. Tien minuten later stond het 2-1 door doelpunten van Holdsworth en Ekoku. Ferdinand maakte gelijk waarna Cunningham met een eigen doelpunt Newcastle nog voor rust weer op voorsprong bracht, 2-3. De tweede treffer van Ferdinand betekende zijn twintigste doelpunt in dit seizoen. Het doelpuntenfeest werd voor de 18.002 toeschouwers na de pauze niet voortgezet. Holdsworth maakte wel de gelijkmaker in de 65e minuut, 3-3.

Blackburn maakte in zestien competitiewedstrijden 27 doelpunten. Daarvan nam Shearer er zestien voor zijn rekening. De doelpuntenmachine schroefde zaterdag zijn produktie in dit seizoen op tot 19 treffers. Tegen West Ham United scoorde hij in de 3e, 17e en 64e minuut. Newell maakte de vierde voor de Rovers.

Arsenal speelde, zonder de geblesseerde Bergkamp, gelijk bij Aston Villa, 1-1. Platt gaf Arsenal na een uur de leiding, vijf minuten later werd het gelijk door Yorke. Voor Bolton scoorde De Freitas (ex-Volendam). Hij leek matchwinner te worden tegen Nottingham Forest, dat zonder Roy speelde, maar in blessuretijd behoedde Cooper zijn club voor verlies (1-1).

Tennis

Nederlandse dames pakken Europese indoor-titel

HERZOGENRATH - Het Nederlands vrouwen-tennisteam heeft zondag in Duitsland de Europese indoortitel veroverd. De ploeg van bondscoach Fred Hemmes versloeg in de finale België met 2-1.

Het beslissende punt kwam op naam van het duo Caroline Vis/Miriam Oremans. Het tweetal zegevierde in het dubbelspel over Courtois/Appelmans: 6-3 en 6-4.

Eerder in de finale won Oremans haar partij in het enkelspel tegen Dominique Monamie: 6-2, 5-7, 6-4. Kristie Boogert moest daarna haar meerdere erkennen in Sabine Appelmans: 7-5, 1-6 en 1-6.

Vorig seizoen verloor Nederland in de halve finales van de Duitse ploeg. Het Oranjeteam bestond toen uit Boogert, Rottier, Muns-Jagerman (reserve in Herzogenrath) en Basting.

Vechtende spelers Blackburn door UEFA geschorst

GENEVE - De tuchtcommissie van de Europese voetbalunie (UEFA) heeft de spelers Lea Saux en Batty van Blackburn Rovers voor twee Europese bekerwedstrijden geschorst. De twee clubgenoten raakten met elkaar slaags tijdens de wedstrijd tegen Spartak Moskou uit de *Champions League*.

De rapporten van de scheidsrechter en waarnemer maakten geen vermelding van het onderlinge opstootje. De tuchtcommissie nam zelf het initiatief voor de strafmaatregelen op grond van 'ontoelaatbaar onsportief gedrag'.

INGEZONDEN

Sportblessures

EEN KRANTEBERICHT uit Nederland meldt, dat sportblessures jaarlijks 395 miljoen aan de Nederlandse samenleving kosten, exclusief medicijnen. Op Curaçao (qua inwonertal ongeveer één procent van Nederland) zouden die kosten rondweg op vier miljoen liggen.

Het is natuurlijk niet juist dat deze miljoenen betaald worden door de Sociale Verzekeringsbank, zoals tot dusver hier wel geschiedde. Sportlieden zouden deze kosten zelf door een verzekering uit eigen zak moeten dekken, want wat nu gebeurt is klaplopen op de gemeenschapszak.

Dragracers zouden uiteraard een hogere premie moeten betalen als dominospelers en bridgers, en skin divers meer dan amateurdrummers. Mochten sportlieden letsel oplopen, dan zouden zij niet behoeven terug te vallen op de gouvernementsverzekering, maar zij zouden zowel ziektegeld als behandelkosten bij hun eigen privé-verzekering moeten claimen. Dat zou de gigantische tekorten bij de SVB helpen tegengaan.

Om het geheel een lokaal tintje te geven, zou men ook de populairste contactsport (mits commercieel bedreven) moeten uitzonderen, waardoor de besparing dichter naar vijf miljoen per jaar zal gaan.

Als iemand elke week een dergelijk besparingsvoorstel doet, hebben wij in minder dan een jaar het begrotingstekort op nul gulden, tot verbazing van het IMF, of dacht u soms van niet?

PIET W. SYBRANDY
(Curaçao)

EILANDGEBIED CURAÇAO
BEKENDMAKING

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao maakt op grond van artikel 4, lid 3 van de Monumenteneilandsverordening Curaçao (AB 1990, no. 5) bekend, dat het besloten heeft de volgende monumenten aan te wijzen tot beschermd monument:

Brionweg 21-23, 50 t/m 54, 89 t/m 103, 129, 129
J.H. Fergusonstraat 2-4, 22, 24.
Kortijn K3-K8, K18, K22, K36
Kortijnweg 8, 15, 21, 23, 25, 29, 33, 35, 37, 43, 45, 47-49, 53, 57, 63.
Lopez de Mesastraat 2, 4.
Mgr. Nieuwindtstraat 6-8, 7-9(A), 11-13, 14-16, 17-19, 20, 23, 24, 26, 30-32, 35, 36, 37, 50-52.
Monte Bellostraat 7-9, 19 t/m 27, 35.
Rembrandtstraat 1-3, 5.
Roodeweg 64-66(A), 68 t/m 72(A), 74(A), 76(A), 80 t/m 84, 86, 88(A).
Seranostraat 7, 9, 11-13, 15, 17, 25, 31, 35, 38.
Witteweg 16, 54.

De beschikkingen tot aanwijzing van voornoemde monumenten tot beschermd monument liggen van 4 december 1995 t/m januari 1996 voor een ieder ter inzage op het kantoor van de Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting, ... en 14.00 - 16.30 uur op werkdagen.

Belanghebbenden kunnen binnen genoemde termijn van dertig dagen op grond van artikel 5, tweede lid van de Monumenteneilandsverordening Curaçao, een beroepschrift houdende een uiteenzetting van hun grieven tegen de beschikking tot aanwijzing, indienen bij de Eilandsraad, Ansingstraat 1, Allegé.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao, het Hoofd van de Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting,

Ir. E.G. van der Horst.

Blokkade-acties van Franse vrachtwagen-chauffeurs

PARIJS - Franse vrachtwagenchauffeurs ... maandagochtend in ... kadeacties begonnen ... Bordeaux en in Troyes. In Bordeaux hebben ... beide richtingen hun w... dwars over de rondweg ... Bij Troyes, ten oosten ... Parijs, blokkeren 120 v... wagens de grote weg ... Auxerre. De werknemers ... het wegtransport hadden ... enkele dagen aangekondigd ... acties te overwegen als ... test tegen de sociale-he... mingsplannen van de ... ring-Juppé. Blokkades ... vrachtwagens hebben ... toch al zeer moeilijk ... keer ter plaatse vol... onmogelijk gemaakt. ...

Beving treft Japan ... Koerilen: geen sc...

TOKYO - Noord-J... en de eilandengroep ... Koerilen zijn ... getroffen door een ... aardbeving. De beving had een ... van 7,2 op de schaal ... Richter volgens de Ja... televisiezender NHK. ... Amerikaans ... meldde echter een ... van 8 op dezelfde scha... aardschok trof het ... ten noorden van het ... eiland Hokkaido, en ... rillen, de Russische ... dengroep ten noorde... Hokkaido. Er is in ... geen schade van be... gemeld. Het epicentru... de beving lag in zee, ... diepte van circa vijft... meter. Langs de noo... van Hokkaido worden ... golven gemeld, maar ... alsnog blijven die uit. ...

Saudisch koninklijk huis:Koning Fahd niet ernstig ziek

Westen bang voor strijd opvolging

DUBAI - Het koninklijke hof van Saudi-Arabië heeft zondag bekendgemaakt dat over de gezondheidstoestand van koning Fahd "geen reden tot ongerustheid" bestaat. Zijn artsen hebben hem wel aangeraden rust te houden. Desondanks wordt er al gesproken over de opvolging van Fahd en de daarmee mogelijk gepaard gaande opvolgingsstrijd.

In sommige kringen, met name in het westen, werd donderdag bezorgd gereageerd op de mededeling van het hof dat de 73 jaar oude koning van Saudi-Arabië, de grootste olie-exporteur ter wereld, in een ziekenhuis was opgenomen voor wat werd genoemd een "routine-onderzoek". Fahd zou maandag naar Oman gaan om een bijeenkomst van de zes leden tellende Samenwerkingsraad van de Golf bij te wonen. Inmiddels is bekendgemaakt dat kroonprins Abdullah zijn plaats inneemt op de vergadering, die vandaag begon.

GENOEG RUST

Het Amerikaanse medische team van de vorst heeft hem aangeraden "genoeg rust te nemen om te herstellen". Fahd zou oververmoeid zijn. Waarom hij in een ziekenhuis moest worden opgenomen, en waarom hij daar nog altijd verblijft, heeft het hof niet meegedeeld. De koning is te zwaar, heeft diabetes en loopt met een stok wegens een pijnlijke knie.

Er doen echter geruchten de ronde dat het niet zo goed met Fahd gaat als officieel wordt gesuggereerd. In diplomatieke en medische kringen is vernomen dat zijn gezondheidstoestand dusdanig is verslechterd, dat hij voorlopig zijn taken niet kan uitvoeren. In de koninklijke familie zou al worden gesproken over een opvolger.

6000 PRINSEN

Een opvolgingsstrijd in Saudi-Arabië, dat door zijn grote olievoorraden en strategische ligging in de Golf van groot belang is voor het westen, wordt door velen met angst en beven afgewacht. Een opvolger voor Fahd moet komen uit de nog resterende 43 zonen van de verschillende vrouwen van koning Abdul Aziz, de stichter van Saudi-Arabië, die leefde van 1876 tot 1953.

Volgens sommige waarnemers zou een mogelijke opvolging van Fahd door zijn broer en beoogd opvolger kroonprins Abdullah, op weerstand stuiten onder de ongeveer zesduizend prinsen in de regerende dynastie.

SUDAIRI-7

De dagelijkse gang van zaken in de Saudische politiek wordt momenteel gedomineerd door Fahd en zijn zes volle broers, kinderen van Hassa Bint Ahmed Sudairi, de favoriete vrouw van Abdul Aziz. Onder deze "Sudairi zeven", zijn minister van Defensie prins Sultan, minister van Binnenlandse zaken prins Najef en de gouverneur van de hoofdstad Riyad, prins Salman.

Er zijn waarnemers die menen dat er binnen dit zevental verzet is tegen de automatische opvolging van Fahd door kroonprins Abdullah, die niet tot hun rangen behoort. Abdullah is ook op leeftijd en kampt eveneens met een zwakke gezondheid.

Tibetaanse religieuzen in hongerstaking

Protest tegen Panchen Lama keuze door China

NEW DELHI - Ongeveer vierhonderd Tibetaanse monniken en vrouwelijke religieuzen zijn zondag in noord-India in hongerstaking gegaan. Dat maakte het Indiase persbureau PTI bekend.

Ze protesteren tegen het feit dat China deze week een zesjarig jongetje aanwees als reïncarnatie van de Panchen Lama, na de Dalai Lama de tweede hoogste leider in het Tibetaanse boeddhisme. In mei had de Dalai Lama al een opvolger voor de in 1989 overleden Panchen Lama benoemd.

De hongerstakers in het Indiase Dharamsala, waar de Dalai Lama sinds 1959 met zijn volgelingen in ballingschap woont, zijn aanhangers van de geestelijk leider. Zaterdag al demonstreerden ongeveer honderd Tibetanen tegen de Chinese keuze voor het jongetje Gyaincain Norbu. De Dalai Lama keurde die keus onmiddellijk na de bekendmaking af.

In mei wees de Dalai Lama de eveneens zesjarige Gedhun Choekyi Nyima als reïncarnatie van de Panchen Lama aan. De Chinese regering noemde die keuze volstrekt illegaal. Het jongetje is met zijn ouders uit Tibet weggevoerd en sindsdien spoorloos. Hij zou in Peking worden vastgehouden.

De Dalai Lama heeft de Commissie voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties opgeroepen om Gedhun Choekyi Nyima op te sporen en te beschermen. In zijn brief aan de commissie benadrukt hij dat hij zijn keuze voor het jongetje op "puur religieuze" gronden heeft gedaan en met het oog op de geloofwaardigheid van de Panchen Lama in de ogen van de Tibetanen. Hij zegt het te betreuren dat de Chinese regering de aanwijzing van de Panchen Lama tot een politiek geschilpunt heeft gemaakt.

Voorstanders toenadering China boeken grote winst

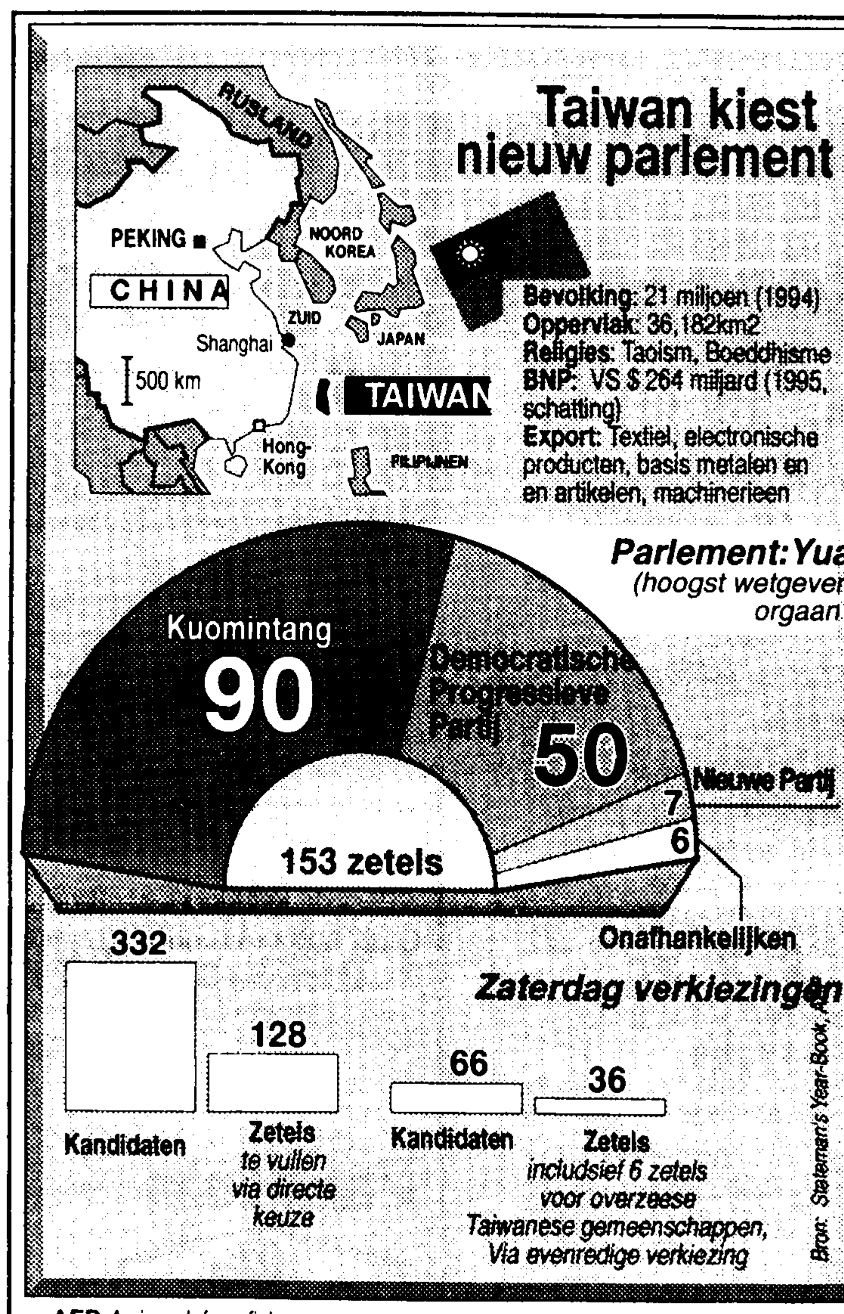
Historisch verlies voor Kuomintang

TAIPEI - "Wij kunnen absoluut niet aanvaarden dat communistisch China ons als plaatselijke regering beschouwt", zei president Lee Teng-Hui van Taiwan maandag na het grootste verkiezingsverlies ooit voor zijn nationalistische Kuomintang-partij zaterdag.

"Hereniging met China blijft doel, maar dan moet het vasteland wel eerst democratisch en vrij zijn", aldus Lee. Grote winnaar van de verkiezingen was een uitgesproken voorstander van toenadering tot China, de Nieuwe partij (NP), die zich heeft afgesplitst van de Kuomintang. Die haalde slechts 85 zetels, waarmee ze nog maar net de absolute meerderheid in het parlement hield.

Maar de NP verdrievoudigde de zeven zetels, die de partij sinds haar oprichting in 1993 bezette, en komt nu op 21 zetels. Zij gaf toe een deel van haar winst te danken aan angst "veroorzaakt door de militaire oefeningen door communistisch China". In de voorbije weken hield Peking doelbewust grote oefeningen bij Taiwan om het onafhankelijkheidskamp op het eiland schrik aan te jagen. China had eerder gedreigd elke poging van Taiwan tot blijvende onafhankelijkheid te zullen bestraffen met een invasie van het eiland. Peking beschouwt Taiwan als een opstandige provincie, die het op termijn weer moet inlijven.

Hoewel de KMT van president Lee kan blijven doorregeren, maakt de partij zich grote zorgen over het verkiezingsresultaat. Zij kreeg maar 45 procent van de stemmen, het slechtste resultaat sinds haar oprichting in 1945. Slechts door de reststemmen die het districtenstelsel de winnaar oplevert kwam de KMT boven de helft van de zetels uit.

AFP Amigoe Infografiek

Op Taiwan worden parlementsverkiezingen gehouden. De mogelijkheid bestaat dat voor het eerst de Kuomintang het niet meer alleen voor het zeggen krijgt maar met een andere partij moet gaan samenwerken.

President Fujimori: Tupa Maru beslissende klap toegediend

Plan verijdeld bezetting Peru congres

LIMA - 'Comandante Rolando' is voor het eerst te zien geweest voor de Peruaanse tv. Hij is de leider van de op Che Guevarra georienteerde nationalistische guerrillabeweging Tupac Amaru (MRTA). Victor Polay Campos was te zien in de best beveiligde gevangenis, gelegen in een marinekamp waar hij zijn levenslange straf uitzit. Hij krijgt daar binnenkort 'bezoek' van zijn nummer twee Miguel Rincón Rincón, die in het weekeinde is gevangen genomen samen met een aantal MRTA-kameraden na een politiele actie waarbij doden en gewonden vielen.

President Alberto Fujimori had de video-opname van Polay ter beschikking van de tv gesteld. Hij onthulde ook dat de MRTA van plan was geweest het parlementsgebouw te bezetten. Met deze bezetting had men de vrijlating willen bekomen van de gevangen zittende leiders van Tupac Amaru, onder wie Polay en andere tot levenslang veroordeelde MRTA-leden.

Bij de voorbereiding van deze bezettingsactie waren ook drie buitenlanders betrokken, volgens de Peruaanse president: een Amerikaan, een Boliviaan en een Panamees. Als voorbeeld diende de bezetting indertijd door M-19 van het Paleis van Justitie van Bogota, dat eindigde in een enorm bloedbad van ongeveer honderd doden, waarbij nagenoegde hele top van de Colombiaanse rechterlijke macht omkwam.

Ook diende als voorbeeld bij de voorgenomen bezetting de operatie indertijd door de Sandinisten als guerrillabeweging van het congresgebouw van Nicaragua, waarmee uiteindelijk de ondergang van de Somoza-dynastie werd ingeluid.

KRIJGSGEVANGENEN

Een gewapende bende linkse guerrillastrijders heeft zich vrijdag overgegeven na een bloedige belegering door regeringstroepen in een woonwijk van de hoofdstad Lima. Onder de aangehouden strijders was genoemde Rincon. Hij is de tweede man van de ondergrondse beweging Tupac Amaru.

De ongeveer vijftien guerrillero's gaven zich over na garanties dat ze een behandeling als krijgsgevangene ondergaan. Zij lieten een aantal gijzelaars vrij. Vier rebellen en een politieman hadden toen al het leven gelaten in de vuurgevechten. Deze begonnen donderdagavond toen honderden politiemannen en legertroepen met steun van tanks en een helikopter een aantal huizen in Lima belegerden.

President Fujimori juichte de arrestatie toe van Rincon, die één van de meest-gezochte mannen in Peru was. "Dit is een hele belangrijke arrestatie onder leden van Tupac Amaru", zei hij. "Nu is de beweging praktisch ontmanteld." Volgens de president waren de meeste strijders die aangehouden zijn tussen de zestien en achttien jaar oud.

De belangrijkste leider Victor Polay(47), die de Peruanen op de tv mochten volgen als gevangene, was al in 1992 gearresteerd. Rincon is de tweede man in de groep achter de huidige leider, Nestor Serpa. Rincon geldt als vertegenwoordiger van de harde lijn van de rebellen. Voor de televisie verklaarde hij in een kort interview dat zijn arrestatie een zware slag is voor zijn organisatie. De groep was de laatste tijd alleen nog sterk in enkele afgelegen junglegebieden in Peru.

Enkele jaren geleden rolde het Peruaanse leger de Maoistische guerrillagroep Sendero Luminoso (Lichtend pad) op. Bij de guerrillaconflicten in Peru zijn sinds 1980 dertigduizend doden gevallen en is voor 35 miljard gulden schade aangericht.

EU en VS tekenen Transatlantisch agenda voor 21e eeuw

Vredesreis van Clinton succes

MADRID - De Amerikaanse president Clinton en leiders van de Europese Unie hebben zondag in Madrid hun handtekening gezet onder de zogenoemde nieuwe Transatlantische agenda, een blauwdruk voor de Euro-Amerikaanse relaties in de 21e eeuw.

De ondertekening had plaats na een anderhalf uur durend onderhoud tussen Clinton, premier Gonzalez van EU-voorzitter Spanje, en Jacques Santer, de voorzitter van de Europese commissie. In het document zijn de voornemens van de VS en de EU voor de onderlinge betrekkingen in de volgende eeuw vastgelegd. Daarbij staan de internationale vredesdiplomatie, met name inzake Bosnië, en het Europese veiligheidsbeleid centraal.

Het document behelst voorts samenwerking inzake de bestrijding van internationale misdaad, drugsmokkel en terrorisme, de hervorming van de Verenigde Naties en mondiale milieubescherming. Premier Gonzalez zei dat het akkoord openstaat voor andere Atlantische democratieen als Canada, Noorwegen en IJsland.

Een belangrijk element van de overeenkomst is het voornemen "een nieuwe Transatlantische markt" te creëren met meer mogelijkheden voor handel en investeringen. Tot de volgende top over een jaar, worden de bestaande handelsbarrières in kaart gebracht. Van een Europees-Amerikaanse vrijhandelszone is vooralsnog geen sprake.

Het bezoek aan de Spaanse hoofdstad was voor het Amerikaanse presidentiële paar de afsluiting van een succesvolle Europa-reis. In de afgelopen vijf dagen bezocht Clinton Groot-Brittannië en Ierland, waar hij het vredesproces in Noord-Ierland een stimulans gaf, en Duitsland, waar hij Amerikaanse troepen toesprak die naar Bosnië vertrekken.

Met zijn vijfdaagse "reis voor de vrede" door Europa heeft Clinton een boodschap willen overbrengen aan de neo-isolationisten in eigen land. Die boodschap luidt "Amerikaanse leiding voor de vrede is de moeite waard. Amerikaanse leiding is in Europa noodzakelijk, zowel om vrede in Noord-Ierland te bereiken als om een vredesmacht naar Bosnië te sturen".

Alarm op Montserrat:

Vulkaan weer actief

PLYMOUTH - Duizenden inwoners van Plymouth, de hoofdstad van het Britse Caribische eiland Montserrat, hebben zaterdag hun huizen moeten verlaten uit vrees voor een vulkaanuitbarsting.

De vulkaan sliep honderd jaar: Tot deze zomer. Wetenschappers achten de kans op een grote uitbarsting evenwel nog steeds gering. Montserrat ligt 140 kilometer ten zuiden van Sint Maarten en vierhonderd kilometer ten zuidoosten van Puerto Rico.

Meer dan een derde van de elfduizend inwoners van de Britse kolonie moest evacueren. De vulkaan Chance's Peak werd in juli plotseling actief en bedreigt nu opnieuw het zuidoostelijk deel van het eiland.

Vervolg van pag. 1

mingsplannen voor de sociale zekerheid.

De nu begonnen week belooft heel moeilijk te worden voor alle Fransen. De FO heeft het onderwijzend personeel opgeroepen ook in staking te gaan. De meeste scholen bleven daarom vanmorgen dicht.

Naast de lopende stakingen beginnen acties bij de telecommunicatie, de Parijse taxi's, Renault, de luchtvaartmaatschappijen, de banken en mogelijk bij het wegtransport. De acties op de distributiecentra van de Posterijen breiden zich uit. De mijnwerkers in Lothangen zijn boos door de aankondiging van het wegvallen van 1050 arbeidsplaatsen volgend jaar, en willen ook van zich laten horen.

GEEN KRIMP

De regering houdt ondanks alles voet bij stuk, hoewel ook in eigen kring stemmen opgaan een wat gematigder houding aan te nemen.

Het stakende spoorwegpersoneel geeft geen krimp. Hetzelfde is te zien bij de grote vakbondsfederatie CGT. Die vierde zondag haar honderdste verjaardag, en dat is geen moment om de druk van de ketel te halen. De CGT heeft net als FO haar hele aanhang, ook in de privé-sector, opgeroepen het werk neer te leggen. Dat betreft met name de Renault-autofabrieken, waar de federatie heel sterk is vertegenwoordigd. De Franse staat heeft ondanks de gedeeltelijke privatisering nog steeds een meerderheidsaandeel in Renault.

Een mislukt initiatief van de Gaullistische regeringspartij RPR om zaterdag tegendemonstraties te houden met "woedende gebruikers" van het openbaar vervoer, werd een mislukking. De komende dagen zijn dergelijke anti-demonstraties wel te verwachten. Blijkens opiniepeilingen staan echter hoe langer hoe meer Fransen achter de acties, hoeveel ongemak die ook opleveren: 64 procent, tegen 54 een week geleden.

Rond de Franse hoofdstad Parijs is het door de staking bij het openbaar vervoer ook maandag tot kilometerslange files gekomen. Het verkeer stond over de autosnelwegen die de hoofdstad inleiden als op de toegangswegen compleet vast. De spoorwegen staken voor de elfde dag achtereen; tram en metro voor de zevende.

Een voor volgende week geplande gemeenschappelijke Frans-Duitse legeroefening is op het laatste moment afgelast omdat de treinstaking in Frankrijk het vervoer van materieel naar de lokaties onmogelijk maakt. Het ging om een jaarlijkse training van paratroopers uit beide landen. Dit jaar zou die in de omgeving van Toulouse plaatsvinden. De autoriteiten hebben afgezien van de mogelijkheid de spullen, uit Duitsland afkomstig materieel dat per schip werd aangevoerd, met vrachtwagens te vervoeren. Zij vrezen dat de stakende spoorwegbeambten dan de wegen gaan blokkeren.

Ex-leden Baghagwan:

Complot tegen VS-officier justitie bewezen geacht

PORTLAND - Een Amerikaanse rechtbank heeft vrijdag twee voormalige volgelingen van Bhagwan Shree Rajneesh veroordeeld tot vijf jaar gevangenisstraf. Zij zouden een complot hebben beraamd om een Amerikaanse officier van justitie te vermoorden.

Een rechtbank achtte Sally-Anne Croft (45) en Susan Hagan (48), Britse vrouwen die door Groot-Brittannië aan de VS zijn uitgeleverd, in juli schuldig aan een complot om de federale aanklager Charles Turner te vermoorden. Turner, die inmiddels met pensioen is, leidde een onderzoek naar onregelmatigheden in de grote commune van de sekte in Oregon. Zo waren er beschuldigingen dat de sekte op grootschalige wijze immigratiepapieren vervalste voor leden die zich in Oregon vestigden.

Boeing geplaagd door aanhoudende staking

PARIJS — Boeing zal dit jaar minder vliegtuigen afleveren dan was voorzien als gevolg van een staking die al sinds oktober loopt. Volgens Boeing-directeur Ron Woodward zullen dit jaar tussen de 205 en 210 toestellen worden afgeleverd in plaats van de voorziene 230. Boeing wil wel de achterstand zo snel mogelijk inlopen, zo zei Woodward. In 1996 moeten er 210 vliegtuigen naar de klant.

Begin oktober gingen ongeveer 32.000 Boeing-werknemers in staking om een betere cao af te dwingen. Zij verzetten zich ook tegen de invoering van een werknemerspremie voor ziektekostenverzekering. Het produktiewerk wordt deels voortgezet met werkwilligen en managers.

Volgens Woodward, op bezoek in Parijs, is er een geschil over de hoeveelheid werk die buiten de VS wordt verricht. Momenteel voert Boeing 52 procent van het produktie in de VS uit. Dat wordt de komende vijf tot tien jaar teruggebracht tot 48 procent, aldus de Boeing-topman.

Verscheidene Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen hebben niettemin last van de staking bij Boeing. United Airlines annuleerde vorige week enkele vluchten. Boeing kreeg niet rechtstreeks de schuld. United hield het op de beschikbaarheid van materieel. Maar volgens zegslieden speelde de vertraging bij de aflevering van Boeings wel degelijk een rol.

United bestelde dit jaar 34 Boeing-777, het nieuwste paradepaardje van de vliegtuigfabrikant, en heeft er tot nu toe acht ontvangen. Als de staking tot kerstmis voortduurt, komt United er drie tekort.

Ook Northwest Airlines, de Amerikaanse partner van KLM, rekent op maar twee van de vijf Boeings die dit jaar zouden worden afgeleverd. De maatschappij heeft zijn vluchtschema's aangepast, maar heeft nog geen diensten hoeven te schrappen.

Opening kantoor Dennis C. Loeser nv

■ *WILLEMSTAD — In het Avila Beach Hotel vond voor een grote groep advocaten, notarissen, industriëlen en vertegenwoordigers van trustmaatschappijen een lezing plaats door de Amerikaan Hanisee, managing director van Trust Company of the West, het tweede grootste beleggingskantoor van de VS met een beleggingsvermogen van meer dan 50 miljard dollar. De lezing werd gehouden in verband met de opening van Dennis C. Loeser nv. gevestigd in het ITC. Loeser concentreert zich op vermogensbeheer en pensioen consultancy. Het afgelopen jaar boekte Loeser een rendement van 60 procent op beleggingen. Exceptioneel voor deze branche is dat het kantoor werkt met lagere kosten en de besparing de cliënt ten goede komt. Op de foto Dennis Loeser (links) en Hanisee.*

Zes en een half jaar cel voor Nick Leeson

SINGAPORE — Nick Leeson heeft zijn *kowtow* (knieval) voor de Singaporese autoriteiten niet beloond zien worden. Hij kreeg zes en een half jaar gevangenis voor zijn rol in de ondergang van de Britse zakenbank Barings.

Leeson was zichtbaar aangedaan toen de rechter zaterdag vonnis wees. Naar verluidt had hij op meer clementie gehoopt in ruil voor de medewerking, die hij verleende aan de Singaporese autoriteiten. Op de twee aanklachten, die vallen onder bedrog, stond acht jaar cel. Dat werd slechts anderhalf jaar minder, volgens waarnemers een zelfs voor Singapore hard oordeel. De familie is ook 'zeer teleurgesteld', aldus Leeson's schoonvader.

De advocaten hopen dat Leeson na ruim drie jaar vrijkomt. Afgezien van de aftrek van een derde van de straf waarop hij bij goed gedrag kan rekenen, gaan de negen maanden cel in Frankfurt eraf. Daarom gaat Leeson waarschijnlijk niet in beroep. Zijn vrouw Lisa zou van plan zijn hem vanuit Londen maandelijks te bezoeken.

De voormalige aandelenhandelaar, die na zijn vlucht uit Singarore sinds maart in Frankfurt vastzat, verzette zich aanvankelijk met hand en tand tegen uitlevering aan de stadstaat. Zijn advocaten dreigden met een zaak voor het Constitutionele Hof in Karlsruhe, de hoogste rechtsinstantie in Duitsland.

Tot ieders verbazing maakte Leeson een paar weken geleden bekend dat hij vrijwillig naar Singapore, dat zijn uitlevering had geëist, wilde gaan. Leeson bood zelfs openlijk excuses aan voor zijn uitspraak dat hij in Singapore geen eerlijk proces zou krijgen.

Achter de schermen werkten zijn advocaten intussen aan een *deal*. De aanklagers wilden dat Leeson een boekje opendeed over het management van Barings, en lieten daarop negen aanklachten vallen.

Het lukte de verdedigers niet Leeson neer te zetten als slachtoffer, ook al zwaaiden ze met een onderzoek van de Singaporese autoriteiten waaruit bleek dat Leeson's meerderen van alles wisten. Maar de mildheid had haar grenzen. Volgens een bankier moet Singapore denken aan haar reputatie als financieel centrum in Azië. Onduidelijk blijft of de bazen van Leeson zullen worden aangepakt.

DAMRAK

Groot effect Franse stakingen op Damrak

AMSTERDAM — Hoewel de beurs in Parijs nog geen enorme neergang meemaakt, houden handelaren in Amsterdam rekening met pijn voor het Nederlandse bedrijfsleven. De Franse CAC-40 daalde vanmorgen als gevolg van de massale stakingen in en rond Parijs met ruim 2 procent. De AEX wist de schade echter te beperken tot een minimale daling van 0,22 punt tot 477,55.

"Het valt tot nu toe allemaal nog wel mee", aldus een handelaar. "Maar veel Nederlandse bedrijven hebben banden met Frankrijk. Dat gaat vroeg of laat leiden tot een doorvertaling van de verliezen, die in Frankrijk worden geleden. Tot nu toe beïnvloedt het de koersen echter niet."

Bij de hoofdfondsen stond KLM in de belangstelling. Anderhalf uur na opening was de koers Nf 1,20 gestegen tot Nf 57,50, op grond van de geruchten over fusiebesprekingen met American Airlines en British Airways. Ondanks een lichte daling van slechts een dubbeltje tot Nf 72,20 was er bij aanvang van de handel flinke omzet in ABN AMRO. In dubbeltelling gingen 550.000 stukken om.

De handel was over het algemeen matig. Wolters Kluwer trok weer twee gulden aan (Nf 141,50), na de zware verliezen van vorige week. Branchegenoot VNU zakte Nf 3,40 tot Nf 224,60. Een ander forse daler van vorige week, haven- en transportconcern Nedlloyd, trok weer zeven dubbeltjes aan tot Nf 30,80. Enige koersontwikkeling van omvang was er verder alleen rond Hagemeyer. Het handelshuis werd een gulden meer waard op Nf 82,70.

De dollar was vanochtend zwakjes en daalde 1,05 cent tot Nf 1,6075. De obligatiemarkt was eveneens mat gestemd, met verschuivingen van hooguit twee dubbeltjes. Over het algemeen bleven de koersen echter gelijk.

Op de binnenlandse markt steeg eigenlijk alleen de koers van de Athlon-groep. Dit conglomeraat van voornamelijk grote automobielbedrijven werd Nf 1,70 meer waard op Nf 69. Beursnieuweling CMG werd drie dubbeltjes meer waard op Nf 8,70. Het automatiseringsfonds maakt daarmee niet zo'n explosieve groei door als andere technologische bedrijven, die recentlijk een beursgang maakten. Dalers van belang waren anderhalf uur na opening van de handel niet te noteren.

De nettowinst van UAL Corporation, het moederconcern van de Amerikaanse luchtvaartmaatschappij **United Airlines**, is in het derde kwartaal gestegen van 82 miljoen dollar tot 243 miljoen dollar. De omzet groeide met 8,2 procent tot 4,13 miljard dollar. Over de eerste negen maanden steeg de winst van 40 tot 397 miljoen dollar bij een omzetgroei van 7,3 procent tot 11,28 miljard dollar.

Dollar begint week cent lager

AMSTERDAM — De dollar is de week in Europa lager begonnen. In Amsterdam noteerde de Amerikaanse munt om 10.00 uur Nf 1,6085, bijna een cent lager dan de slotkoers van Nf 1,6180 van vrijdag. De Franse frank, geplaagd door de aanhoudende stakingen tegen de regering-Juppé, zakte verder weg met een openingskoers van Nf 32,175 (Nf 32,380) per honderd.

Vorige week had de dollar profijt van de mogelijke renteverlaging in Duitsland. De Bundesbank hield donderdag echter haar kruit droog. Vrijdag hield de dollar nog stand, maar vandaag moest de *greenback* in Tokyo terrein prijsgeven over de mark al terrein prijsgeven.

Sommige handelaren speculeren er intussen op dat de Duitsers met een renteverlaging wachten zolang de onrust in Frankrijk voortduurt. De stakingen maken de D-mark geliefd.

Op de effectenbeurs van Tokyo steeg de Nikkei-index voor het eerst sinds 20 januari boven de 19.000-grens. Mede door winstnemingen en een rem op de index-aankopen door buitenlandse beleggers eindigde de beursmeter uiteindelijk lager. De Nikkei sloot op 18.897,37, een winst van 64,27 punten. Er werden ongeveer 360 miljoen aandelen verhandeld.

Economisch herstel Japan laat nog op zich wachten

TOKYO — Het economisch herstel in Japan laat voorlopig op zich wachten. De groei van het Bruto Binnenlands Produkt (BBP) komt in het lopende begrotingsjaar, dat in maart 1996 eindigt, niet hoger uit dan 1 procent. De regering mikt op 2,8 procent.

De onderdirecteur van het Japanse Planbureau (EPA), Makoto Kobayashi, baseerde zijn sombere verwachtingen op de groei in het derde kwartaal. Het BBP steeg met een magere 0,2 procent ten opzichte van de voorgaande drie maanden. Op jaarbasis was dat ook maar 0,6 procent. Bovendien verlaagde het epa de groei in het tweede kwartaal van 0,8 naar 0,6 procent.

Volgens Kobayashi moet Japan de koersstijging van de yen ten opzichte van de dollar voorlopig blijven bezuren. Daarnaast hebben de auto- en elektronicafabrikanten hun export naar de Verenigde Staten teruggeschroefd wegens de stagnerende economie daar.

Een lichtpuntje vormen de stijgende particuliere uitgaven, met een groei van 1,2 procent in de verslagperiode. Daarentegen vielen de bedrijfsinvesteringen met 1,9 procent terug, maar op jaarbasis was er een groei van 1,2 procent. Kobayashi is dan ook optimistisch over de ontwikkelingen in de rest van het begrotingsjaar.

CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK)
GELDIG OP MAANDAG 4 DECEMBER EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.280	1.300	1.320
PND STERLING	2.665	2.720	2.780
NED GLD (per Nf. 100)	110.31	111.03	111.83
ZW FRANCS (per Zw. frs. 100)	152.45	153.17	153.97
FR FRANCS per Fr. frs. 100)	34.40	35.50	36.20
DUITSE MARK (per Dm. 100)	123.64	124.36	125.16
IT LIRE (per It. lire 1000)	0.79	1.09	1.15
AR FLORIN (per Afl.100)	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN (per yen 10.000)	176.37	177.23	178.03
ECU (per Ecu 100)	-.-	228.92	229.72

*voor bankpapier
**voor overboekingen en bankcheques

Ingevolge artikel 12 van het Centrale Bank-statuut stelt de Bank van de Nederlandse Antillen de koersen vast voor het deviezenverkeer:

Disconto: 6%
Beleningsrente: 7%
CD rente 1 maand: 2.00%
Reserve requirement: 2%
Reserve period: 16 nov.-15 dec.
Indicatieve koersen overheidspapieren:
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 101.22% Eff. rendement 7.25 % Land
7.875% obl. 1993/1996 koers: 100.43% Eff. rendement 6.00 % Land
8.50 % obl. 1992/1997 koers: 101.40% Eff. rendement 7.35 % Eiland
8.625% obl. 1992/1997 koers: 101.74% Eff. rendement 7.45 % Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 102.12% Eff. rendement 7.55 % Eiland
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 100.78% Eff. rendement 7.65 % Eiland
8.00 % obl. 1989/1999 koers: 100.16% Eff. rendement 7.95 % Land
8.00 % obl. 1994/2001 koers: 98.77% Eff. rendement 8.30 % Land
8.50 % obl. 1995/2001 koers: 100.00% Eff. rendement 8.50 % Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 97.32% Eff. rendement 8.70 % Land

Vondelprijs voor Vlaming

De **Alfred-Toepfer-Stiftung** heeft vrijdag de Joost van den Vondel-prijs 1995 toegekend aan de Vlaamse componist en dirigent **Vic Nees**. Met de prijs is een bedrag van 40.000 mark gemoeid. Nees is sinds 1970 dirigent van het koor van de Belgische Radio en Televisie. De Vondelprijs wordt sinds 1960 jaarlijks toegekend voor culturele prestaties in het Nederlands-Vlaams-Nederduitse gebied.

Record in lotto

Een inwoner uit het noord-Franse Hazebrouck heeft zaterdagavond 69 miljoen franc (circa Nfl 23 miljoen) in de lotto gewonnen. Het is de hoogste prijs die ooit in de Franse lotto is uitgekeerd. Na de tweede trekking had de gelukkige speler als enige zes goede nummers. Het leverde hem een fortuin op. Het vorige record dateert van 1 januari 1994. De winst was toen 59 miljoen franc.

Britten willen hoofdtooi houden

Britse organisaties die het nationale erfgoed verdedigen, willen de export van twee koningskronen uit de periode van 1715 tot 1838 tegenhouden. Zij moeten uiterlijk 24 januari omgerekend 2,5 miljoen gulden bijeen hebben om te voorkomen dat antiquairs de stukken in het buitenland verkopen. Waarom ze in 1840 zijn verkocht, is niet bekend.

Het gaat om de keizerskroon van **George I** en de kroningstooi van **George IV**.

Prinses Di praat met 'de vijand'

De van haar man en troonopvolger van tafel en bed gescheiden prinses van Wales, **Diana**, heeft met functionarissen van het Britse koninklijk huis gesproken over haar toekomstige rol. Lady Di gaf vorige maand een openhartig televisie-interview, waarin ze zichzelf afschilderde als slachtoffer van de Britse koninklijke familie, die ze "de vijand" noemde.

Buckingham Palace maakte zaterdagavond bekend dat er na het roemruchte interview een gesprek met de prinses is geweest, dat niet in een sfeer van confrontatie is verlopen. Een woordvoerder zei dat meer gesprekken volgen.

De prinses bedeelde zichzelf in het openhartig overkomende interview een rol toe als ambassadrice van het Verenigd Koninkrijk. Zij wil 'koningin van de harten' van de mensen zijn.

Volgens een opiniepeiling van de *Sunday Times* na het interview, vinden zeven op de tien Britten de prinses van Wales inderdaad de queen of hearts.

Robertson Davies overleden

Eén van Canada's beroemdste auteurs **Robertson Davies** is zaterdagavond op 82-jarige leeftijd in Toronto overleden door een hersenbloeding.

De onmiddellijk door zijn imposante witte baard te herkennen schrijver kreeg vooral naam door twee trilogieën. Dit zijn de *Deptford* trilogie bestaande uit de romans *Fifth business* (1970), *The manticore* (1972) en *The world of wonders* (1975) en de trilogie *Rebel angels* (1981), *What's bred in the bone* en *The lyre of Orpheus* (1988).

Davies' jongste roman, *The cunning man*, verscheen in 1994

Jubileumboek van Dos Mundos

WILLEMSTAD – Dos Mundos N.V. bestaat 5 jaar en geeft elk half jaar een gids uit 'Praktisch Curaçao'. Het relocation ofwel opvangbureau hield donderdag het jubileumboek, de 10de uitgave van hét informatieboek over het eiland, ten doop. In het boek zijn ook interviews opgenomen waarin mensen van verschillende nationaliteiten vertellen over hun ervaringen met emi- dan wel remigratie. Gibi Basilio heeft een bijdrage geschreven in over de opstand van 2 eeuwen geleden onder leiding van Tula.

Op Aruba en Bonaire is Dos Mundos ook actief. Vanwege het succes van Praktisch Curaçao heeft men de stap gewaagd ook een Praktisch Aruba en een Praktisch Bonaire uit te geven.

Op de foto vlnr bureaumedewerkers: Amina, Helene, Maureen, Myra Massar (directeur) en Marja.

Porchesale Frank Sinatra

De veiling van persoonlijke eigendommen van **Frank Sinatra**, waaronder zijn piano en Jaguar, heeft vrijdag bij Christie's in New York 3,2 miljoen gulden opgebracht. Dit heeft het veilinghuis meegedeeld.

Bewonderaars en verzamelaars verdrongen zich om de souvenirs en kunstobjecten van de zanger, variërend van juwelen tot schilderijen van Amerikaanse kunstenaars. De twee duurste stukken werden elk op 156.500 dollar afgehamerd. Het ene was een gouden juwelenkistje uit het atelier van **Karl Faberge**, de juwelier van de Russische tsarenfamilie. Het andere betrof het schilderij *De plezier-vaart* van de Amerikaanse kunstenaar **Ernest Lawson** (1873-1939).

De groene Jaguar XJS uit 1976 bracht 120.000 gulden op, zeven maal de dagwaarde. Koper was **John Marta**, een vriend en golfpartner van de zanger. Het elektrische golfwagentje met het opschrift *Ol' blue eyes* ging weg voor 33.000 gulden. De Bösendorfer piano leverde 85.000 gulden op.

Frank Sinatra viert over twee weken zijn 80e verjaardag. De afgelopen weken werden al diverse galafeesten ter ere van de zanger gehouden.

FBI neemt maansteen in beslag

De Amerikaanse FBI heeft een stuk maansteen in beslag genomen bij een veilinghuis in New York. Volgens deskundigen van het Amerikaanse ruimtevaartbureau NASA gaat het waarschijnlijk om een stuk maansteen dat na de missie van de **Apollo 12** in 1969 spoorloos verdween.

Mocht blijken dat het inderdaad om dezelfde steen gaat, dan is het eigendom van de Amerikaanse overheid, aldus een woordvoerder, die benadrukte dat de herkomst nog geenszins vaststaat.

In 1970 verdween een stuk maanrots toen een lading onderzoeksmateriaal, met daarbij objecten van de missie van de Apollo 12, voor onderzoek werd opgestuurd naar een wetenschapper in Californië en onderweg werd gestolen.

Het veilinghuis Phillips in New York, dat de steen had willen aanbieden, verwachtte een opbrengst van meer dan een half miljoen gulden.

Personalia

Richard Pedro Provence herdacht vorige maand dat hij reeds 35 jaar in de aeronautische telecommunicatie zit.

En de winnaars zijn...

Twee uur na zijn terugkeer uit Europa heeft de Amerikaanse president **Clinton** zondagavond in het Witte Huis de winnaars van de onderscheidingen van het **Kennedy Center** gelukgewenst. De kunstenaars die eerder op de avond tijdens een gala-bijeenkomst werden onderscheiden zijn de mezzo-sopraan **Marylin Horne**, acteur **Sydney Poitier**, danser **Jacques d'Amboise**, blues-zanger en gitarist **B.B. King** en Broadway-producent **Neil Simon**.

Onder de genodigden waren de hertogin van York, generaal B.D. Colin Powell en de voorzitter van het huis van afgevaardigden, Newt Gingrich. De prestigieuze *Kennedy Center Honors* werden 18 jaar geleden voor het eerst uitgereikt. In totaal zijn nu 48 artiesten onderscheiden.

Gekke-koeienziekte gevaar voor mens

Steeds meer **Britse wetenschappers** menen dat de *gekke-koeienziekte*, die de veestapel van het land teistert, kan overslaan op de mens.

"Enige mensen zullen als gevolg van van het eten van rundvlees een menselijke vorm van deze hersenziekte kunnen ontwikkelen", denkt een op de drie experts volgens het Britse zondagsblad *Sunday Times*.

"Van de 50 ondervraagde wetenschappelijke **deskundigen denken, op drie na, allen dat** de mogelijkheid van overdracht op de mens niet meer uit te sluiten valt", aldus het blad. Door de ziekte verliezen de dieren elke controle over hun bewegingen.

THE LION KING

Door Disney

Galileo dringt magneetveld Jupiter binnen

De ruimtesonde Galileo is het magneetveld, of magnetosfeer, van Jupiter binnengedrongen. De sonde zal binnenkort beginnen met onderzoek naar de grootste planeet van het zonnestelsel, op 960 miljoen kilometer van de aarde. Dit heeft het Amerikaanse ruimtevaartagentschap **NASA** zaterdag bekendgemaakt.

Galileo werd zes en een half jaar geleden gelanceerd en reist sindsdien door het zonnestelsel. Zij zal donderdag een mini-sonde uitzetten boven Jupiter voor een '-zelfmoordoperatie' en zal de gegevens opvangen die deze 40 à 75 minuten zal zenden.

Daarna zal de kleine proefsonde in de atmosfeer opbranden.

Galileo zal zichzelf dan in een baan om Jupiter plaatsen om twee jaar lang de manen rond de planeet, de planeet zelf en de magnetosfeer te bestuderen.

Vorige week nog bevond de sonde zich op slechts negen miljoen kilometer van Jupiter. "Nu het ruimtevaartuig zich in de magnetosfeer bevindt, beginnen wij aan onze eerste directe metingen van het stelsel van Jupiter", aldus een wetenschappelijk medewerker bij de NASA.

De eerste gegevens zullen eind december naar de aarde worden gezonden. De eerste foto's zullen in het voorjaar te zien zijn.

De laatste keer dat ruimtevaartuigen Jupiter bezochten was in 1979, toen de *Voyager 1* en *2* naar de planeet vlogen. Voyager 1 passeerde op 320.000 kilometer één van de manen van Jupiter, Europa. Foto's lieten een met ijs bedekte wereld zien die ongeveer even groot is als onze maan.

Galileo zal op slechts 689 kilometer van Europa komen, in december volgend jaar, wat zeer nauwkeurige beelden van de maan moet opleveren.

HEER BOMMEL EN DE WILDE WAGEN

Door Marten Toonder

4897 - Het toeval wilde, dat Tom Poes juist een wandeling in de buurt maakte. Zodoende had hij vanuit de verte heer Bommel in gezelschap van de vergrijsde reisleider het gebouwtje zien betreden - en om de een of andere reden maakte dit hem ongerust.

"Een reisbureau", mompelde hij, dichterbij komend. "Dat stond hier een poosje geleden nog niet. Er wordt natuurlijk veel gereisd tegenwoordig en die dingen schieten als paddestoelen uit de grond. Maar toch vind ik het een beetje vreemd. En het uiterlijk van die oude beviel me niet. Misschien is het wel verstandig om eens te kijken wat heer Ollie hier uitvoert."

Met deze gedachte beklom hij de stoep en trachtte de deur te openen. Tot zijn verbazing echter bleek deze stevig gesloten te zijn.

"Zie je wel?" sprak hij tot zichzelf. "Dat deugt niet. Reisbureaus zitten niet op slot! Ik wil wedden, dat heer Bommel weer middenin de narigheid zit."

Uit alle macht begon hij nu op het houtwerk te bonzen en te roepen. Maar het gerucht dat hij maakte drong slechts zacht tot het kantoortje door waar heer Ollie bezig was zijn handtekening te zetten, zodat het niet direct stoorde.

"Er wordt geklopt", prevelde heer Bommel, een fraaie krul trekkend.

"Er wordt niet open gedaan!" riep de grijsaard krassend. "Wie op reis gaat moet alle banden verbreken, hehehehe!"

"Haha, ja, ja", zei heer Ollie. Toen hief hij luisterend het hoofd op en schrok.

"Het is de jonge vriend, als ik me niet vergis!" hernam hij.

"Wat dan nog?" vroeg de ondernemer. "Je handtekening is gezet en je reis gaat beginnen, meneertje!"

James Bond loves (Green)peace

Vertegenwoordigers van de Franse marine en minister van Defensie **Charles Millon** zien volgens het dagblad *Le Monde* af van het bijwonen van de gala-premiere in parijs van de nieuwste James-Bondfilm: *Goldeneye*. De reden daarvoor is dat hoofdrolspeler **Pierce Brosnan** aanhanger blijkt te zijn van de milieubeweging **Greenpeace**.

De marine en de minister wilden de feestelijke presentatie van de film op 20 december bijwonen, omdat de Franse zeemacht zeer veel heeft bijgedragen aan de totstandkoming van de film. Zo komen de moderne *Tigre* helikopter en het fregat *La Fayette* in de film voor en staan symbolen van de Franse strijdkrachten op promotiemateriaal voor Goldeneye.

De samenwerking tussen 'Agent 007' en de Fransen leek voorbeeldig, totdat Brosnan recentelijk in de Franse media vertelde dat hij een bewonderaar is van Greenpeace, dat campagne voert tegen de Franse kernproeven in Frans-Polynesië.

Millon en de marinemensen kunnen nu beter niet naar de gala-première gaan, omdat ze anders misschien worden gedwongen weer op te stappen, als "James Bond" over kernproeven begint.

Chirac cum suis anti l'Anglais

Franssprekende landen dreigen te worden uitgerangeerd als gevolg van de overheersing door de Engelse taal van media en informatica. Engels als computerwereldtaal moet, 'voor de eigen overleving', door de Franstaligen worden tegengegaan. Met deze strijdvaardige boodschap richtte de Franse president **Jacques Chirac** zich zaterdag in Benin tot 47 staatshoofden, regeringsleiders en afgevaardigden van Frans- of deels Franssprekende landen.

De Canadese premier **Jean Chretien**, die in oktober bij een referendum bijna zijn Franstalige provincie Quebec verloor, beaamde dat de Franse taal in de (tegen-)aanval moet. Hij hoopt dat de top in Benin te boek komt te staan als de conferentie waarop 'la francophonie' de snelweg van de informatica is opgegaan. Een francofone president, de 79-jarige **Hassan Gouled Aptidon** van Djibouti, moest voor de officiële opening met spoed naar Parijs voor medische behandeling.

In de economische hoofdstad van Benin, Cotonou, heeft van zaterdag tot en met maandag de zesde topconferentie plaats van de '-francophonie'. Een groep van (sinds zaterdag) 49 landen met samen ongeveer 400 miljoen inwoners, die overigens lang niet allemaal Frans spreken. Van de 49 landen ligt meer dan de helft in Afrika en heeft Frans als officiële taal, terwijl in het dagelijks spraakgebruik inheemse talen worden gebezigd. De nieuwste twee leden vallen onder het hoofdstuk Frans voor beginners: het Roemeens sprekende Moldavië en de Portugees sprekende Westafrikaanse eilandenrepubliek Sao Tome en Principe.

Vooralsnog heeft de tweejaarlijkse Franstalige top een sterk cultureel karakter. Deze bijeenkomst in Cotonou moet van de "francophonie" een formeler en krachtiger politieke organisatie maken. Met het aanstellen van een secretaris-generaal hoopt de francophone top een soort Franse variant van de Britse gemenebest te worden.

AGENDA

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'

Santa Maria 17. tel. 682344/682947, 682412/682574. Kantooruren: 07.00-16.30 uur.
Wachtzuster na 17.00 uur tel. 603651.
Telefonisch spreekuur in ieder wijkgebouw dagelijks van 08.00-08.30/14.30-15.00 uur
Huize Halman Otrobanda: tel. 628288; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
Sta. Maria 17: tel. 682344; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw Bonam: tel. 371865; spreekuur: di. van 09.00-11.00 [illegible] tel. 367824.
Sentro Mediko Montagne Abao: tel. 673711; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel. 618577; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw Suffisant: tel. 687707; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw Sta. Rosa: tel. 671628; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur.
Loopspreekuur voor zuigelingen en kleuterzorg: vr. van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat; tel. 373582.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

Kantoor Gosieweg 15, tel. 692231/692232; open van 07.00-17.00 uur.
Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16, tel. 649422; open van 08.00-16.00 uur.
Bereikbare verpleegkundige vanaf 1 december 17.00 uur t/m 8 december 07.00 uur tel. 682248 of page 310-1179.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO

Schottegatweg Noord 43. Tel. 691838/ 692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: elke do. van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: elke di. van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

Fontein 35, tel. 648077/648387; open van ma. t/m vr. van 07.00-17.00 uur. Wachtzuster tel. 642798.
Consultatiebureau diabetici: elke wo. van 09.00-11.00 uur. Voor informatie tel. 648077.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda: Curasol, Curasol Kavel G-25/26. Tel. 696508.
Punda: Plasa, De Ruyterkade 36. Tel. 615545.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135
Artsenpikett Bandabou:	641658
SOS-lijn (psych. hulp):	127
[illegible]	687911
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
Thomas Centrum:	[illegible]
Fundashon Lechi di Mama:	[illegible]
	375023
Fundashon Famia Planea:	611323
Taxicentrale:	690747
	690752
Reefcare Curaçao:	3216666

AMIGOE
Colofon
[illegible]

Ignatz Bubis: Omstreden rede Jenninger gebruikt

HAMBURG - De voorzitter van de Centrale raad van de joden in Duitsland, Ignatz Bubis, heeft "hele stukken" uit de omstreden rede in 1988 van ex-parlementsvoorzitter Philipp Jenninger over de Rijkskristalnacht, gebruikt in een toespraak die hij zelf een jaar later hield. Dit heeft Bubis donderdag gezegd.

"In 1989 sprak ik ongeveer voor de twintigste keer over de 9e november", zo zei Bubis ter verklaring. "Twintig jaar achter elkaar iets nieuws bedenken, valt heus niet mee. En toen dacht ik: Als je enige stukken weglaat, is de rede van Jenninger eigenlijk een goede toespraak, vooral als je aandacht besteedt aan de aanhalingstekens". Het viel niemand op, aldus Bubis.

Hij zei dat hij wezenlijke passages uit de toespraak van Jenninger had geschrapt, zoals de door hem gebruikte formulering "Fascinosum", en alinea's die als een "verontschuldiging van Hitler overkwamen".

Jenninger moest in 1988, als voorzitter van de Bondsdag aftreden, nadat hij ter gelegenheid van de vijftigste verjaardag van de zogeheten Rijkskristalnacht - het begin van de systematische jodenvervolging - een rede had gehouden waarin hij volgens menigeen het nationaal-socialisme goedpraatte. Hij slaagde er niet in duidelijk te maken dat hij de bonzen van de Nazi's wel citeerde, maar zich tevens met kracht van hun opvattingen distantieerde. Hij is nu Duits ambassadeur in Oostenrijk.

STICHTING ZORG VOOR GEESTELIJK GEHANDICAPTEN
FUNDASHON KUIDO PA HENDE MENTALMENTE RETARDA

De Stichting Zorg voor Geestelijk Gehandicapten draagt met 180 enthousiaste medewerkers de verantwoordelijkheid over 200 verstandelijk gehandicapten, verdeeld over ons kinderdagverblijf Pasadia, ons gezinsvervangend tehuis Huize Jos Wouter, het dagverblijf voor volwassenen Centro di Aktividat Inge Boutier en de twee Intramurale Voorzieningen Trinitaria en Arko Iris. Deze laatste twee voorzieningen bieden tezamen dag- en nachtopvang aan 85 bewoners, verdeeld over 8 woongroepen.

Momenteel bevindt de Stichting zich in een voorbereidingsfase voor de verdere nieuwbouw t.b.v. de intramurale zorg en verdergaande differentiatie binnen de zorg, zoals o.a. praktische thuishulp en een polikliniek.

Binnen onze intramurale voorziening Arko Iris zoeken wij in verband met het vertrek van een van onze medewerkers een nieuwe enthousiaste

GROEPSOUDSTE M/V

FUNCTIE-INHOUD
Binnen deze funktie ben je meewerkend op de groep en geef je leiding en begeleiding aan de medewerkers van je groep.
Daarnaast ben je verantwoordelijk voor het agogisch bezig in begeleiding, verzorging en aktivering van de bewoners binnen je groep.

FUNCTIE-EISEN
Wij komen graag in kontakt met kandidaten die aan de volgende funktie-eisen voldoen:
- je bent in het bezit van een agogische of verpleegkundige opleiding op MBO-niveau, aangevuld met een kaderopleiding;
- je hebt enige jaren ervaring in de zwakzinnigenzorg en bij voorkeur ook in een leidinggevende funktie;
- je bent in staat teamvorming te ontwikkelen en groepsprocessen te hanteren en te beïnvloeden;
- je bent gemotiveerd en deskundig om de ontwikkeling van ons zorgniveau nieuwe impulsen te geven en weet ook je groepsleden hiervoor enthousiast te maken en te motiveren.

Informatie
Nadere inlichtingen worden graag verstrekt door mevrouw H.C. Pentermen, Personeelszaken (373844) en door de heer S.M.G. Melfor, hoofd intramurale zorg (367600).

Wij willen je vragen je brief en CV binnen 2 weken na het verschijnen van deze advertentie te sturen aan ons Centraal Bureau, t.a.v. de afdeling Personeelszaken Christinalaan 31.

OVERLIJDEN

Hierbij maken wij het overlijden bekend in Nederland van onze lieve moeder, grootmoeder, zus, tante, schoonzus, mevrouw

JOSEPHINA-PETRONELLA HARTMANN-ARLAND
(beter bekend als Ma-Jo)

Familie Yard- Hartmann
Holwijks
Carrera
Worms

De teraardebestelling zal plaatsvinden in Nederland op dinsdag 5 december 1995.

Condoleance adres: Dordtsestraatweg 881
3075 BA Rotterdam - Z
Nederland

Ku pena pero gradesido pa loke nos mama, wela, ruman a nifiká pa nos, nos ta partisipá fayesimentu di:

Sra. Agustina Juanita Zechiël-Romano
(mihó konosí komo Tina òf Gu)

Na nòmber di:
su yunan:
Georgine Beerensteyn-Zechiël
Wim i Vera Zechiël-Sambo
Judith i Antonio Frans-Zechiël
Erwin i Prudencia Zechiël-Rasmijn
su ruman:
Rosa Liesdek
su ñetunan:
Henna Zechiël
August i Muriël Zechiël
Anna Zechiël i Jennie Da Silva Lobo-Zechiël
Violanda Frans
su bisañetunan:
Ergminia i Givalery Da Silva Lobo
demas famianan:
Sambo, Frans, Rasmijn, Da Silva Lobo, Fam. Palma, Chica Seferina, Yeta Balotje
su ihánan:
Betty Mink-Yung i famia
Antonie Danderee i famia

Akto di entiero lo tuma lugá djárason 6 di desèmber 1995 pa 4'or di atardi saliendo for di El Tributo Otrobanda pa Santana Katóliko na Roodeweg. Promé ku entiero lo tin un Santu Sakrifisio di misa, na Misa di Sta. Familia.
Lo kuminsá risibí bishita di kondolensia na El Tributo Otrobanda for di 12'or di merdia.

Zu Artzenu: acties tegen autonomie-akkoord

Joodse kolonisten van extremisme aangeklaagd

JERUZALEM - Justitie in Israel heeft zondag drie joodse extremisten aangeklaagd wegens rebellie tegen de staat. De drie mannen, onder wie een rabbijn, zijn leiders van de beweging Zu Artzenu (Dit is ons land).

Deze organisatie voerde van augustus tot oktober acties tegen het afstaan van land in de bezette gebieden aan de Palestijnen in ruil voor vrede. De groep blokkeerde snelwegen en straten in steden. Volgens de aanklacht hebben de drie via de media, videobanden en tienduizenden pamfletten "opgeroepen systematisch misdaden te begaan en het werk van de autoriteiten op verschillende manieren te dwarsbomen". Het is de eerste keer dat joden van rebellie zijn beschuldigd. Tot dusver is deze bepaling van het wetboek van strafrecht alleen tegen Palestijnen gebruikt.

GEEN BEROUW

De Israelische regering heeft haar acties tegen extremistische joden opgevoerd sinds de moord op premier Rabin op 4 november. De 25-jarige dader, Yigal Amir, verscheen zondag voor de rechtbank, maar toonde geen spoor van berouw. Toen hij de rechtszaal werd binnengeleid, riep Amir tegen de pers dat het "allemaal doorgestoken kaart" was, zinspelend op een complot rond de moord op Rabin. Waarop de zittende rechter hem toebeet: "Maar momenteel ben jij de moordenaar".

TDS / TELECURACAO

MONDAY EVENING — DECEMBER 4, 1995

	7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
TELECURACAO	Dennis's [illegible]	RVD [illegible]	[illegible]		Wega di Number (9:00) Nos Seti, Nos Pretapashon	(:20) Forum over alde			Nova	
TBN	(6:30) Praise the Lord		[illegible]	Bishop Jakes	Behind the Scenes	Jay Swallow	Jimmy [illegible]		Praise the Lord	
A&E	Police Story "Wet Games" [illegible]		Home Again (R) (CC)	Hearts Again [illegible]	Biography "Al Capone" [illegible]		[illegible]		[illegible]	
CNBC	[illegible]		[illegible] (CC)	Extra (CC)	[illegible]	Can't Hurry Love [illegible]	[illegible]	High Society [illegible]	[illegible]	
ABC	News	ABC World News Tonight (CC)	Jeopardy! (CC)	Wheel of Fortune (CC)	[illegible]		NFL Football Chicago Bears at Detroit Lions. From the Pontiac Silverdome. (Live) (CC)			
CNN	[illegible]	Noticiero CNN	World News	Business Asia (R)	World News	Noticiero CNN		[illegible]	World News	
ESPN	World's Strongest Man Competition	Sportscenter International Edition	English League Soccer [illegible] Wednesday at Coventry City. (R)				NFL Football Chicago Bears at Detroit Lions. From the Pontiac Silverdome. [illegible]			
CINE	En la Escena del Cine		[illegible]				[illegible]		[illegible]	
NBC	News	NBC Nightly News (CC)	Extra (CC)	Inside Edition (CC)	Fresh Prince of Bel-Air [illegible]	[illegible] (CC)	Movie "Deadly Family Secrets" (1995, Drama) [illegible]			
TOON	Cartoon Planet		Jonny Quest	Scooby Doo	Gorilla and Friends	[illegible]	Flintstones (CC)	Jetsons	[illegible]	
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible] Home Videos	(:05) Movie "A Time to a Kill" (1996, Adventure) [illegible]					
LIFE	[illegible]		[illegible]		Movie "Elsie" (1995, Drama) [illegible]				Movie "Elsie" (1995) [illegible] "A Christmas Carol." (CC)	
TNT	[illegible]		[illegible]		Películas ★★★ "El Vagabundo" (1961, Drama) [illegible]					
SUR	Programa Presidencial				Noticiero de Colombia	Telepaisal	El Noticiero [illegible]			

TDS / TELECURACAO

TUESDAY
DECEMBER 5, 1995

[illegible]
6:00 A.M. CBS This Morning (CC)
ABC Good Morning America Scheduled: television journalist Barbara Walters; director Steven Spielberg (Part 1 of 2). (CC)
NBC Today Scheduled: a report on health maintenance organizations (Part 2 of 2). (CC)
6:30 A.M. CNN Crossfire
7:00 A.M. LIFE What Every Baby Knows A single mother wonders about a father figure for her child. (R)
[illegible]
[illegible] From September single men and [illegible]
[illegible] (TV PG) "[illegible]" Scheduled: actress Deidre Hall. (TV PG) "The Deidre Hall Story" (R) (CC)
[illegible] Scheduled: white foster parents of black children.
[illegible] NBC Live at Five
[illegible] From 1994: actors Roseanne and [illegible] Dunn. (R) (CC)
[illegible] Scheduled: actress Emma Thompson.
[illegible] actresses Lea [illegible]
[illegible] Health Week
[illegible]

WEGWIJZER